

3/1/1925

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11 }
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జనవరి నెల 19-వ తేది సోమవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ నవమి ౯.

No. 244 }
సంచిక ౨౪౪

అమృతాంజనము

1925

క్యాలండరు

1925

“మహాత్మాగాంధీ” “రాధాకృష్ణ”

3 అందమైన రంగులతో ముద్రింపబడి, ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది.

ముఖ్యముగ గమనింపుడు:—

31-1-1925 తేదివరకు ధరలయందు ప్రత్యేక సదుపాయముగలదు.

100 కి రూ 10-8-0,

ఆలశ్యము ఆశాభంగమగును.

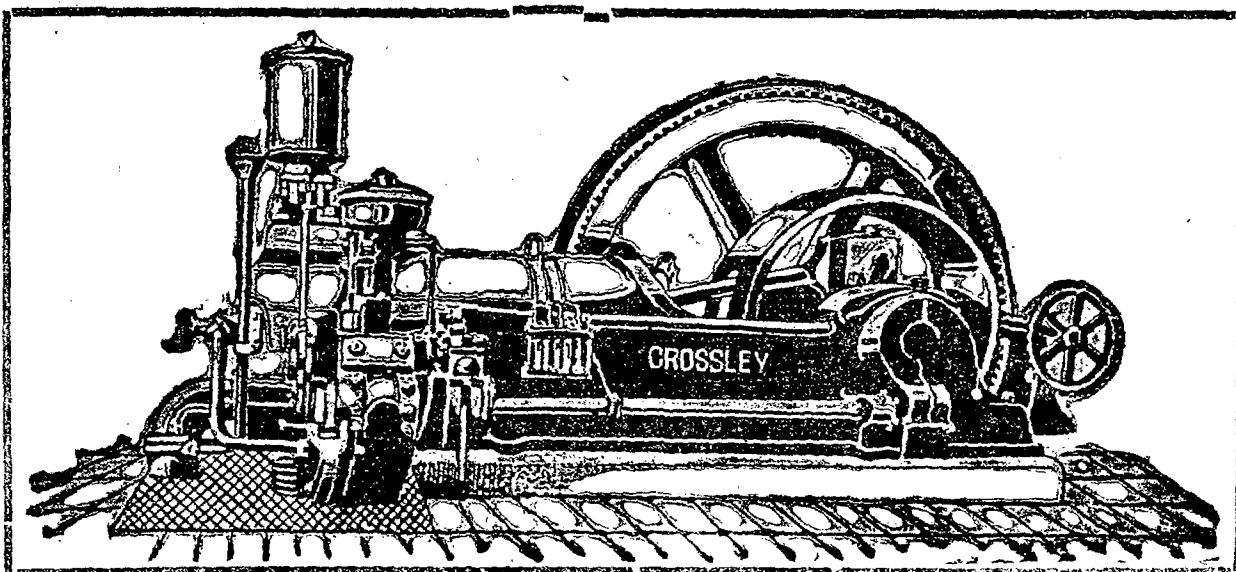
1000 కి రూ 90.

తక్షణమే మీ ఆర్డరును నాలుగవవంతు అడ్వాన్సుతో పంపుకొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, నెం 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

క్రాస్సిగాను అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనరకము, ఇంటర్నల్ కంబస్టన్ ఎంజినులు తయారు చేయుటయందు 50 సంవత్సరముల అనుభవము గలదు.

నూతన ఎంజిను రింగు శాస్త్రము గలదు తెలుపబడిన కారము ననియైన ప్రైముమూవరు మొదలగువాటితోగలదు.

1546

అనుభవము ప్రకారముండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన క్రూజాయిల్ నూనెను ఎంజినుకు ఉపయోగించవచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది

ఎంజినీర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకోరెదము.

క్రాస్సిబ్రదర్సు (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

ఈసోమ గాంధీ పూజానికి చేరును

మహాత్మా గాంధీ గారిచే బహుశ్రీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

(తెలంగాణ ప్రతిపత్తి)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హాంతులన్నియు ఇందు చక్కగా విమర్శించబడియున్నది. ప్రతి మొక్కనంద ఒక కాపి ప్రతిరోజువలెను కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట నుంచిది. ప్రతి 1 కి గ్రాం 0-8-0, 12 కి గ్రాం 4 8 0, 25 గ్రాం 7-13-0 ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. 0-11-0 అక్షాలు ప్లాంపులు పంపిన ఒక కాపి రిజిస్టర్డు పోస్టుములముగా పంపబడును.

కావలసినవారు, మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్, 7 తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు 4 ని వ్రాయవలెను.

పురమాపీవనులు పోక పనులు చేయునట్టి

వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి

1842

మొదట తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుగొన్నెలు, పంచెపులోటాలు ఎట్టిమాదిరిలో నైనను ఆర్థికవిని సకాలములో తృప్తికరముగా తయారుచేసి యిచ్చెదము నీచువెండికి సవరంబంగారుకు పూచీనిచ్చెదము.

గ్రా. 10 ఎత్తు మొదలుకొని గ్రా. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0, చొప్పునను అంతకుపైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున విక్రయించబడును.

(2) ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి, కంపెనీ

నగలవ ర్తకులు 25, చైనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు

బలహీనము, వకముల బలహీనము

రక్త

హామి

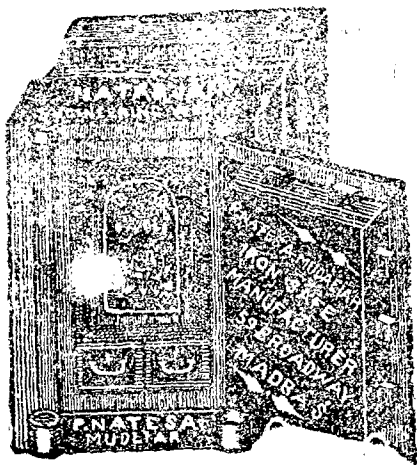
8122

Deschiens' syrup

వీరపుడు ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణనదియ, 30,000 వైద్యులుఒక్కొక్కరియొక్క నామ. ఉన్నప్పుడు, పోలింగు మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కను.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HA & Co., Broadway, Madras.

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

యిప్పటికే గ్రహాంతరము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపకెట్టెలు ఈవిధము లెవలదిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, హోటళ్లలో సంచులు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపకెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాచీనము, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. విరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైలుముల్లకు కావలసిన సిలండర్లు, సాస్టింగు నట్టులు, సరకులుగా యివ్వబడును. ముబ్బరాయపేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చి, తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బయట వ్రాయబడును.

మోహినితైలము

1 తుల నూనెగల సీసా 1-కి గ్రా. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనోహరితము శేయు విద్యార్థులు, వీడియో, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును. నుండరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపగు కురులను మనోహరముగా చేంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుకల రమణీయముగు నువాసన చెప్పు నలవికాదు. తలకు రాచి దుప్పుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోనుండును పుట్టు నివ్వదు. దీనియందు మనోహరముగు నువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి రియారుచేయించి కేలకొలిది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడిగి ముచ్చాము. వేరొకరక సారిపరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు అమృతాంజనం డిపో బొంబయి-మదరాసు

స్వదేశికాంపు ఫర్నిచరు

(1) కాంపు ఈజి చేర్ 1 వ రకం రూ. 8.

2 వ రకం రూ. 7.

(2) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.

(3) ఎక్కు కాన్ వాసుచేర్ రూ. 4,

(4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ. 8-8-0, 2 వ రకం రూ. 8. క్యాటర్లు, యితర వివిధములకు వ్రాసిన పంపబడును.

పి. వీరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్సు

నర్సరావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

చెన్నపరి బజారుధరలు

జనవరి 19-వ తేది సోమవారము

(1) ధాన్యములు

దనియాలు కా 1-కి	రు 30-0-0	మొదలు 42-0-0	బియ్యం
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలిని	,, 48 గలము	రు 14-0-0	14-8-0
నెలారాని	,, డిటా	,, 15-8-0	16-0-0
డిల్లీ	,, డిటా	,, 16-4-0	16-8-0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8-12-0	9-0-0
శువ్వలు	,,	,, 20-0-0	24-0-0

(2) వస్త్రధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	రు 11-0-0	12-0-0
నెలగలు	,, డిటా	,, 10-8-0 11-8-0
నెలలు	,, డిటా	,, 11-8-0 12-4-0
మినుములు	,, డిటా	,, 13-0-0 16-0-0
ఉలలు	ర 164	,, 9-4-0 11-4-0

(3) నూనె వస్త్రపులు

శువ్వలనూనె కా 1-కి	రు 160-0-0	165-0-0
నెయ్యము 1-కి	,,	,, 14-0-0 22-0-0
కొండాపురం వేరునెలగవస్త్రకా 1-కి	,, 55-0-0	60-0-0
ఇర్రకడకము	,,	,, 50-0-0 58-0-0
శేరునెలగనూనె గానుగ కా 1-కి	రు 120	మి. 115
అముదము కా 1-కి	రు 145-0-0	

(4) చిల్లర వస్త్రపులు

చాయవశుపు కా 1-కి	రు 155-0-0	160-0-0
కూరవశుపు	,,	,, 130-0-0 135-0-0
విరవకాయలు(గుంటూరు) కా 1-కి	రు 129-0-0	140-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	రు 50, 55	
కాళహ స్తిపాయకట్టు	,,	,, 70, 75
దేవులు కా 1-కి	రు 85-0-0	60-0-0
చింతమందు కా 1-కి	రు 80-0-0	49-0-0

(5) ఇసుము

వట్ట రకం కా 1-కి	రు 82-0-0	88-0-0
చదరం	,, 82-0-0	85-0-0
రవుండు	,, 82-0-0	85-0-0

(6) లోహములు

నండి 100 కులంబు	రు 72-0-0	77-0-0
బంగారము, కులము 1-కి	రు 21-8-0	22-8-0
సవరను 1-కి		14-4-8
ఇత్తడి కా 1-కి	రు 275-0-0	280-0-0
రాగి డిటా	రు 825-0-0	880-0-0
అస్కాచక్కెర కా 1-కి	రు 84-8-0	85-6-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

ఆవుకృష్ణము	20 డిగ్రీలు	రు 78-0-0
కొట్టికృష్ణము	డిటా	72-0-0
సింహం	డిటా	,,
గుర్రం	డిటా	,,

(8) దూది

బొండా నెట్టుబారన 1-కి	రు 820-0-0	
-----------------------	------------	--

9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8-12-0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 7-8-0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8-12-0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 7-12-0	
నూరేయేనుగ నెం 20	రు 11-4-0	
బిసాన్ నెం 20		
,, , 40 ఏ తేలిక అయినను	రు 13-11-0	
గోకాకు నెం 12 1/2	రు 9-0-0	
వద్యాక నెం 24 1/2	రు 11-8-0	
14 1/2 క్విలక వడి	రు 8-12-0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యాపె	రు 11-4-0	
నెం 22	,,	,, 11-8-0
నెం 12 1/2 బెన్ని సర్కును	రు 9-0-0	
నెం 14 1/2	,,	,, 9-4-0

రామచంద్ర విజయము అను

బంగోలురాజుల చరిత్ర

శ్రీత్రయవీరులైన వంగోలు మందపాటిరాజుల చరిత్రాత్మక నాటకము. దుగ్గిరాల బొమ్మపై నూర్కాలు టీచరు అక్కరాజు నరసింహారావుగారు గ్రంథకర్త. శ్రీయంత భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు, సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారచే నుటాధారము వ్రాయబడినది. దీనివల రు 0-12-0 లు త్వరపడు. అదే గ్రంథకర్తచే రుక్మిణి అనునాటకము రూ. 0-12-0. సి. వి. కృష్ణారావుగారు, పోస్టు-బంగోలు.

అసహాయోద్యమ అనౌరసపుత్రుడు

స్వరాజ్యపార్టీయెత్తులు నిష్ప్రయోజనములు నాగపురము విశ్వవిద్యాలయ సమితిసమావేశ మందలి చర్చ

నాగపురము, జనవరి 18—నాగపురము విశ్వవిద్యాలయ సమితి యజమాన్యము కేఫీడ్రలు హాసునందు “స్వరాజ్య పార్టీయెత్తులు నిష్ప్రయోజనము” అను విషయముపై సోకవిశోధ కరమైన చర్చ జరిగెను. బారిష్టరు వివేకానంద్ గారు రధ్యక్షత వహించిరి. మొదటికాళిలో పండితులగు వేళపాండిగారు “స్వరాజ్య వాదుల యెత్తులు నిష్ప్రయోజనము” అను తీర్మానము ప్రతిపాదించుచు స్వరాజ్య పార్టీ అసహాయోద్యమము యొక్క అనారస పుత్రుడు (Magistrate child) అని చెల్పిరి. ఉద్యోగములను వహించునందర్లమున స్వరాజ్య పార్టీ కార్యనిర్వహణసంఘము గావించిన తీర్మానమే అపత్య ముయొక్క యెత్తులన్నియు నిరుపయోగములని చెప్పకయే చెప్పదున్నదని వేళపాండిగారు నడిపిరి. ప్రతిష్ఠంభనమర్థరాపి త్యమైనది. అందు సిద్ధాంతమేమియో లేదు. అది అగమ్యగోచ రమైనది. సంస్కరణములను స్వరాజ్యవాదులు సభరీత్యము గావించుకొన యత్నింపలేదు. కాబట్టి అవి నిరుపయోగమైన వని స్వరాజ్యవాదులు చెప్పుట అక్రమము. బట్టెట్లును ప్రోసి వేసి ప్రభుత్వముయొక్క ప్రజాయత్నకాళులను మాత్రమే స్వ రాజ్యవాదులు భగ్నమును జేయగలిగిరిగాని నిజమైన ప్రభు త్వము సాగుచునే యున్నదని వేళపాండిగారు బట్టిరి.

తీర్మానపు ప్రతికూలుడు

అధికారుల నిరంకుశ పరిపాలనము స్వరాజ్యవాద పక్ష ప్రవర్ధనమునకు ప్రబలకారణ మని రెనేడిగారు తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి. సంస్కరణముందలి లోట్లు ఎల్ల అనేకు హిమాలయ పర్వతము స్వరాజ్యవాదులు వ్యక్తము చేసిరి. అమలు నందున్న రాజీయవిధానముందు ఉచితమైన సవరణలు గావించినయెడ స్వరాజ్యవాదులు ఉద్యోగ బాధ్యతలను వహించుటకు సిద్ధముగ నున్నారని స్వరాజ్యపార్టీ కార్యనిర్వహణ సంఘము గావించిన తీర్మానమే స్పష్టముగ చెలియజేయుచున్నది.

దేశీయమంత్రి వాదము

తీర్మానమును దేశీయమంత్రియగు సర్ జోషీగారు బల పర్చిరి. విదేశ ప్రభుత్వముపై నొత్తిగావించి స్వపరిపాలన సాధ నిర్వాహమునకు మరికొన్ని అంతరపులను నిర్మించుటకు స్వరాజ్య వాదులు ప్రభుత్వమును నిర్బంధము గావించిరి. కాని వారి మహాప్రయత్నము లెల్ల విఫలమయ్యెను స్వరాజ్యవాదుల ప్రతి వ్యంధన విధానము తీరిన ఆకాశంగము గల్గించెను. గడచిన తొమ్మిది మాసములందుండియు కాసనసభా సమావేశ ములులేకుండెనని ప్రభుత్వము నిరంతరాయముగ సాగుచునేయున్నది. స్వరాజ్యవాదుల దేశభక్తియా, స్వార్థత్వగమును, అఖండ కార్యదీక్షయు మొదలగు పద్ధతానుజములు ప్రతంసార్థములని జోషీగారు శ్లాఘించిరి. కాని స్వరాజ్యవాదుల బెడ రింపులు శుద్ధ ప్రయోజన రహితమైనవి. స్వల్పకాలములో స్వ రాజ్యవాదులవలించియు విధానమునందు మార్పులు సంభవింపక తప్పదు.

రాఘవేంద్రరావుగారి సమాధానము

ప్రజల ప్రబలమైన సహాయముచే ఎల్ల దేశీయములగును ఎల్లయుగములందును రాజకీయపక్షములు పరిల్లుచుండెనని మధ్యరాష్ట్ర కాసనసభ్యుడగు యి.రాఘవేంద్రరావుగారు చెల్పిన తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి. (1) ప్రభుత్వముయొడ ప్రజలవృత్త్యభివృద్ధి నుగర్హించుచు (2) ప్రజలకును ప్రతినీధులకును సంభవించిన లాభకరమగు రాజకీయసంపర్కము (3) ఇంతవరకు భారత దేశముందు రాజకీయ రంగ పులనుందు నేపత్యమువారు జూపజాలని నిగ్రహమును మత సాంఘిక చర్యలను రాజకీయ సమస్యలందుండి దూరముగావించుచుందు స్వరాజ్యపక్షము ఉత్కృష్టజయమునొందెను. ముప్పది తొమ్మిది సంవత్సరములందుండి వైశ్వాకపద్ధతి నవలంబించి ఎల్లప్పుడును అధికారుల నిగ్రహనిగ్రహములకు ప్రాక్రమైన లిబరలు పక్షమువారు గావించిన లాభములు కంఠకాగడలు వేసి వెలికినను నెచ్చుటను గానరావు కాసనసభ అపివేయబడి న మాటవత్సమే. విజయ్యుడు కాళియొక్క బాధ్యతలను నెరవేర్చుటయును కాసనసభ మెప్పుడెడయజాలక పోవుటచే గవర్నరు గారిట్లు ప్రయత్నింప వచ్చెను. భారతపరిపాలన చట్టముందు అర్హ

మునుమార్పులుగావించిన యెడ బాధ్యతను వహించి పరిపాలన చక్రమును ద్విప్పట్లకు స్వరాజ్యవాదులు విముఖులుగారు. ప్రజల విశ్వాసమును చూర గొన్న దొక్క స్వరాజ్య పక్షమే. రాజకీయ పరిపాలన విధానముందు పరపమైన సంస్కరణములు గావించినగాని స్వరాజ్యవాదులు ఉద్యోగములను నైకొనరు.

కాళ్ళు లేకయే బరుగెత్తుటవంటిది

తీర్మానమును బలపర్చి స్వరాజ్యపక్షమును డాక్టరు గవర్నరుగారు ఖండించిరి. బట్టెట్లును ప్రోసివేసిరి. కాని పన్నులను స్వరాజ్యవాదులు చెల్లించుచున్నారు. వారు కావించిన వరకు లపై ప్రభుత్వముతో సహకారము జూపుటకు స్వరాజ్యవాదులు సిద్ధముగనున్నారు కాళ్ళు లేకయే మావుడెట్లు వరుచెల్లజాలడో మంత్రులు లేకయే ప్రజాహితప్రభుత్వము నడువనాగదు.

అభయంకరుగారి పంచెము

భారత పరిపాలనచట్టము తగినరీతిని సంస్కరింపబడిన గాని స్వరాజ్యవాదులు ఉద్యోగములను గ్రహింపరని భారత సామ్రాజ్య కాసనసభసభ్యుడగు అభయంకరుగారు నడిపిరి. ప్రజల ఆమోదము నొంద నికొరతనము యీ నవీనకాలమందు నొక ప్రభుత్వ మని బిల్వబడదు. భారత దేశముందు ట్టిప్రభుత్వము లేదు ప్రజల యామోదముపై నాధారపడియున్న రాజకీయవిధానము అంతకంటెలేదు. ప్రజలఅభిప్రాయము ప్రభుత్వమునూర్పజాలటలేదు. ఈదేశమందలి ప్రభుత్వముపకుబలముపై నాధారపడియున్నది. భారతదేశీయుల లాభముకొరకు యింగ్లా డీదేశమును బాలించుటలేదు. స్వలాభము కొరకై యింగ్లాండు భారత దేశమును బాలించుచున్నది. కాసనసభలందు మాత్రమే అందోళనము గావించి ప్రభుత్వమును స్తంభింపజేయుట మాత్రమే స్వరాజ్యవాదుల అభియమకాదు. కాసనసభలద్వారా ప్రభుత్వముచేయుట భగ్న పర్వమని స్వరాజ్యవాదులు చెల్పిరి. ప్రజలకోర్కెలప్రకార ముగ భారతదేశము బరిపాలింపబడుటలేదని అఖిల ప్రపంచ మనకును సాటుటకు స్వరాజ్య వాదులు ఆదాయవ్యయపద్ధతిన నిరాకరించి అధికారులు ప్రసాదించిన ఉద్యోగములను వహింపరైరి. ప్రస్తుతపు కాసనసభలను అంతమొందించినచో, స్వరాజ్యవాదులు తిరిగి ప్రజలచే నెన్నుకొనబడుదుకోలేదో, స్వరాజ్యవాదులు ప్రజలకిచ్చిన అభయములను గుర్తింకోలేదో, దేశసికానవచ్చునని అభయంకరుగారు ధిక్కరించిరి. మంత్రి తర్వాత మంత్రియొక్కరీతిని సంస్కరణములు నిరుపయోగములయ్యెనని మడిమెనుకమిటి యెదుటచెల్పిరి. అ మూనందు సంస్కరణములను బెట్టి ఉపయోగార్థములలేదు. దెలిసికొనకుండగనే సంస్కరణములు మేడిపండువంటిదని స్వ రాజ్యవాదులు దెలిసికొన గలిగిన ప్రాథమి అభయంకరు గారు బట్టిరి. మన విశ్వాసదోషదలకు యీ అనుభవము మూడవసంక త్సరాంతరమందు కల్గెను. తీర్మానము పై మరొకం తమంది వక్తులు అనకూలముగను ప్రతి కూలముగను ప్రసంగించిరి. పిమ్మట వోటునకు తీర్మానము బెట్టబడగా 56 అధికవోట్లయాలమున తీర్మాన మెడిపోయెను. 26 వోట్లు తీర్మానమున కనుకూలముగను 72 వ్యతిరేకముగను వేయబడెను. (ఆ. వె.)

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి

గుట్టపు పందెములు 1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును
1925 ఫంలీరం జనవరినెల 17, 24, 31.
1925 ఫంలీరం ఫిబ్రవరినెల 7, 14.
ఎత్తక్రిక్ టోటాలిజేటరు, బుక్కుమేకర్లు
ప్రవేశకట్టుము:—
మొదటితరగతి: పురుషులకు రూ 5. స్త్రీలు రూ 3.
రెండవతరగతి: „ „ 1. „ 0.8-0.
బీచ్, పార్కు, ఎగ్మోరు మొదలగు ప్రేక్షకుల నుండి స్పెషలుబండ్లు పోవును.
ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు నూ పెద్దనోటిసులను చూడకోరదము.

కలకత్తా సెనేటుసభ

కలకత్తా, జనవరి 15:— సేటి మధ్యాహ్నము కలకత్తా సెనేటువారు వైసువాన్సురు జస్టిసు ౧౯ యన్. యి. గ్రీన్వుగారి యధ్యక్షతకేంద్ర సభకేసరి. ప్రభుత్వమువారు ఈ ప్రవేశపరీక్షకు వచ్చువిద్యార్థుల నయస్సునూర్చుటకును, అవయస్సు పరీక్షలుజరిగెడి నెలమొదటితారీఖునకు 15 సంవత్సరములు పరిగాయించినయెడల, వారిని పరీక్షకు రానియవచ్చుననియు నూచించినవిషయములవారించి సభవారు తాత్కాలికముగ 15 వత్సరముల వారిని పరీక్షకు వచ్చుట కొప్పకొనిరి. ఈనయస్సును గూర్చిన ప్రశ్నచాల కాలమునండి సెనేటు సభవారి యెదుటనున్నది. ప్రభుత్వము వారికిమనస్సు యొక్కహద్దును పూర్తిగా దీసివేయమని యిదివఱలోనే వ్రాసిరి ప్రభుత్వము వారావయోని నమముండవలయుననిరి. కాని సెనేటు వారొకా నొకప్పుడు ప్రధానోపాధ్యాయులు జిల్లావాడు కళాశాలవిద్య కిన్నివిధముల తగునని సిఫార్సుచేసినయెడల నట్టివానిని పంపవలగు నూచనను జేసిరి.

రాంప్రసాదు ముఖర్జీ గారల్యవయస్కులగు వాలురు కళాశాలకు సంబంధించి వసతి గృహములం దుండవలసినయెడల వారి కన్నివిధముల శ్రేయస్కురము గాదనియు, యిట్టి పిన్న వయస్కులు వచ్చుటచే పరీక్షలందు కృతార్థత నొందలేనివారెక్కువ యగుదురనియు, దాననాండోళన మొక్కడొకవనియు జెప్పి వ్యతిరేకాభిప్రాయమును నూచించిరి.

చెల్లింగుట నేసి నీమా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు
17-1-25 శనివారమునుండి 28-1-25 శుక్రవారమువరకు శని, ఆదివారములందు 3-15 గంటలవఱకు మ్యాటినిగలదు యూనివర్శల్ ఫెస్టాస్టికల్ సీరియలు
ది “ఘోష్టు సిటీ” 3వ వారము
సీటి మారజన్ అందు మార్గలేటు మోరిస్ అగ్నికార్యములు చూడలేగినవి. న్యూసు, కామిక్ కూడ చూపబడును.

ప్రకటన

నెల్లూరుసపారిసేటు జడ్జికోర్టులో

1917 సం॥ అసలు నె 52 రు
ఇందువల్ల నకలమైనవారికి తెలియజేయడమే మనగా:—
శ్రీజొన్నవాడ దేవస్థానం బ్రస్టీలలో ఒక బ్రస్టీవని ఖాళీయైనది గనుక నడరు బ్రస్టీవని కావలయునని కోరు వారు దరఖాస్తులతో వారి వయస్సు కులము యోగ్యతలు వగైరాలు తెలియవరచుచు 1925 సంవత్సరం జనవరినెల 31వ తేదీలోపల నెల్లూరు సబ్ కోర్టువారికి కంపుతూ నడరు తేదీనాటికి కోర్టులో హాజరుగా యింపవలెను.
1925 సం॥ జనవరినెల 14వ తేది
ఎ. ఎన్. కృష్ణస్వామి అయ్యరు
సపార్టీ సేటు జడ్జి

వారాయణభగవదీత

(వచనగ్రంథము)
కొలనెనె. 103 పేజీలు. మేలుకాగితము. కిత్రాను బైండు. సంపుటము ముద్దు గూర్చున్నది. నెల రు 10-0.
ఇది భగవద్గీతాశ్లోకములకు దెలుగు వచనము ఏమధ్యా యమున కాయధ్యాయము విషయలోపము లేకుండ వ్రాయబడినది. తెలి మిగులబ్రహ్మప్రయయ ప్రాశంభ్యముగ నున్నది. ఇది యీ బైసానివారి కుటుంబమున రెండుకుందలయేండ్లనుండి పరంపరగా ననుదినము పారాయణము కావించబడుచుండిన తాళపత్ర సంపుటమునుండి యుద్రింపబడినట్లు లీ గ్రంథపీఠిక యందు గలదు. కాని రచయిత యెవ్వరో తెలియరాదు. ఇట్టి గ్రంథమును రచియించినవారిపేరు తెలియకుండుట కడుకోచ నీయము. ఈగ్రంథము స్త్రీలకు నైతము సుబోధముగనుండును. తాళపత్రమాతృకయందలి స్థానికత్యములను ముద్రాయన సంస్కరించిన శ్రీమాక్ బుక్కుపట్టణము రామానుజయ్యగారి పరిశ్రమము చేర్చినదిగనగును. ఇది మదరాసు బాక్స్ లోక్ వరదా ముద్రియప్పకొప్పిడి నెం 74 రున గల నకలవర్తము బైసాని కృష్ణయ్య సెట్టి అంధుసన్సారాడ క్రయమునకు లభించును.

శ్రీరామ నాట్యలేఖి

రామ విలాససభ-కన్యాశుల్కము

(6)

రామచంద్రా!

అప్పురావుగారు యెట్లాంటి నాటకరత్నాన్ని కల్పించాడని మనవిచేయును? చూడడానికి పెద్దనలె వుంటుంది కాని ఆశంకచేయక కన్యాశుల్కంలో కనుపించే పాత్రలు, స్వభావాలు, ప్రశ్నోపదేశాలు, తమకు సానుకూలమైనవిగా కనపడవు. సేనుకు పట్టి విచారిస్తే కథంతా లుభావధానుల వ్యవహారం, అగ్నిహోత్రావధానుల కన్యాశుల్కం న్యాయపరమముగా వుండవలసి వుంటుంది ఇందులో గిరిశంకచేసే పని యేమికనపించదు. వధురవాణి, రామప్పపంతులు, కరకటాశాస్త్రి పన్నిదానికి తెలియదు, తెలియకను తోడ్పడుట అవసరమునుండవచ్చును. కాని అక్కడకూడా పిల్లను కొనుక్కొనే నువ్వులొకటి గలగలపిన కాస్తీ, దుష్పరిజానుము మాపించడానికి వీరుచేసిన కథాభాగము జతయైనది. గిరిశంక వృత్తాంతమంతా కన్యాశుల్కాధ్యక్ష సంబంధింపలేదు. కాని అప్పురావు యీ యొక ఆటలో అనేకరకాల సాంఘికదృశ్యములను చూపించుచున్నాడు. ఒకచెంప గిరిశంకొం చెప్పిందేమిటో దొంగతనకథలు పట్టింపుకొని చదువెత్తున అంటుంటే పొయినాడబ్బు దుగ్గాణి, పేరు పెంపు, పుష్కలము సహస్రము యేమిటో పోయినా పెద్దదడవలె ధనికుడివలె బింకాలు నడుతున్నా పోజులుపట్టే నవనవద్యత్వంపైరుల దుర్లక్షజాలను కనుపరుస్తాడు. వీని మాటలలో దేశాభిమానం, సోమర్త్రాభిమానం మొదలయిన పెద్దపోజులు కనిపిస్తూ బుద్ధులు మాత్రం నీతివిహీనంగా వుంటుంది. బ్రతుకే నేర్పినాడు. గడుగ్గాయి. సమయము గుర్తించి నడువనేర్చిన లోకసంచారి. శృతిపాండిత్యానికి వచ్చిన నాట్యముక్కలు పెళ్ళిపెళ్ళదామింపడానికి లోటులేదు. అద్రెస్సు, అనడక, అదుట్టపిచ్చుడు, అయెడుపులు, అపలకులు మనచేతంలో మరేవేమిటి యొప్పియుండలేదు. కాని గిరిశంక అడ్డంకు తప్పించుకునే యుక్తిలవాడైనా బండదారిన దుప్పించుకొన్నాడు. కొన్ని సందర్భాల్లో పిరికితనము, తెరుగు పాటు తనతెలివికి తానే సంతోషించుకొనులేతబుద్ధిలవాడు. ఈగడుగ్గాయి కెదురుగా వెంకటేశాన్ని అమర్చాడు. మా ముత్యాల సరములుగూర్చే మేటికోరిక. చదువుకు పట్నాలుతేరిన తెల్లపాలలలో గేయెకాచే బుద్ధిమాంద్యమింకావడక బాగోగుతేమి తెలియక పోజులుపట్టే పెద్దవాళ్ళ సాంకత్యమభిలషించుచూ మాంచినా చెడ్డను లీలగాయలవరకు కొను మూఢవిద్యార్థులలో వెంకటేశంకోకుండు. ఇప్పటి రాడీ పరిభాషలోపల్లెటిగల్గి లాయి. గల్గిలాయికూడకాదు కోటి కేసుండా ధోవతిలోపల మడచిన మద్దమీద వెంకటగూఢరంగీకంటాభరణ పీఠీకనుధరించువాడుకాదు. కాని వట్టియదేకీ. విశ్వాసి. తెలివితేని సర్వదా సర్వత్రగవపరచు జడసత్వము-గిరిశంక మెంతపోకీరీజాణయో వెంకటేశంకంటే ముగ్ధతగలదు. బుచ్చమ్మగూడావట్టియగ్ధయే. పిల్లిద్రవ అంతనిర్దుష్ట ధామదు గడుగుబొంద అగ్నిహోత్రావధానుల కడుపున పుట్టిందే మహావిచిత్రము.

తెలివి తేలికలలో వెంకటేశాన్ని కనుక పీటిక. చూపినట్లే పోకిరితనంలా మరెయ్యరకపు పాత్రాన్ని గిరిశానికి భిన్నంగా నిలువజేస్తాడు. రామప్పపంతులు నియోగికాదా! వ్యాపారి. గిరిశంక వైదిక పురాణాల్లో తప్పబుట్టినవాడు. రామప్పపంతులు ప్రేమేలు స్థితిలో సంపాదించుకొంటూతనాకప్రభావానికితనపంతులు వేమిటికి తన సంపాదనకు వోకచంప నెరవాచుచున్న మీసంపుటించుకును, తననలపు పోకులకు కుంగిపడుతు తనయంతటికి రగి కడు, వ్యవహార, రూపసి లేడనుభావముతో సంచరించువాడు. వాద్దింగీ ముగ్ధులు. లేక పోయినయిగాని ఆగిరిశంకెడవనితల యెత్తడిచేస్తాడో, అని మధురవాణివగ్గర ప్రతాపాలు తెగజరిగినంతగాదు. బుద్ధిలోనేకాదు. యెత్తుల పోటీయందునే కాదు. బలపరాక్రమాల్లోకూడ ధైర్యసాహసాల్లోకూడ నసహాయతనమునాని స్త్రీపారలేడి చవిటిబుద్ధి. గిరిశంకనిపిస్తే పిలకెక్కేస్తాననే మేటిబంటు. అతడు యేమరుపాటున ప్రవేశించగానే 'యామాటలు నాడిచెవిపడలేదు గదా! అని తత్తరపడుచు నుంచుచుండే కరణజొచ్చెను. రామప్పపంతులు తన రూపసంపత్తుల ప్రభావములవిశ్వసించి వెలయాల్సివేతులు తీరుగా నిర్దిష్టం చేసేకడబ్బు తగలేనకుంటూ తావలచినది తననుగూడదలచును భ్రాంతిలోబేయువాడు. ఒక్కచిటికెలో కరకటాశాస్త్రి రామప్పంతులెదుటనే మధురవాణికి కన్నుగిటి పంచక

నటన యాదుతెగిన కోమలంగాగి కలిగి కంటితో మన్నుపోసి

లుభావధానులవచ్చిన కన్యాశుల్కంలో చిల్లికన్యవాచకులకం దకుండా తప్పించుకొని యంతపెద్ద ప్రేమేలుపంతులుకూడ బాలున దుంకియిచ్చి దోచేవాడు. (విశాఖపురి ప్రాంత పరిభాష చూడకండుకు చదువరులు మన్నించెదరు గాక.)

తునకు సౌజన్యారావుగారు వోకవిధంగా గిరిశంకొక్కడేశాభిమాన సంఘసంస్కరణ మిధ్యాడంబరమునకు సాక్షిల్య విరాజితంబున వెన్నుపట్టిక వర్తింపుచున్నాడు. మధురవాణి కూడ గిరిశంకొక్కడక్కల దుష్పద్ధులను సమాధ్యమునకు జీవితానుభవములలో మంచిచెడ్డలు తెలిసికొని బుద్ధితెచ్చుకునే సుస్వభావాన్ని చూపుతున్నది. బుచ్చమ్మను లేవదీయు ప్రయత్నము భంగమైనాక 'దామిట్ కథ అడ్డంగా తిరిగింది' అని చివాటన సౌజన్యారావు వెంతనండి మరలిపోవునేకాని బుద్ధినితెప్పకొను దావలయును. రామప్పంతులు, వెంకటేశము, సౌజన్యారావు, మధురవాణి యీ నలుగురు గిరిశంక స్వభావాన్ని అట్టి తెరవులలో భేదంగా సంచరించే వివిధప్రవృత్తులను చూపడానికి కల్పించబడ్డ మాడలి.

అగ్నిహోత్రావధానుల వ్యాఖ్యలలోను, రేయింబగ్గు ప్రక్కయింటివాని పెడకప్పపీచిన నుంకించుచుండును. కడులోభి. ఆచారవధాయును. వీరేశలింగం పంతులుగారి రాజశేఖరచరిత్రలో భోజనపు సమయానికి యంతరించిన సోమయాజుల వంటివాడు. దర్బాసనపు కట్టలో, దేవతార్చన మూటలో మూడుకోర్కూలు తిరిగివచ్చే లాకే వైదిక మర్యాదా పనున్నేత. శుద్ధలోభి. కూతుల నమ్ముకొని సామ్యుతేనెడి పంద. గిరిశానికి అపునెయ్యి, నేడె పెరుగులతో కలవకోజులన్ని విందు నేయడానికి వొప్పకోకపోయేవాడే. కాని గిరిశంక మోహనాస్త్రముంటే యేమిటో తెలిసినవాడు. పాలిటిమ్మలో మెడిగిన చెయ్యి. 'నీవు అన్నమాట మహాబాగుంది' అనే సమ్మాన వాగ్దాన ప్రయోగ సామర్థ్యమెరిగినవర్తించెను గిరిశంక. అగ్నిహోత్రావధానుల తన వ్యాఖ్యలలో గిరిశంక తోడ్పాటు కాళించి యుండెను. కొడుకు చదువుకు కుండలలో గుర్రాలు తోలేవాడైనా కొద్దు వ్యవహారాల్లో మాత్రము వెనుక వీయడు. అక్కడకూడా వీరైలే చవకిగా మంచి ప్రిథకును కొట్టెయ్యాలని ఆశపడతాడు. పల్లెటి వైదికులలో అగ్నిహోత్రావధానులకి వోకవిధమైన శక్తి. బుచ్చావధానుల దింకొకటి. నలతమిసి. డబ్బుకు గింజలాడి స్వభావం. యెంతరకం చేతిపెనావడలండా మంచులొం వెతుకుచూ కొద్దికర్మలలో బంగారు మేల్పులెని కట్టికొన చూచువాడు. వీరద్దరు యెనరిజాణిలోవారు చాడనలే. పల్లెటి బ్రాహ్మణుల త్వరీయ ప్రకృతి కరకటాశాస్త్రియందు మూర్తిభంధించియున్నది. ఇతను తగని గడుగ్గాయి. మంచిచావు దు, యొక్క యొక్క ము, మంచి చెడ్డలు లాభనష్టాలు తెలిసినవాడు. శిష్యులుండుటచేత చదువుకొన్నవాడని యూహింపవచ్చును. ప్రాయశః కాన్యాశుల్కవిలాస పరిజ్ఞాత. ఇవివంటూ సమయానుకూలముగ కార్యసాధనలయజావినవాడు. బహుళా చిట్టాడగలడు. వ్యాప్రసంగంలో ఆతేరిన తిరువరి. ఈ మూడుస్వభావాలు వెంకటేశంలో సహపల్లెటి కేవులవయలప్రకృతి భేదములను చూపుతున్నవి.

ఇక అడవేమిలో మధురవాణిపర్యావ నెలావిచిత్రవైఖరులగవినమేటివాని. కాని యీమెలోకూడ కొంతమంచి తనము, స్వభావి విరుద్ధమైన విశ్వాసము, చివరకైనా పడుపు బ్రతుకుల తేలకనము గుర్తించి జుద్ధి మరలించుకొను ఆత్మకీర్తియ గోచరించును. బుచ్చమ్మ ముగ్ధలలో ముగ్ధ. గిరిశంగారు గొప్పవాడనుకుంటి. ఆయన చెప్పిన మాటలు నిజమనుకొన్నది. తనకన్యవాహము దోచుముకాదని నమ్మివది. అందుకులోబడ్డది. మీనాక్షి బాలవిభవంబే. కాని మధురవాణివలె వ్యాంగనాకాదు. బుచ్చమ్మవలె సద్గతి విచారింపనదియు కాదు. తన యింటనేవుండి రహస్యముగా పడుమహారగును దెంచుకొనజూచు దుష్టి. ఈ మూడురకాల స్త్రీ స్వభావాలను యీ నాటకంలో కూర్చినాడు.

పట్నాల్లోను, పల్లెల్లోనువుండే విపరీత స్త్రీ పురుష స్వభావాలను, రెండు మూడు కథావ్యాసములను వోకొక్క దురువజ్జేర్చి దేనికది చక్కగా విహారి నిజప్రవృత్తినుపరచిరస పుష్టితో రాజులుట్టుగ నలికించగల కీర్తి అప్పురావుకే చెల్లివది. మరియొకరైతే భాంతానికేయేదో భక్తిజ్ఞానవైరాగ్యమే సేర్వరచినితీర్చోధకు గడంగియుండును. గిరిశంకేత దామిట్ అని పిండులలోనే నువ్వరా యని యసాధారణ ప్రతిభాసామ్రాజ్య మనుపడుచున్నది. తివామలలో కేళాసంస్కృతిగల చిత్రవిశ్వాసములకన్న యందులోనుండి సగముముప్పాతిక రూపములతో నగుపడుచు మరలనటులనే యావలీకొనయందు నిష్క్రమించు పూల పొట్టెములు యెత్తున యందగించి నట్లుగా కన్యాశుల్కంలో చూపబడ్డ గిరిశంకత్ర ఆదివరకు లేకకు మించి జరిగిన సాహసాల్లో యదియొకటి యనియు, దీని భంగపాటుతో చిత్రవైకల్యమొందక రణవీరుని పగిది మరియొక పోరుతోల్పొలి చేకారిన విజయఫలమును పొందెదనను యహంకారమును నూచించుటయే మిక్కిలి సేర్వగా తోచుచున్నది. సుగుణములు, దుర్గుణములు, సత్వీయత్వములు, దురాచారములు, అనంతపారంపర్యముల వచ్చుచుండును. కాని చచ్చున మొలకెత్తి చివాలు నవాడిపోవు. పుర్రెనుబుట్టినబుద్ధి పునకలతోగాని యంతరించదు.

తెనాలి రామవిలాససభవారు బండరులో యీనాటకాన్ని ముచ్చటమీర వాడిచూపా. (ప్రదర్శనంలో కన్యాశుల్కపు యసామాన్య ప్రదర్శనావిశ్వము బయటపడినది. ఇందులో నామద్రింపుమీద రామప్పంతులై అభినయించిన తంగిరాల ఆంజనేయులు గారికి ఘట్టుమాట్లులు చేరుచున్నవి. తరువాత స్థానం నరసింహారావుగారికి మధురవాణిన్ని, కరకటాశాస్త్రి న పురిపాక వెంకటేశ్వర్లుగారునూ మన్నింపవగిరి. బుచ్చమ్మ, మీనాక్షి వేసిన జమ్మలకు కుర్రవాడు, అగ్నిహోత్రావధానులు వెంకటేశంకూడ మొదటితరగతిలో పాత్రను ఆయిన వారే. దావ్వుల గోవిందరాజుల సుశ్చారావుగారు నటనవిషయమై చెప్పవలసిన ముచ్చటలేడవి. గిరిశపు వ్యవహారాలని మిక్కిలి చక్కగా నిర్వచించారు. కాని వేషంలో తిట్టలండ్రివలె గృహస్తోద్యోగివలె కనుపించెనుగాని గిరిశంక యొక్క యిత్రాస్పాన్ధివిటి పలకాతనము పోకుండబములు చూపించే యరువదిరెండు, యరువదిమూడేండ్ల ప్రాయాన్ని నువ్వరావుగారు చూపలేకపోయిరి. అనగా వేషసౌష్ఠ్యము, పాత్రాచిత్త్యము కొరవడినవి.

సుబ్బారావుగారి వొడ్డికలు కొన్ని కారణాల కన్నల గట్టినవి. మొదటి రాకడ బెత్తం ఆడించుకుంటూ మట్టపాగ దులుపుకుంటూ 'యిక యీవూలులోవుంటే ఆబోరు చక్కటట్టు లేదు.' అని ఆలోచిస్తూ తేరనచ్చిన యునికి అప్పడే ఓడ దిగవచ్చిన హాఫ్ యింగ్లీషుయేర్ వెళ్ళబోనూ వుండింది. తరువాత 'యేమాయ్ మేడియర్' పేర్చియేర్ మొహం వేళ్ళాడేసావ్' అను పితృవాత్సల్య నూచకముగ నాదార్యముతో వెంకటేశంకను పలుకరించుపట్టుకూడ విచిత్రస్వాభావిక రమణీయముగ నుండెను. ఆచెనుక నోంటరిగా బుచ్చమ్మను తలచి 'నీదుమోము బ్రైటుటా మూనులెటు వైటుటా టూటూటా' అని మున్నగు హాహాళిక ప్రబోధతాకుచితా న్యాపారమందు నలపుల వారబోయుపట్టు లతివిచిత్రముగ నుండెను. పాలిటిమ్మ చెబ్బలు వుపదేశంకాలిసేపుడెల్ల గిరిశంకయొక్క సర్వజ్ఞత్వాన్ని వెంకటేశానికి నిజమైన యెద్దుకేవను ప్రసాదించవలెననెడి వ్యాఖ్యాభిలాషను, తిట్టకుగ బ్రకటించెను. మొత్తముచూచి సుబ్బారావుగారి అభినయ వ్యాఖ్యానంలో గిరిశంకప్రధానాలు లేస్సగా జయటపడ్డవనే చెప్పవచ్చును.

తంగిరాల ఆంజనేయులు బహుసమర్థుడైన నటుడు. ఖున్నావేషంలో మహామృదీయ రాజకుమారుల సారాయి భంగ నిషాలకు ముద్రించిన టగుపరచెను. రామప్పంతులు భూమికలో దరిలేని పంతులు తరహాలనన్నిటిని వెళ్ళబోసెను. రామప్పంతులు గజాటుయెట్లాంటివో వైవివిన్యించుకొన్నాను. ఆంజనేయులు యీవేమనికొసంగిన నాట్యవిలాసము చూస్తే నేమో చదువరులు తెలుగుకోగలరు. కాని మాటలయల్లికలో విప్పిచూపలేము. ఇకకరకటాశాస్త్రి న తివాగడుతో దయ్యాలపోతువలె మంత్రోపాసితలె నరుదెంచి పులిపాక వెంకటేశ్వర్లు చూపిన తెలివికి మేరయేలేదు. తమశిష్యుడికి పడుచుపిల్లల వేషమికింది రామప్పంతులు సహాయన లుభావధానులకు అంటకట్ట చెచ్చితేరములాడు తరుణములో మధురవాణి నిజవృత్తాంత మెరిగి కన్నీడు మగతనము గుర్తించి యచ్చెరువంది జూడ నొక్క మాపులో వెంకటేశ్వర్లు ఆమెను వారింది సద్గుపరచి యామెతో పాలుమడుచ్చుకొని పైగా నామెతో పూవిల్లు సయ్యాటలకు వలయు సంధాన మువర్చుకొనెను. ఈమాపుకు తేయవరాలిచ్చినా రుణముతీరడు. వెంకటేశ్వరుల మొగము స్ఫోటకవిలంకనముతో కొంత గొంగురువోయినను స్త్రీపురుష ప్రధానపాత్రల ధరించయోగ్యుడు. చక్కని మొగము, విశాలమైన నేత్రములు. గొంతువారని కంఠహధుర్యము. నాటకవిషయాల్లో ఆతేరిన ప్రతిభ. ఇన్నిచాకచక్యాలు కలిగియు నుండరాంగుడై విలసిల్లియు చతురుకీ, కరకటాశాస్త్రి మొదలైన హాస్యప్రసంగాల్లో కడుంగడు నేర్చునహించి యాడగల్గుచున్నాడు. స్థానం నరసింహారావుకులటవలె తావేషధారణముల నత్యంత మనోహరముగ మెప్పారు మెళుకువతో ప్రవర్తించెను. రామవిలాససభవారి మేళము సర్వవిధములా కూర్చువకి మిక్కిలి శైలి వితో ఆలోచనతో శక్తితో నేర్పుతో మంచి నాటకాలభినయింపగలిగిరి విన్నవించు నాట్యకళావైదుష్య సంకీర్తనోత్సాహుకు భగత్పదనేమడు పురాణం నూరికాస్త్రీ.

సీసా 1.8 రు. 2.0-0. కు ను మి ఛార్జీ పేరు యీవందు గనేరియా అను సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్ర ద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుచునప్పుడు గలగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను, వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలగు యేదిధమయిన కుసుమవ్యాధు లయిననూ ఆకర్షణముగా కుదుచ్చును.

అనందకుటీరము, పోస్టుబక్సు. 248 మొదలగు

(5. 6.)

అలహాబాదు వార్తలు

హాజీరీ దెములు

అలహాబాదు, జనవరి 17:—అఖిలభారత హాజీరీదము అలహాబాదునందు 16 వ తేది మొదలు 21 వ తేదివరకు జరుగును. ఈపండులందు యావద్భారత దేశమునందుగల యాంగ్లపటాల ముఖ, ప్రసిద్ధమయిన క్రీడాసంఘములు, సహాయనీనలు మొదలగునన్నియు పాల్గొనవచ్చును. ఈ పండులకు ఏ.పి. కాన్స్. వి. ఇ. యస్. గారు కార్యదర్శిగా నుండురు.

కాలమానము

గతించిన కొలది కోజిలలో నలహాబాదునందు చలి మిక్కిలముగా నున్నది. ఈనెల 15 వ తేదిని తీర్మానముచే తక్కువపంపుగా 36 డిగ్రీలను ఎక్కువ పంపుగా 42 డిగ్రీలను నూచించినది.

సరిహద్దుల వార్తలు

పయిసీరు పత్రికాచిత్రాని నహసరించి యుతిలలో సరి హద్దులందు వైరములు తగ్గినవి, చాలవల కన్యోన్యము ప్రబలిన దని నూచించినవార్త ధృవ పలుపబడినది.

అలహాబాదు, జనవరి 18:—పయిసీరుపత్రిక ననుసరించి జలాలాబాదునండి వచ్చిన కొందఱు ప్రయాణికు లీ నడుమ బాఖారా ప్రాంతముమీదగా రాగ్రామమునకు వెచ్చుటచే నొక క్రొత్త వికాసముగలిగినదని చెప్పిరి. అమీరుగారు తమకుటుంబముతో సహా కాపూలునుండి, వైద్యులసలహాపైన నువ్వతరమును ప్రదేశమునకు మారుచుండిరి.

సరిహద్దులు

పెషావరు బహారులో నీనడుమ దోపిడిజరిగినదని వచ్చిన వార్తలు చాలవలకు పెంచబడినవి. అక్రిలు తమధర్మములకై వచ్చి కొట్లవద్ద చిన్నచిన్న దొంగతనముల జేసిరి. అట్టిదొంగతనముకు పోలీసుగారు తగినవిధమున నడచివైచిరి. ప్రాంతవనరక్షకులు హఠాత్తామునకై ప్రయాణించి కొంతవలకుమాత్రమే గావించగలిగిరి.

ఆటలు

ఫిబ్రవరి 2 తేదిని ఆంగనున్న యఖిలభారత టెన్నిసు టోర్నమెంటుకు పంజాబ్ ప్రదేశము తేల్చుకొనుట జనవరి 21వ తేదితో సమాప్తమైనది. ఎనరెవరా వాడునదియు (డా) జనవరి 24 వ తేదిని నిర్ణయించుచును, చాలమంది ప్రసిద్ధి కెందిన వారు జేరిరి.

నిన్నటి దినమున జరిగిన అలహాబాదు బ్రిగేడు టెన్నిసు వారి పుట్టుట పండులలో ద్వైతమువారు, 2 వ క్లీప్సు బారికి ఆరుగోలులకేసిగెలచిరి.

సర్ విలియం మారిసుగారి సంచాము

అలహాబాదు, జనవరి 18:—కడదినవారముందు సం యక్త రాష్ట్రముల గవర్నరుగారు, సర్ విలియం మారిసుగారు, జూనుపురమున సందర్శించిరి. పురపాలకసంఘమును జిల్లాసంఘమును విసతిప్రతులనుసించెను. గవర్నరుగారి గౌరవార్థమున వామ మహమ్మద్ యూనస్ గారు విందుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

జెంకాలు, పశ్చిమోత్తర రైల్వే కారికుల సమావేశము

డాక్టర్ మానిలాల్ గారధ్యక్షులు

అలహాబాదు, జనవరి 18:—సాల్వేజుంగా పశ్చిమోత్తర రైల్వే కారికుల సమావేశము గోరక్ష పురముందు నే దు సమావేశమగును. డాక్టరు మానిలాల్ గారు అధ్యక్షులుగ నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ప్రభుత్వపు విమానములు

కలకత్తా, జనవరి 18:—ఇండియా ప్రభుత్వముయొక్క నాలుగు విమానములు నేటి ఉదయమున పాట్నాపట్టణముందుండి నుమారు 2-30 గంటలకు కలకత్తా చేరెను. పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రముందలి రిసాత్ పుండుండి విమానములు ప్రారంభమున పరిశోధన నిమిత్తము కలకత్తా బయలుదేరెను. కలకత్తాయందు విమానము లొకవారమాగును. క్షిప్ర హానికునితో సుభాషింక ప్రయాణము విమానమున వారు సంతృప్తిగనబరిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

పూనా బందిపోటు

24,000 రూ॥ లవహరించుట

జిల్లాకోర్టులోని నా జరుక చేసే గది బ్రద్దులుగొట్టి రు 24000/- నవహరించినందులకు శిక్షింపబడిరి.

పూనా, జనవరి 17:—పూనాజిల్లా జడ్జి కేరీయందు ఏ.సి. వైల్డగారు బందిపోటు చేసినందులకు 19 గురుపై తేబడిన నేర మిదివఱలో 22 వాయిదాలు చేయబడి నేడు తీర్పు జెప్పిరి. ఈ నేరమున నూగ్గురు సాక్షులు పరిక్షింపబడిరి. ఈ నేరము గతవత్సరము 3 వ తేదిని పూనాజిల్లా జడ్జి కేరీకి సంబంధించిన నాజరు గది తలపుర్రా బ్రద్దులుగొట్టి మయినర్లకు గతించినవారలకు సంబంధించిన రు 24000/- యాక్సిని దొంగి లించిరి. నేరము న్యాయస్థానముందు పరిక్షింపబడుచుండగా నొక నేరకుడు తాజేసిన నేరము నొప్పికొనెను. వాని కేడు వర్షముల కఠినశిక్ష చేయబడెను. పంజాబ్ తీ సభ్యులు (జూరీ) ముగ్గురు దక్క. మిగతవారందరను నేరములే యని యొప్పుకొనిరి. వారి మువ్వరను శిక్ష నుండి తప్పించిరి. ఈ విధువలన బడిన వారలలో నొకడు ముల టాలిగనుబందిపోటు సందర్భమున, బంధింపబడెను. నేరములని స్థిరపఱుపబడిన వారలలో నల్వరకు వరు నాలుగుసంవత్సరముల ద్వీపాంతర వాసము, ముగ్గురికు పది సంవత్సరముల ద్వీపాంతరవాసము, నొకని కే జేల్లు ద్వీపాంతర వాసము, నయిమగరు కొక్కొక సంవత్సరము కఠిన శిక్షయు, వెయ్యిరూపాయలు జరిమానాయు విధింపబడెను. ఒక రప్రూ వరుగావచ్చినందుకు వాడు శిక్షింపబడెను. దోపిడిగాండ్రయం దొకడు జబ్బుగా నుండుటచే నింకను విచారింపబడలేదు.

నౌకలు

బొంబాయి, జనవరి 17:—8 వ తారీఖున లండను నగరమున బయలుదేరిన 'నాకోదా'యను నౌక పోర్టు నెడ్డనుజోడల తేవునుండి 15 తేది సాయంకాలము బయలుదేలెను.

'మాంటస్సు'ను తపాలాదీసికొనివచ్చిన నౌక లండను నగరము నుక్రవారము 16 వ తేదిని జేరెను. 'మార్లెను' నౌక నే దాంగ్ల దేశమునకు 'యిన్నిస్ కిల్లింగ్ ఫ్యూజిలర్స్'ను నేనతో పయనమైనది. ఏరు యిరాకు నుండి గతవారము వచ్చిరి. ఈ నౌకాధికారి లెఫ్టినెంటు కర్నలు సి. యి. వికరీగారు. వీరు మొన్న జరిగిన మలబారు దారుణ ఘాత్యలో, రక్తశార్థము చె దలిననల్వ రాంగ్లోద్వీగులలో నొకరు. దారుణఘాత్యలో తాము జేసినపనినిగూర్చి యిందుకంతయుఁ దెలుపకమానము నహించియుండిరి.

ఈనౌక యందు ప్రయాణము నేయువారలలో ఉద్యోగ ముచాలించి తమదేశమునకుఁ బోవుచున్న కర్నలుమింటిలుగారు, వారి సతీమణి యుగలరు.

'నార్కుస్టా'యను తపాలానౌకలో నీరుధ్వన్నము ప్రయాణముఁ జేసినవారలలో సర్ గాడ్ ఫ్రీ డిమాప్టేమారెస్, మేజరుజనల్స్ హెర్బు, విల్సన్ గార్డు గలరు.

అఖిలభారత ప్రకృతి శాస్త్ర సమావేశము

చాల శాఖలు తమసమావేశమును ముగించినవి.

వారణాసి, జనవరి 17:—చాలశాఖలు నేటి యందయ మున మిగిలిన వ్యాసములజదివించి సభలను ముగించినవి. మహా సభ మధ్యాహ్నముతో సభ ముగింపజేసెను. చాలమంది ప్రతి నిధులు నేడ గాని, రేపుగాని పట్టణమును విడరురు.

బీమ్ బండ్:—నీరైపోయిన వీర్యమును గట్టి పరమ టుకు లోక ప్రసిద్ధి కెందినది. స్వస్థమందు గాని మాత్ర మాతోగాని వీర్యమునుభరితమగుచున్న యడల తక్షణం నిలిపిత యును. ముసలితనమును, నపుంసత్వమును తొలగించి యవ్వన మొనంగును, ఎంత బలహీనుని కయిననూ రెండుగంటలలో సర ములకు బలమునిచ్చి సంతార నుభుము అనుభవించునట్లుజేసి సంతాన వంతులగు జేరయను. వృత్తములు రహస్యముగా నుంపబడును. 20 మాత్రలు సీ! 1 కి రు 2-0-0 వి.పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం,

13, బైరాగిమహంపేథి, మద్రాసు.

తాతా ఉస్మా-యినుము కంపెనీ

వాటాదారుల కంపెనీ ప్రకటనపత్రిక

కంపెనీని దిగ్విజయముగనడుపుట కొక

కోటిరూపాయలు గావలయును

బొంబాయి, జనవరి 17:—తాతా అండుఫర్ము పంపిన ప్రకటనపత్రికయందు, తాతా యినుము ఉత్పాదకంపెనీ జయ ప్రథముగ నడుపుటకు నుమా కొక్కోటిరూపాయలు గావల యుననియు, వాటాజాగ్గు యీసామ్యము సమకూర్చు ప్రయత్నించ వలయుననియు హెచ్చరించుచున్నారు. (పతి వాటాదారుడు రూ 10 లు గాని అధికముగగాని కంపెనీ కద్వాస్సు గా నీయవలయుననియు, ఆద్యాను యిచ్చినమొత్తమునకు నూటికి ఎనిమిది రూపాయల చొప్పున వడ్డీయు, 1925 ఏప్రిలులు 1-వ తేదీనుండి లాభమానందు వాటాయు నీరుబడునని నూచింపబడెను. నూటికి ఎనిమిదిరూపాయల వడ్డీయేగాక, లాభము నందు నూటికి పదిరూపాయవంతు లాభము సర్టిఫైకు డిడెం చెరు వాటాదారుల కీయబడును. 90 లక్షల రూపాయలు బదు తీయబడినచో నూటికి తొమ్మిదిరూపాయవంతున లాభము పంచి బెట్టుడును. 80 లక్షలైనచో ఎనిమిదవవంతు యాయబడును 70 లక్షలైనచో ఏడవవంతు యాయబడును. తరుగుక్రింద 80 లక్షలుదీసివేయబడినవిచ్చుట లాభము లెక్కజూడవలెను. ఆ ప్తయిచ్చినమొత్తమునకు లాభమును అనుభవించునట్టిదేదెచెరు సర్టిఫికెట్లు నీయబడును. 1981 ఏప్రిలులు 1-వ తేదీన వట్టము లేకుండ సర్టిఫికెట్లుదారులకు సామ్యు ఆకుమాసములలోపున యాయబడును. నూటికి రెండురూపాయలు డిస్కంట్టు. రెండురూపాయలు దగ్గరి ధనమును వాటాదారులకు కంపెనీదైర్ఘ్య రుచ్చెదరు. ఒకకోటిరూపాయలు యుండుగా వలయు. ఏదిబిత్తులు చేకూరినయెడ అధికమైన వాటాలుగాని డిడెంచరులుగాని కంపెనీవారీయరు. నూటికి 6 శ్చ రూపాయల వడ్డీచొప్పున ఇంపీరియలుబాంకి, రెండుకోట్లు అప్తయిచ్చెనని యు, కంపెనీయేజెంట్లు రెండుకోట్లకు గారంటి యిచ్చరనియు, సర్ డోరబాయితాత, ఆర్. డి. తాతాగారు ఒకకోటి రూపాయలకు గారంటియిచ్చరనియు ప్రకటన బెల్పుచున్నది. ఒక కోటిరూపాయలొరకు రెండవసారి యవ్వనజేసిన డిడెంచరులు యింపీరియలుబాంకికి తనఖాయందున్నవి. పడలం దభివృద్ధి పరి పూర్తి అయ్యెను. వెనుకటి సంవత్సరముకంటె 1924 ఆగస్టు మొదలు నవంబరువరకును ఉక్కు యినుము అధికముగ ఉత్పత్తి చేయబడెను. బాంటి నెలకు నాలుగులక్షలకొక యీకాలముందు నెలకు రూ.48000 రాబడిగలదు. ఈ లాభమునందుండి కార్య నిర్వాహకభారమునకును, వడ్డీక్రిందను నెలకు విదులక్షలు చెచ్చించవలయును. కాన అదనపు ఉత్పత్తియు అదనపు తాబడియు ఫలదాయకములగుటకు ప్రారంభించుచున్నవి. పూర్తిగా ఉత్పత్తిచేయబడువరకును రాబడి యింకను అధికముగ హెచ్చుచుండును. అధికోత్పత్తి చేయబడుచుండుటచే వ్యయమునకు అధికముగ పెట్టుబడి కావలయునని ప్రకటనప్రయందుగలదు. కాబట్టి పైన సంగ్రహముగ బెల్పుబడినట్లుగ అదనముగ ధనము అవశ్యకమయ్యెను. (ఆ. ప్రె.)

అహ్వెల్లు మోస్నే గారి పర్యటనము

కలకత్తా, జనవరి 17:—రవీంద్రనాథ టాగూరిగారి శాంతినికేతనమును సందర్శించుటకు భార్యాసహితముగ అహ్వెల్లు మోస్నే గారు ప్రభుత్వధనమును విడిచి బోలుపురమునకే గిరి. అప్పటినుండి గామముల నుండ జేరియా బొగ్గుగనులను జూడవడలేదను. అసన్ సోలనందు రైల్వేకి తిన్నగ వారణాసి అచ్చుటనుండి అలహాబాదు అరిగెదరు. అలహాబాదునుండి డిల్లీబోయి ఢిల్లీయందు రాజప్రతినిధి ధనమున విడిచి చేసి దరు. (ఆ. ప్రె.)

మూరకము

కలకత్తా, జనవరి 17:—బాంకి టెల్లిగ్రాఫీక్కు ట్రాక్ నుపరు 1 షీల్లింగు 5 7/8 పెన్నీలు. డిమాండు 1 పి 529/82 పెన్నీలు (ఆ. ప్రె.)

సర్ సెప్టన్ బ్రాంకరుగారు

కలకత్తా, జనవరి 18:—సర్ సెప్టన్ బ్రాంకరుగారి కస్త్రాగత నుండుటచే రేపువరకును రంగూనువెడలుట నిల్చి వేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

సర్ ఖానుస్ బెన్నెటుగారు హైద్రాబాదుచే పరి పోయిరి.

బొంబాయి దారుణ హత్య

లతీఫు అహమదు అను వానిని గూడ అరెస్టుచేసిరి

హంతకుల మోటారుకారు గుర్తు తెల్పబడెను

ఒక మాస్టర్ వాడి గుమాస్తానుగూడ అరెస్టుచేసిరి

బొంబాయి దొరతనము

పై నికోడ్యోగులను ప్రశంసించుట

మలబారు హిందువు హంతకులు బావలాగారిపైని రూపా కులను కార్చినపుడు తటాకునవచ్చి వారికి తోడ్పడిన బ్రిటిషు పైనికోడ్యోగులను తెల్పునంటు కల్లులు వికేరీ, రి. కల్లులు సీగర్లు, రెట్టెనంటు ఎఫ్. బెట్లీ, రెట్టెనంటు, ఎమ్. స్టీఫెను గార్లను ప్రశంసించుచు బొంబాయి దొరతనమునారు వారికిం దరికిని లేఖలను వ్రాసిరి.

నాలవవాని అరెస్టు

పోలీసునా రిజిస్టరుకు ముగ్గురిని అరెస్టుచేసిరి. వారిలో స్టీర్లు గారితోపట్టుబడిన రిజిస్టరు మొదటివాడు. మఫీఅహమదు ముతతజా బేగం సవరితండ్రి మహమ్మదాల్ రెండవవాడు, రైల్వే ఉద్యోగి కృష్ణారావుమాడవవాడు. ఇప్పుడు 16వ తేదీ రాత్రి నాల్గవవాడగు అబ్దులలతీఫు అహమ్మదు అను మహమ్మదీ యువకుని గూడ అరెస్టు చేసిరి. అతని వయసు 30 ఏండ్లు. దృఢగాత్రుడు. కుడిమట్టము మనిషి. 17 వ తేదీ ఉదయమున నాల్గవముక్తాయిని ప్రధానరాజ ధాని మేజిస్ట్రేటు ఎదుట నిలిపిరి. జనవరి 31 వ తేదీ నరకును చెరసాలలో రిమాండులో నుంచుటకు మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరు విచ్చెను. "16 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు లతీఫు అహ మదును అరెస్టుచేసిరి. ఇతడు పండ్ల కంట్రాక్టువారుడు. ముతత జా బేగమును తొరించుటకుగూర్చి సహాయము చేయవలెనని బొంబాయిలో చాలమందితో మాటలాడెను. ఆవిషయమున పనిచేయుటకు యిందూరునుండి వచ్చిన వారికందరికిని చాల సార్లు తరలుంటు బంపయ్యెను. మొదటి మద్దాయి రిజిస్టరు వఫీ అహమదుగూడ చాలకాల మితనియింటనే యుండెను. ఇతడు యిందూరువల్లె 14 వ తేదీన మరల బొంబాయి వచ్చెను. మఫీ అహమదును అరెస్టు చేసిరా? ఎటనుంచి? అని యితడు రహస్యముగా వాక్కు చేయుచుండగా యితనిని అరెస్టు చేసిరిమి." అని సి. వి. డి. యిన్స్పెక్టరు లయసుగాయ కోట్టలో తెల్పిరి. లతీఫు అహ మదుమీద గూడ హత్యనేరమును హంతకులను చాచుట అను నేరమును గూడ మోపబడెను. (ఆం. ప్రె.)

క్రానికలు సూచన

నోసలకట్టుతో మేలిముసుగు వేసుకుని కుర్చీమీద కూర్చుండగా పోలీసు హాస్టలులో తీయబడిన ముతతజా పోల్ అహమ్మ 16 వ తేదీ బొంబాయి క్రానికలు పత్రికలో ప్రకటింపబడెను. 15 వ తేదీన క్రానికలు పత్రికవారు ప్రత్యేక విచారణ చేయగా బొంబాయిలో ఒక ఘరానానున్నప్పుడు కొన్ని రహస్యములను వెల్లడింపగలడని తెలిసినది. 15 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆ పెద్దమనిషియును అతని స్నేహితుడును పత్రికాకార్యాలయమునకు వచ్చిరి. అతడు కొన్ని విషయములను తెలుపగా పత్రికవారు పోలీసు కమిషనరు కెల్లీ గారికి తెలిపాడు ద్వారా తెలియ జేసిరి. కమిషనరు ఒక ఉద్యోగిని పంపెను. అతని కోరికపైని అతడు మనిషిని అతని స్నేహితుని వెంట నిడుకొని పత్రికా ప్రతినిధి పోలీసు ఉద్యోగితోగూడ కమిషనరు కడ కేగెను. ఆ విషయము మొదటిముక్తాయి మఫీ అహమదు పూర్వోక్తం వారు వివరించిరి. కమిషనరువారిని వెంటనిడుకొని ఎస్టేషన్కు పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్లి ఆచట 20 మందిలో మఫీ అహమదును కలిపి నిలిపి అతనిని గుర్తింపుడని ఆపెత్తుచున్నది నడిగెను. అతడు నూటిగా మఫీవద్దకువెళ్లి భుజముమీద చేయివేసి మాఫగా అందఱును రిచ్చపడిరి. మఫీ ఘూర్జించెను. ఆతరుమిషికి కెల్లీగారు పండనము లాసరించి మీరెరిగిన సమాచారమును తెలుపుటని అడిగెను. "నేను యిందూరువదిలి సుంపర్నెర మైనది. మఫీ అహమ్మదును యిందూరులో చూచియున్నాను" అని అతడు తెలిపెను.

మరణవార్తను తెలుపుట

15 వ తేదీ సుబహమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మాస్టరునిధి జె. జె. వైద్యశాలకు వెళ్లునరికి ముతతజా కట్టుకట్టుచుండిరి. ఆపట్టివరకును బావలాగారి మరణవార్త ముతతజాకు తెలియెను. అడుఁఖువార్త నెరిగించు బహురముగుటచే వారిమను, కాటిగార్లును బావలాగారి బంధువు లిద్దరును ఆచటికి వచ్చిరి. ఆఘోరవార్త నామె విని నిశ్చేష్టయై దుఃఖము నాప జాలక క్రంగిపోయి బిట్టునాపోయెను. చాలమంది దుఃఖోప శమనార్థము ఓవార్లు మాటలను చెప్పిరి.

కొంతసేపటికి ధైర్యము తెచ్చుకొని తలయె లివచ్చిన వారి నామె తిలకించెను. ఆమె మొగము వణిచాడియున్నది ఆమె ఎదనను కట్టుబడుగున నిమిడియున్నది ఆమె ఆశ్చర్య సౌందర్యము గోచరించుచునే యుండెను. "బావలాగారు చని పోయిరి నా కన్నులునుదిక్కు లేరు. నా ప్రాణమునుగూడ నానాహతిం పక మానరు" అని ఆమె దీనానయై నుడివెను. "పోలీసువారు నేయొక స్త్రీల విమర్శకాపాదెవరు. మిమ్ములను నాగపదా పోతీసు హాస్పిటలులో నుంచెదరు. మీకు భయములేదు. అధైర్యపడ విధు" అని కాటిగారు నుడిపిరి.

నామిక్రమము వైద్యశాలకు రానిమ్ముచుండవలెను. అని ఆమె కాటిగారితో తెలిపెను కాటిగారంగీకరించి. ఆమెకు చూచుటకు చాలమంది వైద్యశాలకు రోనాగిరి. హత్యజరిగిననా యు ఆమెకట్టుకొనిన చీరనే మరల కట్టుచిరి. ఆమెయును, కాటి, వారిమనుగార్లును మోటారుకారులో జె. జె. వైద్యశాలకు పోలీసు వైద్యశాలకు బయలుదేరిరి. బండి కదలుటకుముందొకసారి వైద్యశాలనుకకు దృష్టినినిచ్చి డాక్టర్లకును ఉప చారికలకును ఆమె తనకృతజ్ఞతను నివేదించెను. పోలీసువైద్య శాలలో ఆమెకు ప్రత్యేకముగా ఒక గదియిచ్చిరి. ఆమె మరల డుఁఖించెను. వారందరు నోజాగ్గిరి. అన్నివిధములను తన్నాడ రించుచున్నవారికందరికిని ఆమె వందనములు తెలిపెను.

మాతూగారిలో సంభాషణ

మావలెఖరి 15 వ తేదీన మరల మాతూగారినియాచి మాటలాడెను.

"బావలాగారిపద్ద పిస్తోలకు డెననియు ఆనాదాయన గూడ హంతకులపై పిస్తోలుఁ లెనియియు యాచినింగు న్యూ నుకత్రికలో ప్రకటింపబడినదిగాని అవార్త నిజముగాదు. ఇం టివద్ద బావలాగారికోరిక ల్పరు ఉన్న మాటనిజమేగాని అనా డు ఆయన దానిని తీసుకొనిరా లేదని" మాతూగారు తెలిపెను.

మాతూగారికి చాలవరకారోగ్యము కలిగినది. రోజుకొక సారిమాత్రమే కట్టుకట్టుచున్నాడు. ఇప్పుడాకున స్వంతకును లనే గరించియున్నాడు.

"ముతతజా బేగముకు పదిలక్ష లాసంగవలెనని బావలా గారు మిలువ్రాసిరినియిండియును డెయిలీ మొయలులో ప్రకటిం పబడెను. ఆచిలు పోలీసువారియొద్దనున్నది. ఈవార్త అసత్యము నివారుగూడ తెలిపిరి. ఒకలక్షరూపాయలు మాత్రమే ముతతజా కిమ్మవలెను. తక్కిన యానవాస్తవిని నాతల్లికియ్యు నలెను" అని బావలాగారు స్పష్టముగా చెప్పి వ్రాయించిరిని మాతూగారు చెప్పిరి.

ఇందూరు సంస్థానమున ముతతజాకు పదిలక్షల రూపాయల వెలగల జవాహర్ లభించెను. దానినంతను ఆమె లిల్లివద్ద నే వదిలివేసి బావలాగారివద్దకు వచ్చెనని తెలిసినది బావలాగారి కిని ముతతజాకును పరస్పరము గాఢాపరాగము ప్రబలినదియును అందువలననే ఆమెలిల్లి మాట వినుకుండ బావలాగారివద్దకు వచ్చినదనియును ఆయన మరణవార్త ఆమెను దుఃఖమునకు నున నుంచెననియును తెలియుచున్నది.

20 రోజులపాటు మాతూగారు వైద్యశాలలో నుండవలెనని డాక్టరులు తెలిపిరి. రోనిక పత్రికా విశేషులకు తెలుస

దగిన కేడియును లేదుగాన లేవన విశ్రాంతి నీయకలెనని మాతూ గారనిరి.

ఎం. ఏ. జిన్నాగారు

బావలాగారి పక్షమున ఎం. ఏ. జిన్నా గారను, ముతత జాపక్షమున వారిమనుగారును, ఆమె సవతి తండ్రిపక్షమున సర్ థామసు స్ట్రాంగుమునుగారును (న్యాయవాదులు) పనిచేసి దరని తెలిసినది.

మోటారుబండిని గుర్తించుట

బావలాగారి చాఫనరు అబ్దులు కాదరుకు బలమును గా యములు తలలేదు. హంతకులు ఎక్కివచ్చిన బండి మాక్కుచే జకారు ఎర్రపెంటుంటు ఉన్నది అని అతడు రూఢిగా చెప్పెను.

ముతతజా బేగము నిక వైద్యశాలలో నుంచువలసిన అవ సరములేదని డాక్టరులు తెలిపినను ఆమెను భద్రముగా కాపా డుటకు వైద్యశాలలో నుంచుటయే ఉత్తమ మార్గమని పోలీసు వారు నిశ్చయించినందున ఆమెను వైద్యశాలలోనే యుంచిరి.

మహమ్మదాల్ అరెస్టు

ముతతజా బేగంసవతి తండ్రి తానే స్వయముగా పోలీ సువారి వద్దకు వెళ్లి లొంగిపోయెనని యిదివరకు ప్రకటింపబడె ను. ముతతజాను మరల యిందూరుకు పంపుటకు జరుగుచున్న కు బ్రలలో అనికొగూడ సంబంధము కలదని పోలీసువారికి తెలి సినందున వారే అతనిని అరెస్టుజేసిరి 16 వ తేదీన బొంబా యి క్రానికలు పత్రిక వ్రాసెను.

హాల్లో రూబెన్ను

12 వ తేదీన బరోడానుండి వచ్చిన ఒక ప్రముఖుడు ఒక మోటారుకారులో మలబారు హిల్లుకు వెళ్లుచుండగా ఒక 'రెకు మాక్కు వెలు'కారు ఎదురుగావచ్చెను. బరోడా ప్రముఖుని మోటారుకారు చాఫనరు, రెకుకాడ చాఫనరును "హాల్లోరూబె న్ను" అని పలకరించగా వింటినని ఆ ప్రముఖుడు పోలీసువారికి తెలిపెను.

వజీరు బేగం తండ్రివార్త

అన్యుతనమునుండి వజీరు బేగం రాజధాని మేజిస్ట్రేటు డి. ఎన్. డి. ఖండలవాలాగారికి ఒక తండ్రివార్త వచ్చెను. అది 16 వ తేదీ ఉదయమునకు మేజిస్ట్రేటుకు చేరెను. దాని నాక డువెంటనే పోలీసువారికి పంపెను. అది యా కేసుకు సంబంధించినదే అని మాత్రమే తెలిపెనుగాని వివరము లేమియును తెలిపు లేదు.

ముతతజా బేగమును పోలీసు వైద్యశాలలో కొట్టుకొన వైతెంపులో నుంచిరి. అచట పోలీసువారు సాయుధులై కా పుగాయుచున్నారు. అచటనే దగ్గరనుండి వెంటచేయించి భో జనము పెట్టుచున్నారు.

కృష్ణారావు

కృష్ణారావును 16వ తేదీ ఉదయమున బొంబాయికి తీసికొనివచ్చిని ఎదంతికలిగినది గాని అది నిజముగానని పోలీ సువారు తెలిపిరి.

మోటారుకారును గుర్తించుట

హంతకు లెక్కిన మోటారుకారు, 12 వ తేదీన సంఘ ర్షణము జరిగినప్పటికీ వాలకేక్సరము మాడు దీపములు (ట్రీలాంపు) వెలుగు పోయినను తెలిసినది. అబండిని యితరు చాలమంది గూడ చూచియుందురు. కాన వారు విచరములకు తెలుపగలిగినచో వెంటను గంం మున్నగునానిని పోలీసువారికి తెలియజేయువలెనని పోలీసువారు ప్రకటించిరి అని 17 వ తేదీన బోంబే క్రానికలు ప్రకటించెను.

మాతూగారిచేలిని శత్రువుము చేసు లేదు

వైద్యులు మాతూగారిచేలిని శత్రువుముచేసి నరికివేసిరిని యిదివరకు ప్రకటింపబడినది. ఆవార్త నిజముగాదు. ఆయన చేలిగాయము నయమగుచున్నది ఇండు చేన్నపుల రాజధాని కళాశాలలో నదివి హిస్టరీలో ఎం. ఏ పరీక్షలో కృతార్థ డయ్యెను వయసు 30 ఏండ్లు అని క్రానికలు వ్రాసినది.

విదరముద్రాయిఅరెస్టు

ఇందూరుసంస్థానముతో వ్యాపారసంబంధముగల ఒక నూర్వాడీమరాఠు ని ర్దంశంపుమును గుమాస్తానుపోలీసువారు లొంబాయిలో అరెస్టుచేసిరి. బొంబాయిలో 12 వ తేదీన దురంతము జరుగగా నపుడు బొంబాయిలోనున్న యిందూరు సంస్థానము ఉద్యోగియొకడు యిందూరులోనున్న మంయొక ఉద్యోగికి ఆన్యతంతమునంతను వివరించుచు తండ్రివా గనంపె ను. ఈమాస్టర్ వాడేవరకసంఘమువారి పేరప్రత్యుత్తర నుంపిన తనకు చేసినది అతడుతండ్రివా గ్లలో తెలియుండెను తండ్రి వార్యలమును వారాకడయుములు పోలీసువారికి తెలుపగా వారు గుమాస్తాను అరెస్టుచేసిరి. (ఆం. ప్రె.)

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ జనవరినెల 19-వ తేది

సోమవారము

బెంగాలు గవర్నరుగారి

మన కార్యము

శాసనభాగిప్రాయమునకు విరుద్ధముగను, భారతీయల యద్వైతము ప్రతికూలముగను, నాగరిక ప్రపంచాశయములకు భిన్నముగను, బ్రిటీషు న్యాయమర్యాదలకు భంగకరముగను ప్రవర్తించి, బెంగాలుగవర్నరుగారి లిట్టను ప్రభువుగారు బెంగాలు ఆర్డినెన్సుబిల్లును సర్టిఫై చేసి, చిరతర ప్రతిష్ఠగాంచిరి లా, ఆర్డరులను రక్షించుటకు వీరికింతకంటెను పెరుమార్గము గనుపించలేదు. వీరినెచ్చిన ఘన కార్యమును రీడింగుప్రభువుగారు గృహించెదరనుటకు సందియములేదు. రాజ్యాంగ సంస్కరణములందొకను ఏమయిన సత్తా మిగిలియున్నదని భ్రమ పడువారున్నయెడల, లిట్టనుప్రభువుగారు వారి సందియమును బాపి ధన్యులయిరి. ఏల యీ లిట్టదల? చిత్తరంజనదాసుగారు ఉదారాశయిలని అలివియర్లు భువుగా రంగీకరింపలేదా? అట్టితరి, వారు అరాజక వ్యవహారమునకు ప్రోద్బల మొనగడరా? బెంగాలులో శాంతిప్రబలుట, దాసుగారి కష్టములేదా? బెంగాలు నాయకునకులేని యాతరము లిట్టనుప్రభువుగారికేల గలుగవలయును? ఎటుజూచినన, పీరిచర్య స్వరాజ్యపక్షవిధ్యునమునకు జేసిన పన్నుగడవలె గనుపించును. బెంగాలు శాసనసభ వారే కారణముచేసయినను పొరబడినను, వారి నిర్ణయమును శిరసావహించి, బాధ్యతను వారిపై మోపుట లిట్టనుప్రభువుగారి విధియైయుండెను. లేనియెడల, బాధ్యతాయుత పరిపాలన మెన్నటికిని పెంపొందనేరదు.

గాంధీమహాత్ము డే సంగతిసే యీవారపు యంగు ఇండియా పత్రికలో నీ క్రొవీరితని చక్కగ తెలుపరచెను. "లిట్టను ప్రభువుగారికేల తగిన యోచన యున్నచో, గెలుపు ఓడులగూర్చి వీరు పతితాపము పొందుకున్నచో, తమకు గలిగిన బలమికి పిమ్మట ఆర్డి నెన్సును ఉపసంహరించుకొని, ఖ యి డీ ల ను విడుచిపెట్టి, దేశబంధు దాసుగారితో పాటు వోటు జేసిన వారిపై ననే కుట్రల బాధ్యతను వదలిపెట్టి యుండవలసినది. తమకు వ్యతిరేకముగ వోటు జేసి సంఘాత్ర స బెంగాలు శాసనసభలో నధిక సంఖ్యకులచర్యను నిరసించుకుండ నుండవలసినది. ప్రజా ప్రతినిధిసభల మూలమేమి? వీనికి బాధ్యత వహించి ప్రభుత్వము, విని సహేతుకముగ తోడ్పట్టుపై నాధారపడవలెను. ఇయ్యవిబిక్కొక్క మురు పెంక పట్టుదల జూపవచ్చును. వివేకహీనముగ ప్రవర్తించవచ్చును. లేనిపోని యనుమానముల జూపవచ్చును. కాని ఇవి సరియగు మార్గమునకు పచ్చువంకు ప్రభుత్వము ఓరిమితో వేచి యుండుటలేదు. పరిపాలనము చేజిపోయినను భయపడవలదు. నిరంకుశాధికార శాసనలనుండి, శాసన

సభమాత్రము పూర్తిగ నెటుల తప్పించుకొనగలదు? తాము నిర్మించెడి చట్టమువలన రాజకీయ నేరములన్నియు సమసిపోవునని లిట్టను ప్రభువుగారియనను నమ్ముటలేదు. కాని భారతీయనాయకులు ప్రతిపాదించెడి హేతువాదమంతయు ప్రజాభిప్రాయమును నిరసించుట కలవాటుపడిన ప్రభుత్వ నిశ్చయమును మరలించజాలదని మాత్రము నే నూహించెదను."

మహాత్ముని యూహయే తుదకు సఫలమయ్యెను. ఆసేతు హిమాచలము ఏకగ్రీవముగ ప్రజలియున్న ప్రజాభిప్రాయమంతయు జేరి లిట్టను ప్రభువుగారి పట్టుకల నినుమంతయు చలింపజేయజాలక జూయెను. హైందవప్రజాభిప్రాయము నటుంచుడు. ఇంగ్లండులోగూడ లిట్టనుప్రభువుగారిచర్య రోత పుట్టించుచున్నది. నేషనుపత్రిక స్వరాజ్యపక్షము వారి చర్యల నెప్పటికప్పుడు ఖండించుచునే యుండెను. కాని యీపత్రిక సయితము యీవారమందీన సంచికలో నిటుల వ్రాయుచున్నది. "ఆర్డి నెన్సుచట్టమును శాశ్వతముగ నెలకొల్పుటవలన, దేశములో శాంతి లభించుననుట కల్ల. సమ్మేరీ కార్యక్రమపు పరిమితిని సాధ్యమగునంతవరకు తగ్గించుట వివేకము. నిర్బంధితులను అతిశ్రమకాలములో వదలిపెట్టుటకును, మిగుల త్వరలో మామూలుచట్టముల నమలులోనికి దెచ్చుటకును ప్రభుత్వము బూనుకొనవలయును. రీడింగుప్రభువుగారు, ఆర్డి నెన్సు చాల యవసరమని భావించుచున్నటుల మే మెరుగుదుము. కాని, బలమై, వివేకముగల ప్రభుత్వ మేదియయినను అసాధారణచర్యల నవలంబించి పరిపాలింప బ్రయత్నింపనేరదు." పై వాక్యములను హైందవపరిపాలకులు గుర్తించుట ముఖ్యము. నేషనుపత్రికకు కాంగ్రెసు బనికారకున్నను, మహాత్ముడనిన గిట్టుకున్నను, లిట్టనురీడింగుప్రభువుల చర్యలనుమాత్రము యీ పత్రిక సయితము సమర్థింపజాలకున్నది.

కాని, తాబట్టిన కుండేటికి మూజేకాళ్లను సామ్యమున, వీరు తమ పంతమును కొనసాగింప నొందిరి. ప్రజాప్రతినిధిసభల యభిప్రాయమును మూలద్రోసిరి. సంస్కరణములను మార్చ వీలు లేదని లండను పై మునున్నగు పత్రికలు గర్జించుచున్నవి. "సాటర్లే రివ్యూ" పత్రిక మది యొక వశంతిని ప్రకటించుచున్నటుల, శనివారము నాడు మాకు జేరిన ప్రత్యేక వార్తలు దెలిపి యుండెను. అవి ఏమి? పది సంవత్సరముల గడువు కాలమునకుముందే, ప్రస్తుత రాజ్యాంగ సంస్కరణములను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు తొలగించి, హిందూదేశమును శిక్షించెదరట. సంస్కరణములు 1929 సంవత్సరమువరకు కొనసాగవలయుననిన, సంస్కరణములను విజయవంతము గావించుటకు భారతీయులు మనస్ఫూర్తిగ తోడ్పడవలయునట. అది ఎటుల సాధ్యమగును? భారతీయుల తోడ్పాటును అధికారులు మొడటినుండియు నిరాకరించిరి. నర్తమును తమకే దెలియాననియు, ప్రజలకు తాము తరవాదలము గా మని యు బలకుచుండిరి. ప్రజాభిప్రాయ మెంత స్ఫుటముగ వెలువడినను దానిని త్రోసి వైచుచుండిరి. ఇట్టి స్థితిలో భారతీయులు మనస్ఫూర్తిగ నెటుల తోడ్పడగలరు? కడల మెడలని సంస్కరణపు తురగము నెటుల

నడిపింపగలరు? సంస్కరణములను త్వరలో దీసివైచుట తలపించునెడల, ఆ బాధ్యతనంతను ప్రభుత్వమువారే భరింపవలయును.

సంస్కరణములు దొలగిపోవునని విచారపడువారెవరును నుండజాలరు. మితవాదులు సయితము సంస్కరణములనిన విసుగుజెందియున్నారు. ద్వంద్వప్రభుత్వము ఆచరణయోగ్యము గాదని జస్టిసుజక్షమువారు సయితము ప్రకటించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో కన్పర్యేటీపు బెడరంపు లే పక్షమువారి కిని భేదముగలిగింపజాలవు. మీదుమిక్కిలి బూటకపు సంస్కరణములను తొలగించెదమని ప్రతిప పట్టిప స్వరాజ్యపక్షమువారి విజయమే ప్రకటితమగును. లిట్టనుప్రభువుగారు సర్టిఫై చేయుటవలన వారి ప్రతిష్ఠ యంతరింపగలదు. శాసనసభ్యులను పురిగొల్పి, నిర్బంధశాసనమునకు వారి సమ్మతిని గైకొనుటకు జేసిన ప్రయత్నమంతయు భగ్నమయినది. స్వరాజ్యపక్షమువారు నిర్బంధశాసనమును నిరాకరించి, దానిని కొనసాగించు బాధ్యతనంతను ప్రభుత్వమువారిపై మోపిరి. స్వరాజ్యపక్ష విజయము నేడు మరింతదీప్తితో వెలుగుచున్నది. దేశబంధుదాసుగారు, దేశకృతజ్ఞతకు బాతులగుచున్నారు. అధికారవర్గ నిరంకుశత్వమును వీరు పరిస్పృటము గావించగలిగిన, ఇంతటితో వీరి కర్తవ్యము ముగియలేదు. గాంధీమహాత్ముడు దెలిపినటుల దేశమునందు స్వప్రీతికి యదయింపవలయును. పశాధీనభావము పూర్తిగ దొలగి పోవలయును. రాటము ప్రతిగృహమునను నుస్థాపితము గావలయును. అన్నిపక్షములవారును దీనిని దీక్షతో చేపట్టవలయును. సర్ ప్రభాకర పట్టానీగారు నూలు వడుకుట కంగీకరించిరి. బడా దాదా ద్విజేంద్రనాథ టాగూరుగారు రాటమును విడువవలదని హెచ్చరించుచున్నారు. ఈ సంవత్సరమంతయు కాంగ్రెసు సభ్యులు నూలువడికి, విదేశవస్త్రబహిష్కారమును పూర్తి జేయుట ముఖ్యము. ఇంతవరకును నూలువడికినవారిలో ఘూర్జరరాష్ట్రమునకు బిమ్మట ఆంధ్రదేశమే ఎక్కుడు సంఖ్యల జూపుచున్నది. ఇకముందును ఎక్కుడు సభ్యులను కాంగ్రెసునందు జేర్చుటలో ఆంధ్రదేశమే అగ్రస్థానము వహించి, బెల్గాంకాంగ్రెసు నిర్ణయములను సార్థకపరచుగాక! ఈనమయమున నిరాశకు తావుగనుపింపదు. ప్రభుత్వ నిర్బంధచర్యలన్నియు, ప్రజల సామర్యాత్మికయమును బహిర్గతము గావించుటకే తోడ్పడుచున్నవి. ఈ దృష్టితో జూచిన, లిట్టనుప్రభువుగారు స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చుటకు తోడ్పడిరిని జెప్పవచ్చును.

భారతజాతీయోద్యమము : ప్రపంచసానుభూతి

భారత జాతీయోద్యమము, గాంధీమహాత్ముడు పుడేశించిన ధర్మమార్గము నతిక్రమింపక ముందుకు నడుచుచో, హిందూదేశ విముక్తికేగాక, ప్రపంచమోక్షమునకుగూడ దారిజూపుననుట నిశ్చయము. విదేశములందు ప్రచారము లేకున్నను, ఇంగ్లండులో కాంగ్రెసుప్రతినిధిసంఘము లేకున్నను, మహాత్ముడు మున్నగునాయకులు విదేశముల కేగకపోయినను, ప్రపంచదృష్టిని భారతజాతీయోద్యమమిప్పుడరికటిసంత విశేషముగ నిదివరకెన్నడును సరికట్టలేదని జూడగన్నులుగలవారి కెల్లర

కును దెలియగలదు. మహాత్మునిసందేశమును, అతని కీర్తియు ప్రపంచమందంతటను ప్రవిష్టమయినవి. తద్వారా కాంగ్రెసుఉద్యమము ప్రపంచ దృష్టి నాకర్షించినది. విదేశప్రచారము జరుగనందు వలన, ఏదియో ప్రబలనష్టము గలిగెనని వగచెడివా రీ విషయమును గుర్తించవలయును. ఎందరు ప్రచారకులు విదేశములకుబోయినను, యిట్టి ఫలితమును గలిగించజాలరు. విదేశములకు బోయి భారతీయు లేల మొరబెట్టుకొనవలయును? భారతీయులు తగిన శక్తి జూపనిది, ఎవ్వరియినను సానుభూతి జూపెదరా? సానుభూతి జూపినను జోక్యము కలుగజేసికొందురా? ఎవరి వ్యవహారములతో వారు మునిగి తేలుచుందురు. బలహీనమైన స్వహాయముగూ బాటిపై నెరును ఉభయమును హింపరు. హిందూ దేశమునకు శక్తియున్నచో, భారతీయులు విదేశములకు బాటుటకు మారుగ, మిగిలిన వారలే యీ దేశమునకు వత్తురు. హిందూదేశస్థిని పరికించుటకు విచ్ఛేదమును విదేశీయులసంఖ్య జూచిన యిందలి సత్యము బాధపడగలదు. కేవలము విదేశీయులపై నాధారపడియుండుట భారతీయులకు ధర్మముగాకున్నది, ఎవ్వరి సానుభూతిని కోల్పోవుటయు పాడిగానోరు. లోకకళ్యాణమునుగోరుచు, ఎల్లరయెడ సుహృద్భావముగోరుట, వారి ధర్మముని ఎంచవలయును. వ్యూహసంబంధి సుప్రసిద్ధ విద్వాంసులు ప్రకటించిన విజ్ఞాన యొకటి మూడు జేసెద. హిందూదేశకళయములపట్ల, వీరు సంపూర్ణ సానుభూతిని జూపుచున్నారు. హిందూదేశమునకు సంబంధించిన నిజ వర్తమానములను ప్రకటించుటకు వీరు సంసిద్ధతజూపుచున్నారు. హిందూదేశము త్వరలో స్వయం నిర్ణయాధికారము బడయవలయునని, వీరు ఆతురము జూపుచున్నారు. వీరు సలిపెడి ప్రయత్నములకు, భారతీయులు సర్వదా కృతజ్ఞులై, వీరికి విజయము గలుగుగాక యని గోరెదరు. ఇంతమాత్రముచే మొరచి నిద్రించుట భారతీయులకు పాడిగాదు. వీరి స్వకీర్తి విజృంభించుకొలదియ, పరులసానుభూతియు తోడ్పడుచుండును. లేనియెడల, నది నడవనిగాచిన వెన్నెలవలె పరిణమించును.

నిజసరీక్ష

జనీవాలో జరిగిన నల్లమందుసమావేశము అజయముగాంచుటకు, బ్రిటీషు ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల దృష్టిపథమే మూలకారణమయ్యెను. ఈ సంగతిని బ్రిటీషుపత్రికలు సయితము గ్రహించి విచారపడుచున్నవి. ప్రథమ అంతర్జాతీయ సమావేశమునకై జేసిన ప్రయత్నములన్నియు కొండను త్రవ్వ ఎలుకనుబట్టిన చందమున బరిణమించెనని, సేవనుపత్రిక వగచుచున్నది. నల్లమందు వాడుకను తగ్గించుటకు, హిందూ సమావేశమునందు సభ్యులందరును అంగీకరించిరి. దీనిని ఫలప్రదము గావించుటకే జనావా సమావేశము గూడెను. ఈ సమావేశము నందు దీర్ఘచర్చ జరిగెను. కాలయాపన గలిగెను. కాని ఫలితము మృగ్యమయ్యెను. ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధియగు ఆంగ్లేయు లొకరు ప్రతిక్షూలభావము వహించి, అడ్డుపడదొడంగిరి. దేశీయ మహాజనసభా తీర్మానమునకు వీరు విరుద్ధముగ ప్రసంగించిరి. నల్లమందు వ్యాపారమును తగ్గించు

టకు వీరు సమ్మతించెరయిరి. అమెరికా ప్రతినిధి యీవిషయమై చట్టబలజూపెను. వైద్య వ్యవహారములకు దప్ప ఇతరపనులకు నల్లమందును తయారు చేయగూడదని అమెరికా ప్రతినిధి బెలుపుటయగాక, హిందూ దేశాభిప్రాయము తన కనుకూలముగ నున్నదని గూడ వెల్లడిజేసెను. ప్రపంచాభివృద్ధికి హిందూదేశము పానకములో పుడకవలెనన్నపదదని, ఇతర ఘంటాపథముగచాలెను. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన ముండియున్నచో, నల్లమందు వాడుకను తగ్గించుటకు అమెరికాకు తోడ్పడియుండెడిదే. ఈసంగతి జనీవాలో స్పష్టమయ్యెను. నానారాష్ట్ర సంఘసభ్యుల నదయ వ్యాదయమును పరీక్షించుటకు, అమెరికాకు జనీవా సమావేశ మవకాశ మిచ్చెను. నానారాష్ట్ర సంఘము పై నింత వరకు అమెరికాకు విశ్వాసము గుదురలేదు. ఈమాయనయితము అట్టి యభిప్రాయము తోనే అమెరికా వెడలిపోవలసి వచ్చినందులకు, నేషనలపత్రిక చింతించుచున్నది. నానారాష్ట్ర సంఘసభయం దెన్ని తీర్మానముల గావించినను, సభ్యులవ్యాదయము మారనిది ప్రయోజన ముండదని, నానాటికి చక్కగ గోచరించుచున్నది.

గద్వాలసంస్థానము

ఆంధ్రసంస్కృత సాహిత్యపోషణమునకు పేరెన్నికగన్న సంస్థానములలో గద్వాల సంస్థానము మిగుల ప్రఖ్యాతిబడసినది. కీర్తిశేఖరుగ గద్వాల మహారాజగారి మరణమునకు వగవని ఆంధ్రుడుండడు. ఈ సంస్థానము నైజామురాజ్యమునందున్నది. మహారాజగారి మరణానంతరము, వారి సహధర్మచారిణిగనుండిన మహారాణీగారు రాజ్యభారము వహించి సంస్థాన మర్యాదలను పోకుండ కాపాడునని ఎల్లరును ఎదురుజూచుచుండిరి. కాని దుశ్కృష్టవశమున అన్యధా జరుగునని దెలియచున్నది. మహారాజగారి కూతు నకు కుమారుడుగలుగువరకు, గద్వాలసంస్థాన పరిపాలనము నైజాముగారివశమందునని ప్రకటింపబడిన పిడుగువంటినారై కేరుట, హిందువులకెంత సంతాపకరముగ నుండునో యీ హింపజాలము. ఇదితగదని, అప్పడే అసమ్మతి తీర్మానములు గావించబడుచున్నవి. నైజాముగారు హిందూ ప్రజాభిప్రాయమును గమనించి, తమ నిర్ణయమును మాన్పుకొని కృతకృత్యులగుట శ్రేయస్కరమని విన్నవించెదము. గద్వాల సంస్థాన మంతరించునీతి యుదయించినపుడు, ఏ ఆంధ్రుని వ్యాదయము పరితపింపకు ధను? ఆంధ్రులు వెన్నెటనే తమమనోభీష్టమును నైజాము ప్రభుత్వము వారికి దెలియజేసి, రానున్న యువద్రవమును నివారించుట శ్రేయస్కరము.

హిందూమత ధర్మాదాయముల చట్టము

ప్రజాభిప్రాయమున కెంతవిరుద్ధముగనున్నను, తమకు గావలసిన చట్టములను సర్విత్రేయియటకు వెనుదీయని రాజప్రతినిధిగారు, చెన్నరాష్ట్రమున తయ వలదనుచున్న హిందూమతధర్మాదాయ చట్టమును నిరాకరించుటకు సమ్మతించెరయిరి. శాసనసభవారి యభిప్రాయముపై వీరికల గౌరవమున కిది నిదర్శనము గాబోలు. ఇట్టి చట్టము గూర్చి హిందూసభ్యుల యభిప్రాయమే ముఖ్యముగ ప్రబలవలసియుండెను. ఇతరసభ్యుల యభిప్రాయమున కంతగ విలువయుండదు. సూతనచట్టమును రద్దుజేయవలసినదని, సత్యమూర్తి గాకొక చట్టమును రాబోవుశాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబోవుచున్నారు. దీనికి రాజప్రతినిధిగారి యంగీకార మవసరములేదని, సత్యమూర్తిగారు బెలుపుచున్నారు. ఇది ట్రాన్సుఫర్డు కాఖకు జేందినదిగావున పడునైదుదినముల నోటీసును సత్యమూర్తిగారు శాసనసభా కార్యదర్శికి బంపియుండిరి. దీనినిగూర్చి చర్చజరుగ నిచ్చుచో, శాసనసభ్యులు తమ తమ పక్షాభిమానములను విసనాడి, సత్యమూర్తిగారి చట్టము నంగీకరించుట సమంజసము. లేనియెడల, ప్రజలలో జనించిన యసంతృప్తి మిక్కుటమై అనవసరకలవరమున కెడమిచ్చుట సహజము.

ముగ ప్రబలవలసియుండెను. ఇతరసభ్యుల యభిప్రాయమున కంతగ విలువయుండదు. సూతనచట్టమును రద్దుజేయవలసినదని, సత్యమూర్తి గాకొక చట్టమును రాబోవుశాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబోవుచున్నారు. దీనికి రాజప్రతినిధిగారి యంగీకార మవసరములేదని, సత్యమూర్తిగారు బెలుపుచున్నారు. ఇది ట్రాన్సుఫర్డు కాఖకు జేందినదిగావున పడునైదుదినముల నోటీసును సత్యమూర్తిగారు శాసనసభా కార్యదర్శికి బంపియుండిరి. దీనినిగూర్చి చర్చజరుగ నిచ్చుచో, శాసనసభ్యులు తమ తమ పక్షాభిమానములను విసనాడి, సత్యమూర్తిగారి చట్టము నంగీకరించుట సమంజసము. లేనియెడల, ప్రజలలో జనించిన యసంతృప్తి మిక్కుటమై అనవసరకలవరమున కెడమిచ్చుట సహజము.

మంత్రిపదవులు

సంస్కరణచట్టము తమ యిష్టానుసారముగ మార్పబడువరకు, మంత్రిపదవుల నంగీకరింపగూడదని, నాగపురపు స్వరాజ్యపక్షమువారు నిర్ణయించినటుల దెలియచున్నది. మంత్రిపదవుల నంగీకరింపవచ్చునను సూహా నాగపురమునందే యంకురించియుండుటచే, వీరి నిర్ణయము నందియములనెల్ల బాపగలదు. స్వరాజ్యపక్షపు ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము, ఉద్యోగపదవుల నంగీకరింపకుండుటయందే గలదు. దానిని గోల్పోయిన, స్వరాజ్యపక్షపు యునికీకే భంగము గలుగును. అట్టి యవాతరము వాటిల్లనందులకు వంతసింపవచ్చును.

విదేశవార్తలు

భారతదేశ దిగుమతులు

విదేశీయవర్తకపు పోటీఫలితములు

లండన్, జనవరి 16:—మాంచెట్టయ వర్తక సంఘమువారు భారతదేశ వ్యాపారమున అసక్తిగలవాడు ఒకసంవత్సరము వర్తకమునువిమర్శించిరి. నితనిన్న విశ్లేషణ ఆంతరముచున్నది. గ్రేటుబ్రిటను ఇంకను నూటికి 89 చొక్కా దిగుమతులను ఇండియాకు బంతుచున్నది. విదేశీయులపాటి అంతగ బాధించుటలేదు. కాని పరిస్థితులను బాగ్రతగ గనితెట్టి చూచుటవసరము.

ఇండియాకు జపాను ఎగుమతులు హెచ్చుచున్నవి. ఇటలీనస్తువులుగూడ కొన్ని మంచితములు హెచ్చుచున్నవి. అసలు పోటీ చాలవరకు భారతదేశములలోనే యుండును. ఇదితప్పుదనుచున్నారు.

వర్తకపు పరిస్థితులు

ముద్రీప్రతిలో మంచినీళ్లులునజేసి చక్కబరుచుటచే వర్తకపుపరిస్థితులు చాలవరకు లాభించును. ఇండియా ఎగుమతి వర్తకము అభివృద్ధిగాంచుచున్నది. దానివలన ఎగుమతులగుడ ఉత్పాదము, ప్రోత్సాహము గలుగుననుచున్నారు.

సీనీరు ఇబ్బనెడి

వెంచి కమ్యూనిస్టులు రక్షించుట

లండన్, జన 14:—సీనీరుబ్యాస్కె ఇబ్బనెజిగారి తరపున వాదించి వానిని గాపాడుటకు వెంచి కమ్యూనిస్టులు ప్రయత్నించుచున్నారు. విదేశీయ అధికారులపై తప్పునెర్పన వారిని క్షీంతు నిబంధనలను తొలగించుట, రద్దుజేయుటకు కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు ల్యాపాంటుగారు ఒకచట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. ఈకేసునిబంధనముల ననుసరించియే ఆల్ పాకా సోగారి గుట్టుబాటు లెట్టుట అనుగ్రంథమును వ్రాసిన ఇబ్బనెజిగారిపై చర్యను విసికొనిరి. ఇదిడు స్పెయిను రిపబ్లిక్ యుద్ధమునకు సేయూత్ నోసగుచున్నాడు.

ఇంగ్లండులో ఆదాయపుపన్ను తగ్గించెదరు

లండన్, జనవరి 17:—వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఒక పిల్లింగ్ ఆదాయపుపన్నును చర్చిలుగారు తగ్గించెదరని వెస్టుమిన్స్టరు గజటు ప్రకారం విశేషం చెబుచున్నాడు. దీనికి కారణము ఏటనుకడేరిన రూరూబాడము. జర్మనీ సరకులమీద నూటికి 25 చొ॥ నకి పన్నును విధించుటచే కొంత ఆదాయము లభించుటచే తగ్గించుటకు పరిశ్రమదల.

ఈజిప్టు ఎన్నికలు

నిర్వంధముచే ఓటుల నీయకుండజేయుట

దానికి ప్రతికూలచర్య

లండన్, జనవరి 18:—ఎన్నిక సభలనుగూర్చియు ఆక్షేపణలను గూర్చియు రాష్ట్రీయగవర్నరులకు దేశీయమంత్రి కిది ఉత్తరువును బంపెను. ఆర్థికంగా తమ ఏజంటులు తమ నియోజకవర్గమునా రున్ననే సభలను జరుపవలెనట. బ్యాండుల నుపయోగించరాదట. పీఠులయందు ప్రదర్శనములు గూడదట. విద్యార్థులెదటను సమావేశముగా రాదట. పోయిన ఎన్నికలలో జరిగిన సంగతులు ఇప్పుడు జరుగరాదని గవర్నరు తన హెచ్చరించిరి. ఆయా యక్షణ్యులకే ఓటుల నీయదని నిర్వంధించరాదట. ఎన్నికవర్గమువారు ఓటులను తమ కిచ్చునటుల భయపెట్టుచు తేటలను వ్రాసిన వాటినిన్నిటిని బట్టి కొనపరచెననిరి.

ఇండియాకు వైమానికపయనము

సర్ డబ్ల్యూ. బ్రాంకరుగారి తీర్మానములు

లీఫ్టు, జనవరి 18:—బ్రాంకరుగారి రిట్లు లెంగాలు వర్తకసభములో చరియజేసినది మాన్సింగుపాస్టు ప్రతికానిలేఖరి కలకత్తానుండి చెబుచున్నాడు:—మొదటి పరిశోధకార్థము కరాచీలో వైమానికాశయమును వెలకొల్పెదరట. ఇంగ్లండునుండి కరాచీకి 100 గంటలలో రావచ్చును. కొంతయింకా గాఢతలనని గోరుచున్నారు. కాని కొండలు, వానలు అభ్యంతరముగ నున్నవి. మాడేండ్లవరకు కలకత్తా నుపయోగించరు రంగూను, సింగపూరులోగూడ రెట్టచప్పు ననుచున్నారు. మధ్యధరాసముద్రము, పెరిషియా సింధుకాళులలో ఏర్పాటులను జేయుటకు ఆలోచించుచున్నారు. కలకత్తా రంగూనులకు గూడ మార్గము నేర్పాటు జేయగోరుచున్నారు.

1927 సంవత్సర ప్రారంభములో ఇంగ్లండునుండి ఇండియాకు వైమానికపయనమును సాగునో లేదో జూచుటకు ప్రయత్నించెదరు. 100 మందిని ప్రయాణికులకు గొంపోయెదరు. ఒక్కొక్కరు 100 పౌనులీయవలెను. క్రమేణా 200 మందిని మనసి 1 & 55 పౌనుల చొ॥ నకి గొంపోయెదరు.

విమానముమీద గొంపోవు తపాలకు ఆదనపు చార్జీ యుండదనుకొనుచున్నారు. ప్రారంభదశలో సముద్రము వంటి బోవును.

రెడ్ సముద్రముగుండా ఇండియాకు మొదట మార్గమును వాడెదరు. ఆరేబియా తీరముగుండా బోవును. తరువాత ఆరేబియానుదాటి పెరిషియా సింధు కాళుల పోవును.

ఇస్కాటియాలో తాత్కాలికముగ ఒక వైమానికాశయము నేర్పాటుజేసెదరు. నూయిజా కాల్యకు సగముదూరము వరకుండును. మార్గమున ఇరటనే ఆగెదరు. ఇది ఒక్కటే అంచ మకాము. వానముబ్బులపై ఈ ఇండియా వైమానిక పయనము ఆధారపడియున్నది. వాన మబ్బుల అనుభవ మింకను గలుగలేదు. అప్పుడు ఇండియాలో దీనిభయ మంతగ లేదట.

జర్మను మంత్రివర్గము

సభ్యులలో విభేదములు

బెర్లిన్, జనవరి 17:—నేపనలు, వెంటరుపక్షమునా రంత భిన్నాభిప్రాయములు గలుగుటచే రిచిస్ట్రాసభకు సోమ వారమువరకు హోల్లాథరుగారు ఆపుజేయవలసి వచ్చెనట. ప్రభుత్వ ప్రకటనము గావించుటలో భిన్నాభిప్రాయములు గల్గెనట.

ఓరియంటు పాగయోడ కంపెనీ లో కెండవతరగతి స్థలమును ప్రయాణికులు కూర్చును స్థలమును ఎత్తినెదరు. పొకర్యమునకు లోప ముండదట.

ఆస్ట్రేలియా నౌకాతగవు

నావికుల వైఖరి

మెల్బోర్న్, జనవరి 16:—వామగారి యందును, కార్య నిర్వాహకవర్గమున నావికులు అందరను సమావేశమై విశ్వాసమును బాపిరి.

నేయిరానా ఓడను గొంపోవుటకు కావలసిన సిబ్బంది పూర్తిగ లభించెను. లూస్యానేయాకు అదిపోవును. పోలీసు వారి సెలవు అంతయు రద్దుజేయుబడెను. నావికుల ఉపద్రవము రాగలదని ఇట్లుజేసిరి.

ఈ రోజువును అదంతుటకు అన్ని ప్రభుత్వములవారును సైదరలు ప్రభుత్వమునకు సహాయ మొనర్చెద మని ఆభయము నొసగిరి.

అసలు చిక్కును మొదట తొలగించెద రనుకొనుచున్నారు.

నరీనా నౌకను గొంపోవుటకు చాలంటేరు చాలవరకు ఇది వరలో ఈనాడుమీద పని జేసినవారును, స్టీవర్టు యూనియనుకు తెందినవారై యున్నారు.

కానల చలామణి

ని మరల ప్రవేశరెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇందునిమిత్తమే ఇంగ్లండుబ్యాంకు గవర్నరు నార్మన్ గాగు న్యూయార్కు కేగిరట.

జూను మాసాంతరమున కానుల చెలామణిని ప్రవేశరెట్టుటకు దక్షిణ ఆఫ్రికాప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి.

ఆస్ట్రేలియా ప్రధానామాత్యుడు గూడ ఈ విషయమై ఒక సభను గావించుచున్నాడు.

వార్తనుగారు తిరిగి యింటికి వచ్చువరకు ఈ విషయమై ఏమియు జెప్పకుండ మంచిదనుచున్నారు. ఇది ట్రెయ్యరత్రిక యభిప్రాయము.

కేపుటవున్ డర్బన్ వైమానిక

పయనము

కేపుటవున్, జనవరి 17:—మార్చి మొదటి తేదీనుండి వారమున కొకపర్యాయము వైమానికపయనములను ప్రారంభించుటకు ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిరి.

క్రొత్త కలిపా

మెరిఫాలిగారుగావచ్చును

కయిరో, జనవరి 17: ఇలిక్ సాదుగారి ప్రోత్సాహముతో మెరిఫాలి హయిదుగురిని మెక్కా మెరీపుగాను రా బోవు మెక్కానుహజనసభకు కలిపుగాను నియమించుట కుద్దేశించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

ఇటలీ ప్రభుత్వము

విశ్వాసతీర్మానము

రోము, జనవరి 17:—ఇటలీ ప్రభుత్వమున విశ్వాసము గలదని పార్లమెంటువారు 807 అనుకూలముగను, 88 ప్రతికూలముగను తెలియజేసిరి.

డాన్ విధానము

ప్రతిసాలున ముట్టుసామ్ము

ఇంగ్లండు భాగము

స్ట్రాస్, జనవరి 16:—ఆమెరికనులకు ఇంగ్లండు 14200000000 అంగారు మార్కుల నీయవలెనట. డాన్ విధానము ప్రకారము 8700000000 మార్కులు వచ్చిన స్పా సభ ఏర్పాటు ప్రకారము 8000000000 మార్కులు వచ్చును. ఆమెరికా కి యు వ ల సిన మొత్తమునే క్రొత్తు త్రిటను తన కి యు వ ల సిన వారి నడుగు చున్నదిగాన మిగతాసామ్మును ప్రెంచివా రీయవలెను. ఇవంత యంతే 8000000000 మార్కులకు మించదనుచున్నారు.

ఐరిషు రాజకీయబందీల వదలుట

లండను, జనవరి 18:—ఐరిషు ఫ్రీస్టేటు ప్రభుత్వపరిషత్తులు అనుకూలముగ నన్నవి. అందుచే ప్రభుత్వసంరక్షక చట్టమును ఫిల్లవరితో అంతరింప జేసెదరని తెలియుచున్నది. దానిననుసరించి బందీలుగ జేయబడినవారిని విడుదల జేసెదరట. దీనికి బదులు ఇంకొక చట్టమును కాశ్యతముగ ప్రవేశపెట్టెదరట. ఇకముందు రాజద్రోహములకు ఇది వినియోగించబడును.

బ్రిటిషు నౌకాదళము

ప్రత్యక్ష నైనికబలము

హెచ్చించుట

లండన్, జనవరి 16:—ప్రత్యక్ష నైనికబలమును (నౌకాదళమును) హెచ్చింపబడును. ప్రస్తుతము శుభ్యధరా సముద్రము, ఈస్టుఇండిను, చీనా నౌకాదళ పాగయోడలకు బదులు పెద్దయోడలను అంపెదరు.

ఈస్టుఇండిన్ దళములో పూర్తిగ మార్పులు చేయబడును.

మసోలుసరి హద్దు విచారణసంఘము

బాగ్దాదుజేరుట

బాగ్దాద్, జనవరి 16:—బాలిసమితి మసోలుసరిహద్దు విచారణసంఘమువారు బాగ్దాదుకేరిరి. 34 గంటలు పయనమైరి. మోటారులోవచ్చిరి. జవద్దపాషా వెంటువచ్చెను. మసోలుకుపోవుటకుముందు బాగ్దాదులో 10 రోజులుండెదరు.

బాగ్దాదులో బ్రిటిషు పార్లమెంటు

సభ్యులు

బాగ్దాద్, జనవరి 16:—పార్లమెంటుకన్వేన్షన్ పభ్యులు బోయిడ్ కార్పెంటరు, నారెంటు, పోషామిలినీ ఏడెను గార్లు అంగ్లో పెరిషియా చమురుగనులకు బోవుచు బాగ్దాదుకు వచ్చిరి.

ఫ్రాంసు స్వాతంత్ర్యము

ఇరతులు తమవ్యవహారములో ప్రవేశింపరాదనుట

స్ట్రాస్, జనవరి 16:—పెయితులీపు గాను మరల పార్లమెంటు అభ్యుత్థుడుగ నియమించబడిరి. లండను జనీవాసభలకుగూర్చి ప్రస్తావించుచు కాంతిరకర తడుములాడుచున్న ఇరతుబారులకు ఫ్రాంసు తనస్వాతంత్ర్యమును కొల్పోకుండ మార్గమునుజూపగల్గెను. విదేశీయులెవరును తమదేశ వ్యవహారములో జోక్యము గలుగజేసికొనరాదని పెయిట్ లీపు గా ర ని రి. యుద్ధ కష్టములను నిగ్రహించినటులే యుద్ధానంతర కష్టములను నిగ్రహించెదమనిరి. కాని ఇరతులు మన వ్యవహారములో జోక్యము గలుగ జేసికొనరాదనిరి.

ఫ్రాంకో జర్మన్ వర్తకము

జర్మనీ నుండి దిగుమతులపై కనీసపు సుంకములను విధించవలెనని యు ఆల్సెన్ లో రైనునుండి ఎగుమతియగు వస్తువులపై పన్నుల నేర్పాటుజేయు విషయమై ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము వారు నూచించుటచే ఫ్రాంకో జర్మన్ వర్తక రాయబారములు అగిపోయినవి. జర్మన్ రాయబారు తీగిషయమై జర్మన్ ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమును చెబుటచే ఇట్లు తలుపింపెను.

ఇంగ్లండులో జీవనవ్యయము

కొంచెముతగ్గుట

లీఫ్టు, జనవరి 17:—క్రించటి నెల ఇంగ్లండులో జీవన వ్యయము కొంచెము తగ్గెను. జూన్ నుండి తగ్గుట ఇదియే ప్రారంభము. ఈ నెల ప్రారంభమున 1914 జూలై కంటే కల్లర ధరలు కట్టలు ఆహారపదార్థములు కలుపుకొని దీక్షింబరు కంటే నూటికి 50 చొ॥ న నున్నది. 1924 మే నూటికి 69 చొ॥న యుండెను. దీక్షింబరు నెల నూటికి 81 చొ॥ యుండెను.

మదరాసు వార్తలు

రంగా అండ్ కో క్యాలెండరు:—కాకినాడ రంగ అండ్ కోపేసీవారి క్యాలెండరును కృతజ్ఞతతో సందిగ్ధుల టిమి: క్యాలెండరు బాగావున్నది.

ఆంధ్రభారతీతిర్థ:—భారతీతిర్థ ఆంధ్ర కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి సభ 21 తేదీ 5 గంటలకు లక్ష్మీవతిగారి గృహమున (హోస్ రోడ్డు నెం 19) సమావేశమై ముందు జరుగవలసిన పని నిర్ణయించుకొనుచు.

బహుమానము:—మదరాసు సిండికేటు వారికి జి. పి. సతీశ్ గారు తమసోదరునిపేరిట నొక 1000 రూపాయలు వి. పి. పరీక్షలో మొదటివాడుగా అర్హతాత్మునిగా ఉత్తీర్ణుడైన వారికి బహుమానమునిచ్చుటకు విరాళమును యిచ్చిరని మాకు తెలియచున్నది.

స్టేటుకొన్నింటి అభ్యర్థి:—“స్టే హితుల ప్రాధాన్యములను, వి. ఎస్. శ్రీనివాసకృష్ణగారు భారతీయ స్టేటు కొన్నింటి స్థానమునకు నేను అభ్యర్థిగా నిలబడుచున్నానని కొన్ని స్థానమునకు కేరళకు జి.ఎస్.గా పనిచేసిన ఎస్. పట్టాభి రామారావుగారు మాకు మదనపల్లినుండి వ్రాయుచున్నారు.

కామయ్య ట్యూటోరియల్ ఇన్స్టిట్యూట్:—జి. జి. పి. మొదలగు గవర్నమెంటు కామయ్య పరీక్షలకు రాజీవు ఏప్రిల్ నెలలో పోవువారికి శిక్షగలుపుటకు తీసుకోవలసిన నుంకరవారిపేరిట 28 నెలలగుర్తికామున ట్యూటోరియల్ ఇన్స్టిట్యూట్ కు శిక్షలబ్ధిచేసిన పని మాకు తెలియచున్నది.

ఆంగ్లోఇండియన్ డ్రగ్స్ అండుకె కల్ కంపెనీ, బొంబాయి క్యాలెండరులు:—కామనియా అండుకె, ఓటోడియోమాల యజమానులు ప్రచురించిన నుండర క్యాలెండరులు, మాకార్యస్థానమునకు చేరినవి. ఈ కంపెనీవారిపేరున వస్తువులును చిరకాలమునుండియును ప్రసిద్ధిని బడసినవి.

సప్తమాంధ్ర ఆయుర్వేద సమావేశము:—వైసమావేశ ఆహ్వానసంఘములో అప్పటి నుమారు 64 మంది చేరిరి. ఇంకను చేరుచున్నారు. ఇంతవరకు చేరినవారిలో డి. ఆర్. ఎలికాజునాయుడు, ఎస్. కృష్ణారావు వి. ఎల్. కాశ్రి, కొల జయరాంనాయుడు, పి. కె. స్వామి, సామి వెంకటాచలంకెట్టి, పండిట్ దొరస్వామయ్యంగార్, డా॥ వి. జి. నారాయణస్వామికెట్టి, ఆర్. మదనగోపాల్ నాయుడు, దేశ్ ధారక కాకినాడు నాగేశ్వరరావు పంతులు, టంగటూరి ప్రకాశంపంతులు, ఎస్. సత్యమూర్తియ్యయ్య, డా॥ పి. కృష్ణారావు మొదలగు ప్రముఖులు గలరని మాకు తెలియచున్నది:—

ఆంధ్రాయుర్వేద వైద్యమండలి సమావేశము, తెనాలి

ది 20-1-25 శుక్రవారము మధ్యాహ్నం 1 గంటనుండి మండలి కార్యస్థానము ది దిగవ విషయములను గూర్చి విచారించుటకు మండలి సర్వసభ్యసమావేశము జరుపబడును.

- విషయములు
- 1- సప్తమాంధ్రాయుర్వేదవైద్య సమైక్యమునకు చెన్నపురిలో జరిపించుటకు ది 10-1-25 తేదీన చెన్నపురిలో భాగ్ బంతుర్ ఉస్మాన్ సాహెబ్ బహదూరుగారియధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశము దాహ్వానసంఘ మేర్పడినదిగాన మండలివారు సమైక్య నాప్యకులగు మండలిగన గురి నామముల నాహ్వానసంఘమునకు తెల్పవలయున్నదిగాన ప్రతిపక్ష్యమును అభ్యుత్సాహమును రి పేర్లను మండలికి తెలుపవలెను.
 - 2-మండలి గతసంవత్సరపు చరిత్రనిని ప్రకటించుట కనుమరియుట.
 - 3-ఆనందమును నితరవిషయములు.
 - సమావేశమునకు రాజాలనివారు తమయభిప్రాయములను తెలుపవలసి మండలి కార్యస్థానమునకు ది 20-1-25 తేదీన చేరు నట్లు వ్రాయవలెను.
 - ములుగు రామలింగయ్య, మంత్రి, ఆంధ్రాయుర్వేదవైద్యమండలి.

హిందూధర్మాదాయ రక్షణ సంఘము:—హిందూధర్మాదాయముల స్వతంత్రమున రక్షించుటకును హిందూధర్మాదాయ కాసము సమర్థులగుటగాను నిన్నటిదినమున చెన్నపురియందు ది. బి. టి. రంగారామగారి గృహమున చాల మతముల ప్రతినిధులును హిందూనాయకులును గలసి హిందూధర్మాదాయ రక్షణ సమైక్యము అనుపేర నొక సంఘము నేర్పరచిరి.

రాకపోకలు:—ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఈజోడునుండి నిన్ను తిరిగివచ్చిరి. ఈజోజున ధీర్ఘకాలమును.

పురుషోత్తమదాస్ టాండ్ గారు నిన్ను దక్షిణదేశమున హిందీ ప్రచారమునకు గిరించి మదరాసు చేరిరి.

సర్. కె. వి. రెడ్డి, పి. ఎస్. కృష్ణారావుగారు నిన్ను వచ్చిరి.

ప్రజాసంఘదని ప్రఖ్యాతిచేసిన నాన్ బ్రేలు మహారయుని సోదరునికూడ గను బ్రేలుకుమారి నిన్ను మదరాసు వచ్చినది.

పి. రామస్వామి మొదలియారుగారు దిల్లీనుండి వచ్చిరి. ఎస్. సత్యమూర్తిగారు కూడా నిన్ను రాత్రి బొంబాయి మీదుగా దిల్లీవెళ్లిరి. వచ్చేటప్పుడు కల త్రాలో నాడుగారిలో సంతాపించివురుట.

నేపాల్ మహారాజీగారు పరివారముతో నేడువచ్చిరి.

డి॥ బి॥ స్వామికణ్ణుప్పగారు ధీర్ఘముండివచ్చిరి.

దేశ్ ధారక కాకినాడుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారు నేడుదయించివచ్చిరి.

టి. ఆర్. వెంకటరామకృష్ణగారిని అడ్వకేటుగ జేర్చుకొనుట:—ప్రస్తుత అడ్వకేటుల జెనరలను, డి. ఆర్. వెంకటరామకృష్ణగారి దినును హైకోర్టునందు, ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి క్రైస్టన్ నాయుడు గార్లయొడుకు, అడ్వకేటుగా జేర్చుకొనబడెను. అడ్వకేటులలో వృద్ధులగు ఎం. జి. ప్రాధానరాధి అయ్యంగారు, వెంకటరామకృష్ణగారిని అడ్వకేటుగా జేర్చుకొనవలసిన ప్రతిపాదించుచు, ప్రాతినిధంధనల ప్రకారము, ఎం. ఎల్. పరీక్షయందు ఉత్తీర్ణుడైనవారు మాత్రమే అడ్వకేటులుగ జేర్చుకొనబడుదురనియు, కాని అది కవరింపబడవలసి యుండెననియు, ఇటీవలనే కానిని సవరించి, 10 వ తీర్మానము ప్రాప్తి గురికై హైకోర్టునకు అడ్వకేటులు గావచ్చునని నిబంధన నేర్పరచినదియు, అనిబంధననుసరించి, కాశ్రి గారిని అడ్వకేటుగా జేర్చుకొనవలసినదని నుడిచిరి. లోనాము బంగారమేయినను దానిపై సవరణముద్ర పడినప్పుడు దాని కిక్కడు కోర్టుగలుగుననియు, ఆ తీర్మానముగ కాశ్రిగారి ప్రతిభ ఇంతవరకు బిల్లును నేయున్నను, న్యాయాధికారులు కానిని గమనించి తగు గౌరవమునవచ్చినపు డెక్కువ కోర్టులనియు, ఇంతవరకు, అడ్వకేటు జెనరలు అడ్వకేటు గాకుండుట పరస్పరవిరుద్ధముగ నుండెననియు అట్టి దిందువలన తొలగింపబడెననియు గూడ నుడిచిరి.

విధవా పునర్వివాహము శికింద్రాబాదు

పెండికొనుట ఏలూరు కాపురమునకు డా॥ వి. వి. ను క్షార్మాపుగారు. నమను 29 సంవత్సరములు. ఈతడు కోమటి మొదటిభార్యపోయినది. పెండికొనుట శ్రీమతి ఆర్. సరస్వతిమ్మ, కోమటికులము. గవర్నమెంటు పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయిని. ఈమె 7 సంవత్సరముల ప్రాయము రాకృష్ణమే భర్త గలిగెను. ఇప్పుడు 16 సంవత్సరము లీమెకు. తల్లి అప్పగారు గలరు పునర్వివాహమునకు తల్లి సమ్మతించింది.

పురోహితుడు బుద్ధిక్ష్మారావుగారు. వివిగ్ధముననే వివాహము జరిగింది. పెండి వైధముగా నున్నది.

సంఘసంస్కరణాభిలాషులకు నూతనోత్సాహము కల్గించినది. సంస్కరణకు వ్యతిరేకించి తిర్మానములు కావించిన మొన్నటి గుంటూరు ఆర్యవైశ్యసభా పూర్వవార పరాయణుల పక్షనిని ధైర్యముగా ఆర్యవైశ్యులగు వి. వి. ను క్షార్మాపుగారు నిరసించినందులకు సంస్కరణమునకు తక్కువరాజీమునకు మంచి దారి కావినందులకు వారు నందులని మోక్ష పీఠముగారు వ్రాయుచున్నారు.

మదరాసు శాసనసభ సంతకములు గూర్చి తీర్మానములు

నూలుతీయుట ప్రాథమిక పాఠశాల లందును బ్రవేశ పెట్టవలయును

విదువత్సరముల లోపున రాష్ట్రముందు మద్యపాన నిషేధము నిషేధించవలయును

కుంభకోణము, జనవరి 19—రాజీవు మదరాసు శాసన సమావేశముందు పంతులయ్యగారు చెందు తీర్మానములు ప్రతిపాదించెదరు. రాష్ట్రమునెల్ల ప్రాథమిక పాఠశాలలందును కాట్టుమునిదినుండి నూలు దీయించవలయు ననియు, ఇది యొక పృథ్వి విద్యగ ఎన్న బడవలయుననియు, ప్రభుత్వము యొక్క విద్యాకాళాభికామి తీర్మానము ననుసరింప బెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు వెంటనే క్రెడెన్షికోని ఉత్తరువు చేయవలయుననియు పంతులయ్యగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. విదువత్సరముల లోపున రాష్ట్రమునెల్ల మద్యపాన నిషేధము గావించవలయుననియు, జిల్లాసంఘములును పౌరసంఘములును పరిపాలన వ్యవహారమును దేశభావమును జరుపుకొనవలయునని ప్రభుత్వము ఉత్తరువు చేయవలయుననియు చెందవత్సరము పంతులయ్యగారు ప్రతిపాదించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

హిందూఆలయ ధర్మాదాయముల చట్టమును రద్దుపరచవలెను

సత్యమూర్తిగారి తీర్మానము శ్రీమతి వెంకటేశ్వరి జగదీశ్వరి మదరాసు శాసనసభలో యిరిగి తీర్మానమును ప్రవేశ పెట్టుటకు సత్యమూర్తిగారు ప్రభుత్వమునకు నోటీసు నిచ్చిరి.

- తీర్మానము
- మదరాసు హిందూ ఆలయ ధర్మాదాయముల నిల్వరద్దు పరచుట ముఖ్యసరములు
- (1) ఈచట్టమును 1925 మదరాసు హిందూ ఆలయ ధర్మాదాయముల చట్టమును రద్దుపరచు శాసనము అని పిలువవలెను.
 - (2) ఈశాసనము అమోదింపబడిన లోబడుంచి మదరాసు హిందూఆలయ ధర్మాదాయముల చట్టమును రద్దుగావించవలెను.

ఈ శాసనమునకు హేతువులు హిందూఆలయ ధర్మాదాయముల చట్టము హిందూత్ర జలభిప్రాయములకు వ్యతిరేకములు చేతనా, శాసనసభలోని క్ర జా ప్ర రి ని ధు ల ం ద థి క స ం ఖ్యా కు ఆ యాచట్టమునకు ప్రతికూలగుటచేతనా యాచట్టమువలలయికా వ్యతిరేకముగా ఆలయవ్యవహారములను మేముత్రమును కానకానావని విశ్వాసముండుట చేతనా, యాచట్టమును రద్దుచేయుటకా సమవసరమని గ్రహించి యాతీర్మానమును ప్రవేశ పెట్టుచున్నానని సత్యమూర్తిగారు తెలుపుచున్నారు.

శ్రీమహాకవిగారు 5.30 గంటలకు శ్రీయంత్ర పురుషోత్తమదాస్ టాండ్ గారు సాదర్యముపాటించు “ముందుజరుగవలసిన పని”ని గూర్చి యుపన్యసించురు.

తెనాలి తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

25-1-25 ఆదివారము మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు తెనాలిలో స్వరాజ్యకార్యాలయముందు కాంగ్రెసు యంత్రముల గూర్చి చర్చించుటకుగాను తెనాలి తాలూకా కాంగ్రెసు సామాన్యసంఘము సమావేశమగును

చర్చాంశములు:—వహాళుని కార్యక్రమమును కార్యరూపమున దాల్చునట్లు చేయుట, రెల్వాలాంగ్రెసు తీర్మానములను ఆదరణలో పెట్టునట్లు చేయుట ఈతాలూకాలో ఇప్పుడు ఉత్పత్తికి కావలసిన ధనమును సేకరించుట. ఇతర విషయములు.

రావూరి రంగారావు (కుప్పా శ్రీరామకర్ణ)

వంగరాష్ట్రనిర్బంధ శాసనము గవర్నరు ఆమోదించెను వంగరాష్ట్ర నిర్బంధ శాసనము శాసనసభలో తీరస్కరింపబడినను గవర్నరు లిటును ప్రభువు దానిని సర్దిపె చేసెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు
సంఘటితానములు

17-1-25 తేదీన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు బెజవాడ అరండల్ సత్రమునందు శమావేశమై ఈదిగువతీర్మానముల నంగీకరించినారు.

నూలుపడుత తీర్మానము:—(1) బెల్లంకాంగ్రెసుతీర్మానించిన తీర్మానము ననుసరించి గతసంవత్సర కాంగ్రెసుసభ్యులు 1.3.25 తేదీవరకు ఈసంవత్సరము కాంగ్రెసుసభ్యులుగా నుందురు. కాని 1.3.25 తేదీకి రెండువేల గజముల నూలైన ను తప్పక సంపాదించు.

(2) ఈ జనవరి ఫిబ్రవరి (తెండుమాసములు) మాసములలోను క్రొత్తగా చేరుసభ్యులు చేరునపుడే తప్పక కనీసము రెండువేల గజముల నూలును కట్టవలెను. తేనియెడల కాంగ్రెసు సభ్యులు కానేరరు.

(3) (అ) గ్రామపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘములలో వసూలుగునూలును గ్రామ, పట్టణకాంగ్రెసు సంఘములుగాని, సభ్యులుగాని జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములకు ప్రతినెల 20 వ తేదీకి చేరునట్లు పంపుచుండవలెను. ఇట్లు వసూలగు నూలులో నుండి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములు అభిలభ్యతసంఘమునకు చెందవలసిన నూటికి 10 వంతును రాష్ట్రసంఘమునకు నూటికి 15 వంతును మొత్తం 25 వంతులు ప్రతినెల 25 వ తేదీకి చేరునట్లు పంపవలెను.

(ఆ) కాని తాలూకా, ఫిరకాకాంగ్రెసు సంఘములు న్నచోట ఆయాజిల్లా సంఘములవంతులను నిర్ణయించుకొనుటకు ఎక్కడను ఎప్పుడునూలు పంపవలసినది నిర్ణయించుకొనుటకు అధికారము గలిగియుండును. రాష్ట్రసంఘమునకు 25 వంతులు పంపుబాధ్యత జిల్లా సంఘముల మీదనే యుండును.

(ఇ) ఈనూలును గూర్చిన లెక్కలు ఏవిధముగనుంచ వలసినదియు, సభ్యత్వపు దరఖాస్తులు ఏనమానాప్రకార ముం డవలసినదియు రాష్ట్రీయకార్యనిర్వాహక సభవారు వెంటనే జిల్లాలకు తెలియజేయవలెను.

(ఎ) ఈనూలన విధానమును ఆంధ్రదేశమునంతట వ్యాపింపజేయుటకాను అవసరమైన సందర్భములలో నెల్ల నూలు పడుకదలచి దూదించుమని కోరువారికి దూది నిచ్చుటకాను దూదినూలు చేసిగాని సొమ్ము వసూలుచేసిగాని జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములు తగిన ప్రోత్సాహ మొసంగవలెను.

(అ) మరియు ఈనూలన విధానమును గూర్చి ప్రచారము చేయుటకాను ప్రయత్న లోకసంఘముగ చేరి ఆంధ్రదేశమునందు సంచారముచేయవలెనని ఈసభవారుప్రాధిమ్యమునూర్చును.

ర. అయ్యదేవర కార్యకర్తరావుగారి తీర్మానము. స్థానికస్వపరిపాలనా సంఘములనుగూర్చి అభిలభ్యతకాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానమునుగమనించి తాలూకాజిల్లాబోర్డుల మూలమునగూడ కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును బాగుగా సాగించుటకై త్వరలో రానున్న ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుసభ్యులను ఆభ్యర్థులుగా నిలువజెట్టి సభ్యసంస్థలను జతపరుచుకొనుటకు జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములు వెంటనే తగు ఏర్పాటులను చేయవలెనని జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములను కోరడమైనది.

గ. గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారి తీర్మానము. ప్రతికాంగ్రెసుసంఘమును సభ్యత్వపు చందాక్రింద తమకుచెందిన నూలును ఏప్రమాణాగా నేయించవలెను. అది తమకు సాధ్యముగాని యెడల ఒకసారి చందాగావచ్చిన నూలుతిరిగి చందాగా రాకుండా నేతకుపోవునట్లును కాంగ్రెసుసంఘములు తగుయేర్పాటులు చేయించవలెను.

ఘ. గుంటూరుజిల్లా కారంచేడుకు దగ్గరగానున్న తిమిడి దిపాడు గ్రామములో యిటీవల మాలమాదిగలు చెరువులోని నీళ్లు తీసుకొనువిషయమై వారికిని నియంత్రణనుపలకున్ను కోర్టువ్యవహారములు జరుగుతున్నట్లు ఈసభవారికి తెలియవచ్చినది. కాబట్టి అక్కడి విషయములను పరీక్షించి అక్కడి అన్ని జాతులలోను వికమత్యమును స్థాపించుటకాను గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారిని కోరడమైనది. వారినివేదికను మార్చి 1 వ తేదీలోపుగా యీ సభవారికి పంపవలెను.

(2) ఈ సభవారు యీ రాష్ట్రములో 10 వేల మంది స్వయంసహాయ నూలుపడికి చందాగా నిచ్చు కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చులాగున తీర్మానించడమైనది.

ఆ. కాబట్టి అభిలభ్యత కాంగ్రెసు కమిటీవారు Spinning franchise నిమిత్తమై యేర్పాటు చేసిన ఏమిడి వేల రూపాయలలోనుండి దూదికొనుటకు అయిదువేల రూపాయలను ఈ సంఘమువారికి విరాళముగా నివ్వమని అభిలభ్యత ఖద్దరుబోర్డువారిని కోరడమైనది.

(3) దేశాభ్యుదయమునకై అయిదువేల రూపాయలకు వర్తి సురక్షితముగా తిరిగి జేకనీవ చేయుటకై వచ్చిన శ్రీ మతం బాల శుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారి యీ సభవారు అభి నందించుచున్నారు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కనిగిరి డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టులో

యం. పి నెంబరు 2282-2283-1924

పిటివనట్లు:-తమ్మినేని బోడిరెడ్డివర్రెండు.

కవుంటరు పిటివనట్లు:-జిల్లా కుబ్బయ్యవగయిరాలు.

పిటివనట్లు కనిగిరి తాలూకా కనిగిరిగ్రామంలో వుండు నట్టి పోలేరువైపుగల రాలజేవరల తిరునాళ్ళ మొదలైన సమయ ములందు పనుపుటంగీఁగి మొదలయిన విరుదులతో కనిగిరి గ్రామజురారులగుండా వూరేగింపుజరిపించుకనే హక్కును స్థిరపరచుకొనుటకూర్చు ప్రతివాదులు అట్టివూరేగింపులకు ఆటంకము కలంగజేయుచుండునట్లు Permanent junction ద్వారా restrain చేయుటకున్న కనిగిరిగ్రామంలో నివసించునట్టి కాపులు బోయలు వడ్డెపల్లెలు గొల్లలు ముత్తరావకులస్థులు మాడిగెను లక్ష్మలు వీరికిగాను ప్రతినిధులుగా వారులు సదక్రమావత్తుర స్థులగు బలిజకులస్థులు మాటకులస్థులు చాకల బోగము వంగులకుమ్మరకులస్థులకు ప్రతినిధులుగా ప్రతివాదులపంపిన బావాచే యుంటు పుత్తరువుదయచేయవలసినదిగా పిటివకాదారులు చేసి యున్నారు గనుక యీదావాలో వారులుగాగాని ప్రతివాదులుగాగాని చేరుటకు యిష్టపడువారు 9-2-1925 ది లోగా ఖద్దరునాగిస్థి డరుద్దారాగాని కనిగిరి డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టు లో హాజరయి మనవిచేసికోవలసినదిగా యిందువల్ల తెలుపడ మయినది.

పి. వెంకటప్పయ్య
వాదితరపున స్థిరపరు.

తెనాలి అడిషనల్ డి॥ము॥ కోర్టులో

ఫయర్ O.s 167/1917 E P 1924 నెంబరున (ప్రతి వాదులు) యల్లాప్రగడ వెంకట నరసింహం 2 ఈ

దుర్దయ్య 8 యీ పుండరీకాక్షుడు వగైరాలమీద 26.9.1917 తేదీన వాదిపద్య సదానంద పరబ్రహ్మమూర్తిగారు పొందిన డిక్రీనిబట్టి రేపల్లె డి॥ మునసపు కోర్టులో వారంటములుజర్పి ప్రతివాదుల తాలూకు ఫిర్యాఫిని జప్తు చేయించినారు. గడరు ఆగ్రేసి వేలంవేయించుటకు ఆక్షేపణలు వున్న ఎడల తెల్పుకొనట కు 29-1-1925 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. యీనెంబరులో 1-2 ప్రతివాదులు చనిపోయినారు. వారికి వారసులను చేర్చి నాము. 8 వ ప్రతివాదియగు పుండరీకాక్షుడు దేశాంత్రగతుడై నాడని సమకొరిటరకాబడినది. కనుక సదరు యల్లాప్రగడ పుండరీకాక్షుడు యొక్కడవున్ననూ 29-1-1925 తేదీకి పగలు 11 గంటలకు తెనాలిలోవున్న రేపల్లె డి॥ మునసబు కోర్టువారి ఎదుట ఖద్దరునాగి బకీలుగారిద్వారాగాని హాజరై ఆక్షేపణలు వున్నయెడల కోర్టువారితో మనవి చేసికోవచ్చును. లేనిఎడల యక్కుపార్టీచేసి జప్తు చాయపడిన ప్రతివాదులు తాలూకు ఫిర్యాఫికి వేలంవేయటకు వుత్తర్యకాబడునని తెల్పుకొనెడి.

వెద్దిభొట్ల వెంకటచలపతిరావు బి. ఏ. బియర్

హాజరై వకీలు
వాదితరపు వకీలు.

నోటీసు

ఇందువల్ల ఆంధ్రదేశీ తెలివీపరచేది యేమనగా:— మా తండ్రిగారు లేటు గుజ్జరు బాబురాంగారున్న సేనన్ను నా సోదరుడు యమ్మజియ్యన్న లేటు గుజ్జరు వెంకోజి గారున్న బాయింటుకుటుంబముగా వుంటువుండగా మాలెండి గారు కాలంచేసినంతలో లేటు వెంకోజిగారు కుటుంబ మేనేజి మెంటు చేయుచు వచ్చినారు. వారు 29.4.24 తేదీన గన్ పోయినారు. వారు చనిపోయినలగాయతున్న నాయొక్క అనుమతి లేకుండా గుజ్జరు సరుసోజి అనే పానకాలు, 2. జండు చొడే పోతన్న, 3. మేలేసే వెంకోజి, 4. జంగా నాగభూషణం అనే పుట్టయ్యగారును సదరు వెంకోజిగారి భార్య నాగమ్మ గారున్న కలసి మా కుటుంబముకు రావలసిన రుణములను మా భూములులోని సస్యములు వగయిరాలు వసూలుచేసి తేసరలు చేయవలెనని తలంపుతో వున్నట్లున్నూ; సదరు వారలు లాలో చిగా నన్ను నవ్వపర్చకలెనని ప్రయత్నములు చేయుచున్నట్లు న్నూ తెలియవచ్చినది. కావున మాకుటుంబము మానేజిచేసి యుండిన లేటు వెంకోజిగారిచేతో యిప్పటికి యెట్టి బాకీలు గాని కవుర్లు వగయిరా బాపతుల ఫలసాయములుగాని పయివారలకు యిచ్చేయెడల నా జవాబుదారి యేమిన్నీ లేదు. నా యొక్క సంతకములేనిదే యెట్టి వ్యవహారములుగాని పయిన తెలియపర్చిన ఎవరయినను చేసినచో సదరు వ్యవహారములు నన్ను బయిండుచేయవు. లేటు వెంకోజిగారు వ్యవహారముచేసిన కాలములో పయివారలవల్ల జర్జిన సవ్యము! వగయిరాలకు చర్యలు జరుపబడుచున్నవి. యిందువిషయములు జోక్యముకలుగచేసి కునేనా రందరూకూడా నాకు వుత్తరవాదులగుదురని తెలియప పర్చడమయినది.

గుజ్జరాజు లింగోదీరావు

తేది 9-1-1925
మకాం యేలూరు

నోటీసు

ఇందు మూలముగా సకల జనులకు తెలియజేయడ మేమనగా గుంటూరు జిల్లాలోని యీ క్రింద నమోదయిన రిజర్వులు గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు ఫారెస్టు ఆఫీసరుగారివల్ల బాపట్లమకాంలో 4-2. 25 తేది పగలు 10 గంటలకు విక్రయింపబడును. ఎక్కువ విషయములు తెలియగోరువారు గుంటూరు కృష్ణాజిల్లాల జనేవరునెల గెజెటు చూడవచ్చును. లేదా కచ్చేరి రోజులలో ఆఫీసుగంటలలో డిస్ట్రిక్టు ఫారెస్టు ఆఫీసుపద్ద తెలిసికొనవచ్చును.

పెద్దూళ్లు 'ఏ'

రిజర్వుచేరు	విస్తీర్ణము
కనవర్తి 1 వ నెంబరు పెంపు	830 యకరములు
వాడరేవు	57 యకరములు
నాయనపల్లి పెంపు (భాగం)	476 యకరములు
వీనిలో యిప్పుడు నిలువయున్న చెట్లకొట్టు కొని పొయ్యే హక్కుమాత్రం విక్రయింపబడును.	
పెద్దూళ్లు 'బి'	
బాపట్ల 1 వ నెంబరు బ్లాకు	241 యకరములు
నాయనపల్లి	162 యకరములు
యీపూరుపాలెం శిశుతోట	220 యకరములు
యీపూరుపాలెం రిజర్వులోని	
తాటితోపు	14 యకరములు
వెదుళ్ల పల్లి 2 వ నెంబరు పెంపు	
(భాగం)	143 యకరములు
పందిళ్ల పల్లి	158 యకరములు
యీ రిజర్వులు చెట్లభూమితో సహా విక్రయింపబడును.	

గుంటూరు } యమ్. సి. లిటిల్ వుడు
18-12-24 } డిస్ట్రిక్టు ఫారెస్టు ఆఫీసరు,

ఆంధ్ర దేశము

1923 మార్చివరకు స్థానిక సంఘములు చేసిన పని

(శనివారపు సుబ్బారావుగారు)

ఆంధ్రదేశములో అనంతపురం, 2 బళ్లారి, 3 చిత్తూరు, 4 కడప, 5 గంటాపూ, 6 గోదావరి, 7 గుంటూరు, 8 కృష్ణా, 9 కర్నూలు, 10 నెల్లూరు, 11 విశాఖపట్నం అను 11 జిల్లాలకు 11 జిల్లా బోర్డులుగలవు.

తాలూకాబోర్డులు అనంతపురమున జిల్లాకు, 1 అనంతపురము 2 ధర్మవరము 3 గుత్తి, 4 పెనుగొండ, బళ్లారి జిల్లాకు 1 ఆదోని, 2 బళ్లారి, 3 హరపనపల్లి, 4 హోన్నేటి, 5 రాయదుర్గ - చిత్తూరు జిల్లాకు చంద్రగిరి 2 చిత్రూరు 3 మదనపల్లి, కడపజిల్లాకు 1 బళ్ళేలి 2 కడప 3 జమ్మలమడుగు 4 ప్రొద్దుటూరు 5 రాజంపేట 6 రాయచోటి - గంటాపూ జిల్లాకు 1 బరంపురము 2 భీమపురము 3 శ్రీకాకుళము 4 గుమమూరు - గోదావరి జిల్లాకు 1 కాకినాడ 2 పెద్దాపురము 3 పితాపురము 4 రాజమహేంద్రవరము 5 రామచంద్రపురము - గుంటూరు జిల్లాకు 1 బాపట్ల 2 గుంటూరు 3 నరసారావుపేట 4 ఒంగోలు 5 పల్నాడు 6 సత్యవతి 7 శేరిలింగంపల్లి 8 తెనాలి. కృష్ణాజిల్లాకు 1 బందరు 2 బెజవాడ 3 భీమవరము 4 తణుకు 5 ఏలూరు 6 కైకలూరు 7 నడివాడ 8 నరసాపురము. కర్నూలు జిల్లాకు 1 దోన్ 2 కోయిలకుంట్ల 3 కర్నూలు 4 మార్కాపురము 5 నంద్యాల, నెల్లూరు జిల్లాకు 1 ఆత్మకూరు 2 గూడూరు 3 కందుకూరు 4 కనిగిరి 5 కావలి 6 నెల్లూరు 7 వెంకటగిరి విశాఖపట్నం జిల్లాకు 1 నవపల్లము 2 పార్వతీపురము 3 విశాఖపట్నము 4 విజయనగరము మొత్తము 59 యొన్నవి.

యూనియనులు అనంతపురం జిల్లాలో 14 బళ్లారి 24 చిత్తూరు 16 కడప 15 గంటాపూ 18 గోదావరి 19 గుంటూరు 58 కృష్ణా 54 కర్నూలు 15 నెల్లూరు 14 విశాఖపట్నము 26 మొత్తము 548 గలవు.

ఎలీమెంటరీ పాఠశాలలు

అనంతపురము జిల్లాలో 836 గ్రామములకు 354 అన్నవి. బళ్లారిలో 911 కి 389 న్ని చిత్తూరు 1990 గ్రామములకు 270 న్ని కడప, 885 కి 260 న్ని గంటాపూ 4065 కి 376 న్ని గోదావరి 1400 కి 498 న్ని (అంటే ఏజన్సీ కలుపుకొని.) గుంటూరు 928 కి 460 న్ని కృష్ణా 1719 కి 766 న్ని కర్నూలు 779 కి 566 న్ని నెల్లూరు 1616 గ్రామములకు 485 న్ని విశాఖపట్నము 9000 ఏజన్సీ సమీతమున్న గ్రామములకు 418 పాఠశాలలున్న తాలూకాబోర్డువారు నెలకొల్పితి. ఇవి తాలూకాబోర్డువారి యాజమాన్యముక్రిందనే జరుగుచున్నవి.

ఆంధ్రదేశములోనున్న గ్రామాలు 80 శే. అందు 4474 పాఠశాలలే యున్నవి. జనాభా 1 కోటి 70 లక్షలు. వీరిలో ఎందరు చదువుకునే బాలురుండురంటే మటుంబమునకు మన లెక్క ప్రకారము 5 నరుండురు. వీరిలో తల్లితండ్రు లెక కుర్రవాడు తీసివేయగా మిగిలిన యందరైనా చదువుకునే యీ శుగలవారై యుండురు. ఈ లెక్క ప్రకారము 68 లక్షలుండురు. ఇంతవఱకు 23459 మంది బాలురే చదువుకుంటున్నారు. అంటే నూటికి రమారమి 9 నరు అన్నమాట. వీరిలో 741 బాలికాపాఠశాలలో 68648 బాలికలు చదువు వారుగలరు.

ఇంగ్లీషు భాష నేర్చు పాఠశాలలు

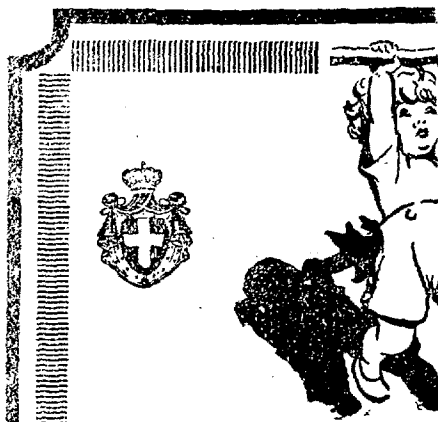
అనంతపురం జిల్లాలో 5 బళ్లారి 6 చిత్తూరు 5 కడప 4 గంటాపూ 10 గోదావరి 14 గుంటూరు 8 కృష్ణా 14 కర్నూలు 5 నెల్లూరు 5 విశాఖపట్నము 9 మొత్తము 85 వున్నవి. ఇందులో చదువువారు 11796 నరు, వీరిలో 56 నరు స్త్రీలు. చదువలసినవారు 68 లక్షలలోను 11796 నరు అంగ్లభాష నేర్చుకొనుచుండిరి. అంటే వెయ్యిమందికి యిద్దరన్నమాట.

కసాయిదుకాణములు

అనంతపురము 11 బళ్లారి 12 చిత్తూరు 6 కడప 5 గంటాపూ 5 గోదావరి 12 గుంటూరు 4 కృష్ణా 6 కర్నూలు 16 నెల్లూరు 1 విశాఖపట్నము 15 మొత్తము 85; ప్రయితేలు వారి 5 మొత్తము 98. అధములు ఒక్కొక్క దుకాణమునకు సాలీనా 200 జంతువులను అంటే పశువులు గొర్రెలు మేకలు వగైరా అన్నమాట. మొత్తముమీద 20 వేలజంతువులను మాంస వర్తకముకొరకు చంపుతున్నారన్నమాట. ఇది ఆవులకు మార్గము స్థానిక సంఘములవారు చేసినట్లుగపడదు.

సంతలు

అనంతపురము జిల్లాలో 28 బళ్లారిలో 28 చిత్తూరు 86 కడప 15 గంటాపూ 32 గోదావరి 48 గుంటూరు 8 కృష్ణా 27 కర్నూలు 17 నెల్లూరు 5 విశాఖపట్నము 22 స్థానిక సంఘముల పరిపాలనలో నున్నవిగాక 59 ప్రయితేలువిగలవు. మొత్తము 78 గలవు. ఆంధ్రదేశములో పల్లెలు 80 వేలంటే యిది తమకు తోడ్పడగలవో వరుసయితే తెలుసుకొందురుగాక!

రాజుల యొక్క

మీయొక్క మటుంబములకు మీ కృష్టి రాజులు పయోగించెడి యాహా: మును మీబిడ్డలను గుర్తుచున్నాడు. ఎంత రాజులయొక్క బిడ్డలకు సరిపడని సమయ ఉపయోగపడదు. అయితే గ్లాక్సో బిడ్డలకు యుపయోగపడుచున్నది. కాబట్టి మీ గ్లాక్సో బిడ్డలకు మిక్కిలిదృఢశరీరముగాను, మంచి బలము గనునింపుడు. మీ బిడ్డల నడుపు.

Glaxo

గ్లాక్సో అన్నిటికిని మించిన పాలాహారము

"చిక్కిన బిడ్డలకు బలమునిచ్చును"

గ్లాక్సో చే బాలుగురాజులు మటుంబముల బిడ్డలు మిక్కిలి జయప్రదముగా పెంచబడిరి బోనుగా సరఫరాచేయువారు ఆల్ బెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్ (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినవి.) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు

కాళుని నృసింహాచార్యులవారు శ్రద్ధ జూపినట్లుగపడుటలేదు, వీటి వల్ల రాబడివుండదు. అంతకొక ఖర్చుండదు.

అనుపత్రము

అనంతపురము జిల్లాలో 12 బళ్లారి 12 చిత్తూరు 12 కడప 9 గంటాపూ 21 గోదావరి 17 గుంటూరు 14 కృష్ణా 20 కర్నూలు 15 నెల్లూరు 24 విశాఖపట్నము 22 మొత్తము 178 30 శే. గ్రామములకు 178 చొట్టలో వుంటే ఎంత ఫలితముండునో తెలుసుకొందు. అంటే 100 గ్రామములకు 6 చొట్టలన్నమాట. వీటిలో వుండి రోగాలనయము చేయించుకోవాలని చెల్లినవారు 8289 అవుడవుడు చెల్లి మందు తెచ్చుకున్నారోగల సంఖ్య 208526 మొత్తము 216815 మంది మనజాభా ప్రకారం ఒక కోటి 70 లక్షలమందిలోను వెయ్యింటికి 150 మంది మందు న యీ చైతన్యసహాయము పొంద గలిగిరి. మిగతావాళ్లంతా ఏ ప్రయితేలు డాక్టర్లవద్దో మందు వుప్పుకున్నారన్నమాటే గదా.

గోడ్డు

అనంతపురం జిల్లాలో 1040 మైళ్లు పొడవున్న బళ్లారి 980 చిత్తూరు 1079 కడప 942 గంటాపూ 858 గోదావరి 901 గుంటూరు 966 కృష్ణా 1251 కర్నూలు 827 నెల్లూరు 1100 విశాఖపట్నము 868 మొత్తము 10752 మైళ్లు న్నది. ఇందులో గవర్న మెంటువారిచే ఖర్చులు భరిస్తున్నది అంటే గ్రాండుట్రంకుగోడ్డు 1613 మైళ్లు, మిగతాది 9139 మైళ్లు స్థానిక సంఘములవారిచే. ప్రభుత్వమువారు వ్రాయు రిపోర్టులో అదిబాగాలేదు యిదిబాగాలేదు అని వ్రాస్తారుగాని యీకాళుని ధనవిమృలలోగాని పనిచేయుటలోగాని సహాయ మెక్కువగా చేసినట్లుగపడదు. ప్రభుత్వమువారు మాపించే శ్రద్ధ ఒక్క గ్రాండుట్రంకుగోడ్డుకే, అదైనా పల్లెల పల్లెలక వెనుకటిందేమో అనుకోవలసివస్తుంది. వెనుకటిగోడ్డులో పూర్వపు పొందూరాజులు వేసినబాటలను మూడ కొంతవరకు ఆధారములేమకొని సోల్దరప్రయోగ పౌకర్యములకొరకు అంటే ఏనుగులు గుర్రములు మున్నగునవి నడచుటకు విశాలముగ నుండేటట్లుగా ను గట్టిగా నుండేటట్లుగా ను అతికట్టుదిట్టముగ ను మన ఆంధ్రదేశములో యీ 1613 మైళ్ల గోడ్డున యీ గ్రాండుట్రంకుగోడ్డు వేసిరి. రైలు మార్గముమూడ కొంచె మించమించుగా యీ పెద్దగోడ్డు సంబంధించియే వేసిరి. అందువల్ల యీరహదారి ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారికి అనుపయోగకరమే. పూర్వము ఏనుగులు గుర్రములు వగైరాలతో సోల్దర ప్రయోగంచేసేవారు. ఇప్పుడు

తుపాకులు మున్నగు మందుగుండుసామానులతో రైలుమీద ప్రయాణంచేస్తున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్రములో ముఖ్యముగా బాటలు ఎన్ని ఎచ్చు పెచ్చుల వేయవలయునో ప్రతి జిల్లా బోర్డువారును ప్లాను ఎప్పి మేషను తయారుచేసి వారు ఒక ఏడాది రెండేళ్లలో అన్ని పనులు కట్టిపెట్టి ఎక్కువధనము యీషనికై ప్రత్యేకించి కొంత ధనము యీ ఏడాదిలో రెండేళ్లలో ప్రజలపై కొంతపన్నును విధించియుండుటకు తోడు ప్రభుత్వమువారివి ఎక్కువగా గ్రాంటు అడిగి ఆ సామ్యుతో ఒకేసారి రాష్ట్రముంతా రోడ్లు వేయించిన పల్లెనానుగా వారి గ్రామములనుంచి కడలుటకు వీలుండును.

మెంబర్లు

ఆంధ్రదేశముందున్న జిల్లాబోర్డులు 11 కి 446 మంది సభ్యులున్నారు. వారిలో 116 నరు ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిన సభ్యులు. మిగతా 330 మంది ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడ్డవారు. 59 తాలూకాబోర్డులలోను 1899 మంది యున్నారు. వీరిలో 315 మంది నియమిత సభ్యులే. మిగతా 784 నరు ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడ్డవారే. తాలూకాబోర్డు సభ్యులనుంచే జిల్లా బోర్డునకు ఎన్నుకొంటున్నారు గాని ప్రత్యేకముగా గ్రామములవారే జిల్లాబోర్డునకు సభ్యులనుగా నెన్నుకొను యోగ మింకను పట్టలేదు. మొత్తముమీద వీటిలోనికి ప్రభుత్వము వారు 31 వ నెంతు సభ్యులను వారే నియమించెదరు.

పరిపాలనావిభాగము

ఇదివరలో ప్రతి తాలూకాబోర్డు పరిపాలనా విభాగము ప్రభుత్వమువారి రిమార్కులతో పాటు ముద్రించే వారు. ఇప్పుడుంటే చేయక వారి విమర్శలనున్నదామాయినను కొన్ని అంశాలను కనబరచుతున్నారు. ఈరిపోర్టులన్ని ప్రజలకేమియు బోధపడదు. ప్రతి యూనియను ప్రతిమ్యునిసిపాలిటీ ప్రతి తాలూకా జిల్లాబోర్డు ప్రతిపాలనా ఆధునిక వారుచేసినపని నంతటను అతివిపులముగ తెలుపుతూ రిపోర్టులను వ్రాసి అచ్చొత్తించి వారి వారి నియామక ప్రదేశములో ప్రతివోటునకును అందునట్లుచేయుట త్యవసరము. అప్పుడే ప్రజలకు తృప్తి నొము యీ పరిపాలనలో మరొక ఎక్కువగా తోడ్పడుటకు వీలుండును. ఇంతేగాక ప్రతి స్థానిక సంఘవారి పాలనమువారు చేసినపని ప్రతినెలలోను తెలుపుతూ నోక కర ప్రత్యుల మాదిరిగాగాని పత్రిక మాదిరిగాగాని నెలకొల్పి వానిద్యారా గ్రామోద్ధరణకు తోడ్పడు ముఖ్యవ్యాపకములను మూడ వ్రాయును ప్రయోగించుట త్యవసరము. మెంబర్లు వారి

విజయవాడ కంపెనీ, లిమిటెడ్

బిజినెస్

1913 సం॥ యిండియన్ కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారం రిజిస్టరు చేయబడినది. భాగము 1-కి రూ. 100 లు చొ॥ యివ్వవలెను దరఖాస్తుతో రూ 20 లును, అల్లాటుమెంటు అయినప్పుడు 20 లును, మిగతా రూ 60 లును మూడు నమమన వాయిదాలలో యిచ్చే వర్పాటు.

ఈ కంపెనీ మిల్లుల యజమానులచే స్థాపించబడినది.

బిజినెస్, బందరు, యేలూరు, రామవరప్పాడు, దుగ్గిరాల, పెంటపాడు, గుడివాడ, తాడేపల్లి గూడెము, నిడదవోలు, గణపవరము, కవుతరము, పెదవేగి.

వగైరా గ్రామాలలోని అనేకులు పెద్ద పెద్ద రయసు మిల్లులవారు యాకంపెనీలో భాగస్వాములుగా చేరియున్నారు. కంపెనీ ప్రారంభించిన సంవత్సరము, 100 కి రూ 4-0-0 చొప్పున భాగస్వాములకు డివిడెండు పంచిపెట్టబడినది.

అయిదు యంజనులు, స్టీముయింజనులు, పోర్టబుల్ యంజనులు పంపులు వగైరా మిల్లుసామానులు కావలసినవారు ముందుగా మాకు వ్రాసినచో బొంబాయి, కలకత్తా, చెన్న పట్నములలో గల యితర కంపెనీలవారి ధరలకంటె పరస్పరమైన ధరలతో ప్రత్యేక పు సదుపాయమిచ్చి సప్లయ చేయుచును.

గుడ్లవల్లేటి గోపాలరావు.

వి. యస్. చిన్న సామి, బి.వి.,

మేనేజింగు డైరెక్టరు.

బ్రాంచి ఆఫీసులు:—

జనరల్ మేనేజరు.

118 ఆర్మీనియం స్ట్రీటు, చెన్నపురి.

ఆరబ్ బిల్డింగు, లోహార్ చాల్ బొంబాయి.

1/2కి ప్రేమచందు బరల్ స్ట్రీటు, పొబజూరుపాట్టు, కలకత్తా.

ఆంధ్ర ప్రతిక మున పేరెన్నిక గల నవలలు!

తైబ్ర రీలకు సంవత్సరాది బహుమానము

50 పుస్తకములు

రూ 25 లు మాత్రమే

రూ 50 లు విలువగలవి

సంవత్సరాదివరకే తగ్గింపువెల

దరఖాస్తుతో రూ 10 లు అడ్వాన్సుపంపును నమూనా రైలుస్టేషను తెలుపవలెను.

రూ 0-1-0 బిల్ల పంపినచో గ్రంథములల్ని పంపెదము.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథమాల, ఛాకినాడ.

వాడితిరా? వాడకుండిన తెప్పించి వాడి తక్షణమే సంతోషింపుడు!!

ఈ అద్భుతమైన లోకామాయావార కస్తూరిమూలము మొదటి రకం కస్తూరి, తొంకమాపువ్వు, తచ్చకర్పూరము, అమాల్బమైన నిసమాలికలను చేర్చి తయారుచేయబడినది. హానికరమగు వక్షస్థలందు చేరుటలేదు, పిష్టిలు పెద్దలు, మానసికారు, పొలింకలు మొదలగు జారంకరు అనుబాసభేదముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడకగినది 250-800 మాత్రలకుల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0 పోస్టుఖర్చు లేదు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన వ్యధలకు తప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.

తాపా హనీదిన:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పొట్లములు x ౪) ప్యాక్టులు 1-కి రూ 1-0-0.

శివకాంతి తైలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలలో చల్లెరలో అతిసుఖముగా వారి వారి కయస్సు జనునంది కొన్ని బొట్లు తీసుకొనిన ముఖముగా విశేషమగును. కష్టము లేదు. సంకటము, అనర్వాహు ఛం దరు, బుడ్డి 1-కి ధర 0-3-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాడి, టీ, లోకో మున్నగు పోషకములతో హానికరమైన వ్యాధులకు వాడకగినది. అట్లు లేక తేహానునందును వ్యాధులకు పోగాట్టి మలబద్ధకమును, లేక ఇతర వ్యాధులను రావీయక, ఆకుంకతరమును. అనేక శేల డెబ్బలు ఖర్చుచున్నది.) డబ్బా 1-కి ధర 0-7-0.

మహా పాభాగ్య శొంఠి:—(బాలింతల పొలిటికి కర్రపసాదము కంటిది. కనినప్పుడు, రుచివార వారికి సుమైన దోషభయము యిత్యవందన వారికి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది తప్పక బయల్పడును. 20 పుండు బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-0-0 (594-3) చాళ్ళపు వెంకటాచల కండితులు, శ్రీ శీతారావు వైద్యశాల, మైసూరు.

రోజుకు రూ 3/-లను గడించవచ్చును.

మాదర్బారు ఆటో నిట్టరును

ఉపయోగించి ఒకరోజుకు రూ 3 లను గడించవచ్చును. అనుభవము అనవకరము, దూరమును గుఱించి ఆరోచించవలసినదిలేదు.

నేడే ప్రాప్త్యైక్యమనకు వ్రాయుడు.

Genz Wheeler & Co., 3 Commercial Buildings, Clive St, Calcutta

రెడ్డిరాణి

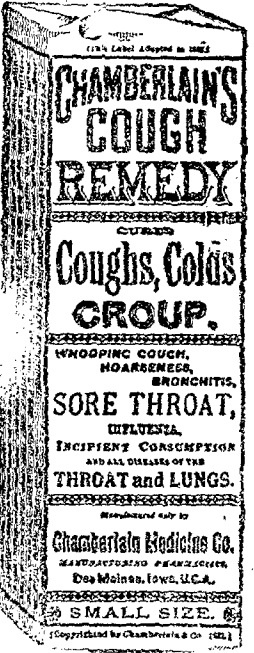
మత, సాంఘిక, వ్యవసాయక విద్యావిషయములు.

వారకాంత (నాటకము) విలువ రూ 12
కలెయి అద్భుతచర్యలు, పిలివర్ణన చదివితీరవలయును. పుట 12

మిథునానురాగము (పేరుగన్న నవల) రూ 12
గర్వభంగము (గరుడ, బలరామ, అంజనేయ, సత్య భామ గర్వభంగకథలు గలనాటకము) పుట 10

వాసంతిక (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు) రూ 1
ఆంద్రనామనంగ్రహము (నవీక) పుట 4

రెడ్డిబదర్పు రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

చేంబర్లెన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా

యువు అను బిడ్డలకు వచ్చు

రోగము, గొంతుపుండు

గొంతురాపు, కొమ్మువడి

సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని

రకముల గొంతు వ్యాధులు

మొదలగునవి వటా వంచ

తై పోవును, అన్నిజాగా

లో విక్రయించ జగల

చున్నది. (33-3)

(తెలుకునుమ-ముతుశూల

అకాల బహిష్టి)

వి. జోగారావు ల్యాండ్ లార్డు, సత్యవరం. గోదావరి జిల్లా:—తెలుకునుమ, ముతుశూల, అకాలబహిష్టి మొదలగు వానిచే బాధపడుచున్న యొక స్త్రీకి లోధ్రను వాడెననిదన సాఖ్యముగనున్నది సంతానసంపద పిల్లల పేరు “కేసరి”

ఎ. ఈశ్వరప్ప గారు కోటబొమ్మల, గంజాము. పంథా సభాగ్యములేని అనేక స్త్రీలు తమ “లోధ్ర” ను నేవించి పుత్ర పుత్రికా రత్నంబులను బడసిరి. కొందరు తమపిల్లలకు “కేసరి” అను నామమిడిరి.

“కేసరి కుటీరం”

అయ్యుర్యేద పిషకీజ్ మధికాల, యెగ్గూరు, మద్రాసు.

చందరి తైలము

జబ్బీ 1-కి పుట రూ 0-8-0 వి. పి. 0-13-0

ఒక డబ్బీ తైలము నిడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలుమానును. ముఖము కాంతివారి, నున్న గా అద్భుతమై ప్రకాశింపను. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నాంబా లేదు. ఈ తైలము మంచిమహాన గలిగి మిగడవలె నుండును.

అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి-మదరాసు

క థి యా వా డు రా జ కీ య: స భ

గాంధీమహాత్ముని ఆధ్యక్షత

మహాత్ముని అంత్యోపన్యాసము

ఎంగుయిండియా పత్రిక

“నే నేపుడు కథియావాడు వచ్చినను యిది ప్రజలు ఆత్మభక్తిమగు ప్రేమనే చూపుచున్నారు. భారతదేశమున నెట్లు చూచినను నాకు కథియావాడే కనబడుచున్నది. అనగా అపారముగ ప్రేమయే గోచరించుచున్నది. ఆ ప్రేమను నే నధికముగా ప్రశంసించుచున్నాను. అధిష్టియమును భగవత్స్వరూపిణియనగు ప్రేమ ఆత్మకు పరితోషమును కలిగించును. నేనెట్టి ప్రేమనే కోరెదనుగాని చేసిన వాగ్దానములను చెల్లించుటకు కావలసిన మనశ్చక్రినిగూడ నొసంగజాలని ప్రేమను నేను కోరజాలను. ఇట్టి ప్రేమ ఆత్మ సంశోధకమే అగునుగాని పరితోషకము కాజాలదు. ప్రజాసేవచేయుటలోనే మిగుల నాకు సంబంధమేర్పడుచున్నది గాని కేవలము స్వక్రీసంబంధములగు విషయములలోకాదు. కావున నిజముగా మిత్రుల నాపై ప్రేమయున్నచో దానిని పనిచేసినచో చూపించవలెను. ప్రజలకు లాభకరముగ పనిని చేయవలెను. లేనిచో నాకాప్రేమచూపించదు మీ ఆందరివలెనే నేనును రాగద్వేషములకు బద్ధుడనగు సామాన్య మానవుడనేగాని వానిని విశేషరచుకొనుటకే నేను నిరంతరమును ప్రయత్నించుచున్నాను. కావుననే నేను కాంతినిచ్చు ప్రేమనే కోరెదనుగాని ముంతివేయు ప్రేమను కోరజాలను నన్ను పోషింపుచు చేయునట్టి ప్రేమ నాకు కావలెనుగాని నన్ను దూషించునట్టి ప్రేమ నాకక్కరలేదు గాన మీరు మీ ప్రేమనుతన జాతీయసేవ క్రింద పరిణమింపజేయ గోరెదను.

మీ తీర్మానములను సవరింపబడు మీరు నాకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమిచ్చి నందులకు నేను మీకెంతయు కృతజ్ఞుడను. మీకుగల యిబ్బందులను తొలగింపవలెనని మీ రిప్పుడు తీర్మానములను చేయుట నిష్ఫలము. ఆత్మశుద్ధి అనగా నియమముల ప్రకారము నడుచుకొనగల కత్తిని కత్తులను చవిపని దైర్ఘ్యమును మీరు ముందుగా కుదుర్చుకొనవలెనని నేను చూపించితిని. చాయందుగల గౌరవములను మాత్రమేగాక నేనకార్యదీక్షగలవాడనుగాని కుష్టువాడనున నభిమానించువాడను కాననియును దేశస్వభావములలో కొంత అనుభవము కలవాడననియును మీరు గ్రహించినందువలననే మీరు వా సలహా సంగీకరించితిరి. ఆ తీర్మానములను వదలవలెనని మిమ్ము కోరితినిగాన నేనుగూడ మిన్నకుండెదనని మీరు తలంపగూడదు. ఈసంవత్సరము నేను గొప్పభారమును భరించున భరించితినిగాన నిరంతర కృషి సలుపుట విధిగా నున్నది.

నావరకు ప్రకారమే నేను పనిచేసెదను. మానవస్వభావమునందును సంస్థానాధిపతులందునుగల నమ్మకమువలననే నేను మీకుటుల సలహా నిచ్చితిని. వెనుక అన్యతసరలలో కాంగ్రెసు మహాసభ జరిగినపుడు గూడ నేనటులే వాదించితిని. మాంటాగూగారి మాటయందును, సింహా ప్రభువు అభిప్రాయమునందును, జార్జి రాజగారియందును నమ్మకముండునని నేను కోరితిని. వారు చాలవరకు నాసలహా సంగీకరించిరి. అప్పుడు మన మహా నాయకుడు గాల్ కమాన్య భార గంగాధర తిలక్ మహాశయుడుగూడ నాకు ప్రతిహతుడుగానే యుండెను. కాని నానూచన సరియైనదెయనిలోక మాన్యుడు నిశ్చయించి దాని నామోషించెను. “నేను వారి మాటలను విశ్వసించి యీ చట్టము సంగీకరింపును. ఈచట్టము చాళికరముని మీకు స్పష్టమైన వెంటనే దానిని తిరస్కరింపుడు. తాను సంపాదించగల సౌకర్యముల నన్నిటిని సమకూర్చుకొనని మాంటాగూగారు తెలిసిరి. రాజరహస్యముల వెరిగిన నుప్రసిద్ధ దేశాభిమానియగు సింహా ప్రభువు గూడ చట్టము నామోషించవలెననియే చూపించెను. రాజప్రకటనముగూడ అదర పూర్వకముగా నుండెను. కాన చట్టము సంగీకరింప దగునని నేనపుడు తలచి అటుల సలహా నిచ్చితిని కాని నానమ్మకము నిరాధారముగ నేను గ్రహించ గలగుటయే అసహాయోద్ద్యమము ప్రారంభమగుటకు కారణమైనది. నేనుగూడ నెట్టి నమ్మకముతోనే మీకెట్టి సలహా నిచ్చితినిగాని యీసారిగూడ నానమ్మకములతో మమ్ముకాగలదని మీరెప్పుడు హింసపగూడదు. మీ దురవస్థనుగూర్చిన వార్తలను నేను మీ ముఖముననేగాక యిదివరకే నేను చాలమార్లుగా వినియున్నాను. అది ఎంతవరకు నిజమో నాకు తెలియదు. అది నిజమేనని నాకు నమ్మకముకలిగిన వెంటనే వానినితొలగించుటకు సర్వశక్తులను వినియోగించెదను. సంస్థానాధిపతులతో స్వయముగా మాటలాడుటకు ప్రయత్నించెదను. వారంగీకరించినచో వారితో సాకల్యముగా చర్చించెదను. వారి అనుభవనిబడని అవివరములను ప్రకటించెదను. గో

ధుల భావోద్వేగాలను గానివలన చాల యిబ్బందులు కలుగుచున్నవని భోరాజీచహపాద్మదీక్ష సోదరులు తెలుపుచున్నారు. వానినిసభలో చర్చింపవలెనని వారుకోరిగాని సంగతులు సరిగా నాకింకను తెలియలేనందున నేనందుల కంగీకరింపలేదు. గోండు భావోద్వేగాలనుగూర్చి పరిచయభాగ్యము నాకుకలదు నేను వానినిసందర్శించితిని. ఆయనసమర్థులని నేనెరుగుదును. ఆయనయందు నాకుపూర్ణభావముకలదు. అట్టివారు ప్రజలకు కష్టముగలిగించు చున్నారని వివరనివచ్చినందువలన నాకు మంతింపవలెనని కలుగుచున్నది. ఎవరో కొద్దిమంది చెప్పినంతమాత్రమున ఆయనపై నేనుటలనేరదు మోపగలను? ఆయనతోగాని క్రిందియిచ్చుటతో గాని నేను స్వయముగా మాటలాడవలెనని నేను దానిజాబజాలను అది నాస్వభావమునకు విరుద్ధము. కావున నేను ముందుగా నిజస్థితిని కనుగొనువరకు వేచియుండుదని నేను మహాత్ముడి య సోదరులకు సలహానిచ్చితినిగాని మహాత్ముడియలను హింసించుటకు నేను సమముగా చూచునను నమ్మకము నాపైని లేనివారికట్టి సలహా నిచ్చుట చాల అసంగతముగా కనపడెనుగాని మాంటాగూ మోక తాళిగా రిచటికే వచ్చుటచే నాకు దైర్ఘ్యము కలిగినది. నేనును మోక తాళిగారును ఆలోచించి మాఅభిప్రాయమును తెలిపెదనని నేను వారి కెరింపగా వారందుల కంగీకరించిరి.

జమునగరు సంస్థానము

జమునగరు సంస్థానము స్థితియును, గోండు సంస్థానము స్థితియును ఒక్కపోలిక నేయున్నవి. ఆయన సంస్థానాధిపతి. నేను సంస్థాన ప్రజలలోనివాడను. అట్టి నేను మామైతిని ప్రకటించుట అనుచితముకానిచో యావనదేశముందు మేమిరువురమును మిత్రులముగానుంట్లనని మీ కోరిందుచున్నాను. నేను ఆంగ్ల దేశమునకేగినపుడు జాంసా హెబుగారికి చూపించుటకు స్వర్గము కేవలరాంనూదజీ దావేగారు నా కొక లేఖ నిచ్చిరి. ఆ యి జాంసా హెబుగారును నేనును తమచుగా కలుసుకొనుచుంట్లను. ఆ సమయే రాజ్యాధికారి కావలెనని ఆయన మిత్రులమును మేముండురమును కోరుచుంట్లను. నేను ఆయనపై చాల నిండలను నేను వివరనివచ్చినది. అవియన్నియును నిరాధారములే అగునుగాక అని నేను కోరెదను. ఆయన వలన గాని ఆయనచేయమిద యిరువులవలనగాని జరిగిన పారభాటుల నన్నిటిని ఆయనయే తొలగింపవలెనని నేను కోరెదను. ఆయనకు యిబ్బంది కలిగించుట నాపనిగాదు. నేను వారిని సందర్శించి సవినయముగా విన్నవించెదను. పరమశక్తువుతోగూడ నేనటులనే విన్నవించెదను. ప్రపంచమున నాకంటె దుర్మార్గుడెవ్వడును వుండదని సర్ మైకేలు ఓడ్యారుగారు తలచుచుండవచ్చును. అతడు మరల మనదేశమునకు రాజ్యప్రతినిధిగా వచ్చుట తలపించినచో అతనిని చూడవలసిన అవసరము నాకు కలిగినచో అతని విషయముగానే అతనికోగూడ నేను మాటలాడెదను. జాంసా హెబుగారిపట్ల మరెయొకలాను నేనెటుల మెలగగలను. గోండు సంస్థానాధిపతులనుగూర్చి కట్టుట కట్టులుగా ఉత్తరములు నాకు విచ్చియున్నవి. కాని నేను స్వయముగా సంగతులను తెలుసుకొనకుండ ఏమిచేయగలను? కాని ఆసిందలు ఆసత్యములని నేనా లేఖలను చిత్తుకాగితముల బుట్టలో పారవేయువాడనుగాను. ఈసంవత్సరములోగానే నిజమెయింపుట నేను ప్రయత్నించి వత్సరాంతమున నాకృషిని సాంతముగా మీకెరిగించెదను.

మీ రీతిగా రహస్యముగాని బహిరంగముగాగాని సంస్థానాధిపతుల చర్యలనుగూర్చి వాక్యానువ్యయమునచూపి వివరింపగూడదు. వారివాక్యానుసారము కలిగింపగూడదు. వారు పాలకులుగాన అధికారముచేతన్న వారిలక్షణములే వారికిని యుండుటసహజము. అధికారము భృష్టికి అటంకముకలిగించును. ప్రతియగమునందును రామరాజ్యమును ఉమామారాజ్యమును రావలెననిన రావు మొదటిముఖ శ్రీమండ్లలోను పరిపాలించిన కాలి ఫాలపత్తిని తమచాత నొక్క కాశిఫాయెనును అనుసరింపజాలి యుండలేదు. అట్టిప్రభువులు భూగర్భమునందలి గజలలోని దివ్యజంబులతో విక్రీల ఆరుదుగా నుండును గానపాలకులలో నెలలైన ఆగ్రహస్వభావము గలిగియున్నారని నేను వినినచో నేను చాల కాంతమునుచూపెదను. మీరును నేనును అసానుచున్నచో మనకుగూడ నెట్టి ఆగ్రహమేకలుగుట సహజము. మనవలెనే రాజులుగూడ సామాన్యమానవులే గాని మహాసాధువులను మహాత్ములనుకాదు. ప్రపంచమున విదేహియగుజనకు దొక్కడేకలిగెను. స్వరాజ్యమువచ్చినమిమ్ములైతిము స్వరాజ్య

ఉద్యోగులుగూడ చాలఅక్రమములను చేయుచునేయుండును. అధికారముచేతన్న వానిచర్య కట్టిచని ఒకగుంటుండు నాచర్యలవలననే మీరుగ్రహించియుండును. నేను నా అధికారమును దుర్వినియోగము చేయలేదని ఎటులచెప్పగలను. ఒక కాశ్చియును ఒక మనియును మాటలాడుట కనుమరిసి కోరగా నేను నిరాకరించితిని. ఇక్కడీనాగ్యదమువలదు. మీరు ప్రతిగ్రామమునకును పోయి ప్రతియింటను రాట్ట ము త్రిప్పునట్లు చేయుటయే మీపని, అనినే నామునితో తెల్పితిని. నేనటుచేయుట న్యాయమేనని నేను నిర్ధారణగా నెటుల చెప్పగలను గాని ఆ అధికార మునుమాత్రమేను అది నాచేతనన్నది గాననే మీరు మిన్నకుంటిరి. అధికారమున్నచోట ఆగ్రహమునకును అన్యాయమునకును గూడ అవకాశముకలదుగాన పాలకులవలన చాల అన్యాయములకు పాలుగుటకు మనము సంసిద్ధులము కావలెను.

నేనీరీతిగా రెండు పక్షములను పాలకుల పక్షమును పాలితులపక్షమునుగూడ చూపితిని. కలియవాడు సంస్థానాధిపతు లన్యాయమునచేయుచున్నారని విని నేను సహింపజాలను. మీరెట్లు ప్రవర్తించిన ప్రపంచమున మీకుకలగు లాభమేమి? అని వారినడిగెదను ఓరి.మిని కన్యసహిష్ణుతను నేగ్గుకొనవలెను అని నేను మిమ్ములను కోరెదను. నాఅధ్యక్ష కో ప న్యాయము ముద్రింపబడినది. దానిలోని కడపటివాక్యమును మరల మరల చదివి అవగతము చేసుకొనుదని నేను మిమ్ములను కోరెదను. హక్కులను మాత్రమే కోరినవా రెవ్వరును నృద్ధినిబడయలేదు. బాధ్యతలను గుర్తించిన వారు మాత్రమే అభివృద్ధి నొందిరి. బాధ్యతలను నిర్వర్తించుట వలననే హక్కులేర్పడును. తమ బాధ్యతలను గుర్తించి నెరవేర్చినవారికి హక్కులు సహజముగానే లభించును.తలితండ్రులను గౌరవింపవలెనని కాశ్చిములు విధించినవి. అనగా సంపూర్ణ విధేయత మన మట్టి విధేయతను మనఃపూర్వకముగా చూపుచుండుటకు కారణమేమి?

దీ అన్యుగాను కోపముగా నొక్కసారి చూచినంతనే భీతు బలండును మోక తాళిగారుగూడ గజగజలాడుచుండెడివారు. దీరహస్యమేమి? అవిధేయతకు ఫలము వార సత్యపురాకు. బాధ్యతకు ఫలముగా హక్కు వెంటనే యుండునుగాని హక్కులైకల ఆశేవలన మాత్రమే విధేయతను చూపువాడు పాత భాగ్యదేయును. ఫలము వాసింపకుండ విధిని నెరవేర్చవలెనని గూడ కాశ్చిములే తెలుపుచున్నవి. హక్కుకావలెనని కోరిన వాని కి హక్కులు వచ్చును. వాని కోపము ఆగాటపడువాని కవి లభించవు. ఈ సత్యమును మీరెన్నటికిని మరుగునూడదు. ఈ నియమమును మీ రనుసరించిన దేశమున నుశీలముగు స్వరాజ్యస్వేచ్ఛ మేర్పడగలను. అట్టి నైస్యమును మీరేర్పరువ గలిగినచో ఏపాలకుడును మిమ్ము తృప్తికరంపజాలడు. ముందుసంవత్సర మీసభను సోరారులతో జుంపవలెనని అహ్మదాబాద్ వారికిగూడ పాలకులనుమతింపజేయ అను సంకేతము బాధించుచునే యున్నది. కాన మీ కోరికను ఎవరుగాని నిరోధింప వీలులేకుండ మీ నైతికబలమును మీరు నృద్ధి నొందించుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము. మీరు దురభిప్రాయమును కలిగించుకొనవలదు. న్యాయవర్తనలు చేయగూడని అకార్యములకు వేసిగాని చేయవలెనని నేను మిమ్ములను కోరుటలేదు. మీ ఆత్మగౌరవమును మీరు కాపాడుకొనవలెను. సత్యముకోరకు పట్టుబట్టుడు సవినయముగను సరసముగను నిరతమును సత్యముకోరకు ప్రయత్నింపుడు. నేను చిరకాలమునుండి పత్రికాధిపతిగా నున్నాను. ఆసని నాకు బాగుగా తెలియుననియే నేను తలంచుచున్నాను. నేను వ్రాయదగినవి నూరు విషయము లున్నను నేను ఒక్క విషయమును గూర్చి మాత్రమే వ్రాసెదను. వివాదలకడ మిచ్చు విషయమునుగూర్చి నాకు వచ్చుచున్న వ్యాసముల నన్నిటిని ఎంగుయిండియా, నవజీవను పత్రికలలో నేను ప్రకటింప వారంభించినచో ఆపత్రికలకు లభించిన స్వల్పగౌరవంతటితోనే అంతరించిపోవును. నేనీవిషయమున చాల మెలకువగా నుండువాడనే యొకను అపుడపుడు పారబాటు కలుగుచునేయుండును. కాన మీరు మీవాక్కులను మీలేఖనిని ఆదపులో నుంచుకొనుదని మీలో ప్రతికాధిపతులగువారిని నేను కోరెదను. మాటలను మాత్రమే చాల విత్తుముగా వాడవలెను గాని సత్యమునుకాదు. అంతర్జాతీయ ప్రకాశము దీప్తినుంతముగానే యుండవలెను గాని బాహ్యప్రకటనమునకు మితి యుండవలెను. నిరోధములు హెచ్చినకొలదియును ప్రకాశము హెచ్చుచుండవలెను. మీరు దౌర్బల్యము నకు పాలుకాగూడదు. దౌర్బల్యము నకు రెండు ముఖములున్నవి. ఒకటి ముఖము. రెండవది ఆగ్రహము. మొదటిది ముందువైపునను రెండవది వెనుకవైపునను వుండును. ముందున్న ముఖముకికంటె వెనుకన్న ఆగ్రహము అధిమము. దుర్బలాడు ముఖముతి నొసరించును లేదా తన దౌర్బల్యమును కప్పి పుచ్చుటకు ఆగ్రహమును చూపించును. ఆగ్రహము బలముచకు మను దుర్బలమ నెవ్వరును చెందగూడదు. బలమునకు లక్షము కార్యనిగతి. అదియే విధి నివ్వజూచు. మానవసౌభర్యముల నాకర్షింపగలవారే సత్యసంపన్నులగు ధీరులు. వారు యింద్రియనిగ్రహ

మన హాసగంధమున కావ్యోదాహరణ వారు పశువులను ఆహారముగా యొనర్చుచున్నారు. ఇదియేమిట? దేశాభివృద్ధిని కోరునట్టి మిత్రగూడ నిగ్రహమును ఓరిమిని కలిగియుండవలెను. రాజు తన వట్టముల బలముచే పరిపాలనముననుసరించును. మిత్ర ప్రేమ, త్యాగములబలముచే మీ పనిని సాగింపవలెను. ప్రేమ త్యాగములను నవృత్తి ప్రవర్తనలను తెల్లగొలిపి పాలకులను పాలితులనుగూడ నోలలాడింపుడు. అపుడు మనుజులకును దివిజులకునుగూడ దర్శనీయమగు స్వర్గలోకముగా మీదేశము మారిపోవలదు. నేను మిమ్ముల సాశ్వతమైన నర్హుడనగుదు నేని యిదియే నా ఆశిస్సు. అట్టి అర్హత నాకు లేదని యిదియే భగవంతునకు నే నొనర్చు విజ్ఞప్తి. మీ త్యాగముననుసరించి నామనముపట్ల మీకుగల ప్రేమకును రాట్టమే చిహ్నమగు గాక అది మహామృదు నుడివెను.

నాగపూరు స్వరాజ్యపక్షము

మంత్రిపదవుల సంగీకరింపగూడదు

17 వ తేదీ సాయంత్రము నాగపూరులో మధ్యరాష్ట్రముల స్వరాజ్యసంఘసభ జరిగినది. ఇండియా ప్రభుత్వవట్టమును సవరింపవలయును స్వరాజ్యపక్షమువా రెవరును ఎంతమాత్రమును మంత్రిపదవులను స్వీకరింపగూడదు అను తీర్మానమా సభలో నామోదించబడినది. దీనిని నిష్పన్నముగా అనుబంధమున గోరెదమని వారు భారత స్వరాజ్యపక్షకార్యసంఘమువారికి తెలియజేసిరి.

స్వరాజ్యనిధి

ఇంకను కి లక్షలు పూర్తికాలేదు

కలకత్తానగరమున స్వరాజ్యవారమున వసూళ్లమొత్త మింకను మూడు లక్షలు పూర్తి కాలేదు. జనవరి నెల 18 వ తేదీ రాత్రి కలకత్తాలో జరిగిన స్వరాజ్యపక్షము వారి సభలో ఆమోదించబడినది.

దేశబంధుదాసుగారు

జ్వరమువలన బాధపడుచున్నారు

దేశబంధు చిత్రరంజనదాసుగారు కలకత్తా నగరమున జ్వరమువలన బాధపడుచుండుటచే వాడుపుడు పొట్టుకు వెళ్ల జాలకపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

మాంటాగు బార్లోగారి రాక

కొండాబాదు, జనవరి 17:—సర్ మాంటాగు బార్లోగారి పురమందు ఎలదికాల ముండుటకు వచ్చి బోలారామ్ భనమున విడిసియుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

సెంట్రల్ పాలిటో దేవళము

ను బాగుచేయుటకు ధనము చాల జేరుచున్నదని తెలుసు ప్రాయమున్నది.

“స్వదేశ” పత్రికాసంపాదకుడు

శిక్షింపబడెను

గోరక్షక పురము, జనవరి 18:—స్థానిక జాతీయవార పత్రికయగు “స్వదేశ”యొక్క సంపాదకులైన పండిత భాస్కర్ శాస్త్రి ప్రసాదుగారికి రెండు సంవత్సరములు శిక్షయు యేబది రూపాయలు జరిమానయు విధింపబడినది. జరిమానా నీయని యెడ మరీమాడు మాఫములు శిక్ష ఆనుభవించవలయును. వారు ప్రాసిన వ్యాసముఖిగారి నాల్గు రాజ్యదోహకరమైనవని యెంచబడి యీశిక్ష విధింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

నాకాదళ ముఖ్యసేనాధిపతి

రంగూను, జనవరి 19:—హెచ్. యస్. “భాతాము” యుద్ధవాక్యమును పక్షనమై రంగూను నుండి పోయినట్లు తెలుసు నేటి ఉదయమున నాదోధిపతి బయలుదేరి వెళ్లెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆరోగ్య వారము

కుంభకోణము, జనవరి 18:—అధిక ఉత్సాహముతో ఆరోగ్యవారము జిల్లాయందు స్థానికాధికారులచే జరుపబడుచున్నది. మాజిల్లులాంతరు ప్రదర్శనలు, ఉపన్యాసములద్వారా ప్రచారము గ్రామములందు జరుపబడినది. అనేక ముఖ్య స్థానములందు ప్రదర్శనములు యేర్పాటుగాబడినవి. ఆరోగ్య వారమును గురించి జిల్లాతెచ్చరు, హుద్దూగారు, అధికమైన శ్రద్ధనీకొనుచున్నారు. ప్రచార మంతయు జిల్లాఆరోగ్యాధికారి యాచమన్యమున జరుపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిజాయి

(మా ప్రత్యేక విలేఖరినుండి)

(1) మహారాష్ట్ర రాజకీయ దృక్పథము

జనవరి 17:—తెలుగు ఆరవజాతులందువలెనే గుజరాతీ మహారాష్ట్రజాతులకు ఆశయముల యందును, పద్ధతులందును రాజకీయదృక్పథమున చును చాలభేదము కలదు. గుజరాతీలందరూ ఒక మార్గావలంబకులుగా నున్న మహారాష్ట్రీలందరును వేరు మార్గావలంబకులుగా నున్నారనుటలో సందియ మెంత మాత్రమును లేదు. జాతీయపత్రికల దృష్టిని పరిశీలించిన ఈభేదము మరింత నిలకడగ కన్పించును. మహారాష్ట్రీల పత్రికలన్నియు ఒక్కతెట్టున గాంధీగారి జాతీయమహాజనసభా యావన్యాసభావముల పూర్తిగా విమర్శించి సారసీనము లనియు, కుక్కప్రియవచనముల పొందుపరచు బడినవని యాచుచున్నవి. ఈభావముల తెలుసు మొదలగుపత్రికలు గోరం తెలు కొంతవలెనుచేయుట వింతకాదు. ఇక గుజరాతీ పత్రికలన్నియు, మహారాష్ట్రీభావములకు వ్యతిరేక భావముల జూపుచున్నవి. కేసరిపత్రిక మహారాష్ట్రీ దేశీయపత్రికలకు నాయకత్వమువహింప, గుజరాతీపత్రిక, ఇతర గుజరాతీ దేశీయపత్రికలకు నాయకత్వము ఇదివరకు వహించినదయ్యె ప్రస్తుతము ప్రైవేట్జాతీయములే తానును మారుపట్టు చున్నయది. కాని ఇతర జాతీయపత్రికలనుమాత్రము గాంధీగారి యనుచరత్వమును వదిలలేదు. దేశీయపత్రికలు దాదాపు పది ప్రైవేట్జాతీయముల మహారాష్ట్రీసామాన్యజనులకు వెజ్జిల్లునపుడు, గాంధీగారి ఉద్యమము పూర్వముకన్న వారిలో పెంపొందుటకుగాని వ్యాప్తిగాంచుటకుగాని తన ఆవకాశము లన్నవని తలంచుట పొరబాటు.

(2) నాకుగాని ప్రీ వేరొకసేలే?

ప్రైవేట్జాతీయ ప్రతిపాత్వమును మూలమున బొంబాయిని నుంట్లు ముఖ్యముగానే సార్వకలమను. ఈభావ్యల బొంబాయి అంతయు ఉడికిపోయినది. ఈభావ్యల కారణము ముంబాజి వేగమున ఒక మహామృద్యుప్రేమ గల మోహము. ఆమోహము నిష్ఫల మునుచే కల్గినక్రొధము : కాన్క్రొధ మోహములు గలసి ఎంతవనికైనను కొరతవీరి? చంపబడినది బొంబాయి స్థానిక స్వపరిపాలనాసభ్యులలో నెల్ల నవయావనుడగు శాలె యనునతడు: చాలాధనికుడు; ఆపెను పూర్తిగ వలచినవాడు. ఆపెయన, ఇందోరు సంస్థానైక్యము లన్నియు నీటుక్రొసి ప్రేమైక్యముచే డట్టిన 21 సంవత్సరములయువతి. దీనికంతకును మూల మెవ్వరైనను, బాలే ఒకదినమున నాపెతో కలిసి మలబారుగుట్టు పోవుచుండ, నలుగురు వేరు మోటారున దారినడి బాలేను తుపాకీతోకాల్చి, ఆపె సొందర్వమును నిశ్చయముగ నిర్మూలించు నుద్దేశ్యముతో ముఖముపై గాల్చున వేయుచుండ నదృష్టవశమున నల్లరు యూరపీయును నైనుకులు ఆపెను రక్షించి, తమలో నొకనికెంత ఆపాయకత సంభవించినను, ఈక్రూరులలో నొకని భంధింపగలిగిరి. బాలే కొనయూపిరితో నుండి, తన బ్రియరానికి లక్షరూపాయల నిద్రునట్లు అంత్య సందేశమునిడి ప్రాణములు బాసెను. భారతదేశమున బహు చతురులని పేరు బడసిన ఇచ్చటి నేరవిచారణ సంఘసభ్యులు ఇంకొకనికూడ భంధింపగలిగిరి. ఈనేరవిచారణ చాలా ముందు నుండు గొప్పరహస్యముల వెల్లడిపరచునని అందరును తలంచుచున్నారు.

ప్రస్తుతముమాత్రము కొందరు నేరములు బంధింపబడినను, ఈయవతి పూర్వచారిత్రమును గమనించిన వేరగ చాలా మందిందు చిక్కుబడునట్లు తలంపవచ్చును. ఆపెల్లినవద్ద చాలా రహస్యోత్తరము లన్నవని తెలియుటచే ఆపెల్లె రక్షకభటులు వెడలిరి. బొంబాయి పత్రిక లాకదానిని మించి వేరొకటి ముంబాజి వేగముయొక్కయు, ఈనేరమునకు సంబంధించిన ఇతరులయొక్కయు ఛాయాపటముల ముద్రించి ప్రభాతురమును కొంత సమయజేయుచున్నయది.

పూర్వచారపరాయణులకు తగుతానీ

‘ఇంకొకదేశమున గాంధీ అంత్యజాలను ముట్టమన్న ఆప్రజలతని నీపాటికి నలిపివేయువారే’ అని ఒకరు ఒకపూర్వచార పరాయణుల సమావేశమున అన్నమాటలకు తగిన ప్రత్యుత్తరము క్రియారూపముగ నిచ్చుటకు కామాక్షి నటరాజును గాని నానాజాతీయమందు నొకదాని నేర్పరుడలెకాన్. క్రిందటి సంవత్సరముకూడ నిట్టినిం దేర్పరుపబడినది. ఈసంవత్సర సంవత్సరముకూడ ఆహ్వానింపబడుటకు తగుప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. నానాజాతీ విందగ అందరుకలసి ఒకపత్తెరమున భుజింపుట కాదనియు; అంటుకును ఎంగిలికిని ఎట్టి సంబంధమును లేదనియు, నానాపక్ష సమావేశ సందర్భమున నందరును ఒకసాత్రతో నీటినిత్రాగి విమత్యమును జూలతులచినను అతి నికవత్వము కానేరదనియు, అయన ప్రకటించెను. ఈభావమునే వివరించుచు విమత్య సమావేశసంవత్సరమున నానాజాతీ నాయకు లొకపాత్రతోనే జలముత్రాగుట నిజమగు విమత్య సూచన కాకపోగా ఆరోగ్యమునకుకూడ ప్రతిభంగకరమనియు నానివ.యమై గాంధీగారితో వ్యయముగ సంప్రదించెదనని

నుడివెను. ఇక అస్పృశ్యత విషయమై ఎప్పటియట్లు ప్రతికాముఖమున వాదప్రతివాదములు జరుగుచునే యున్నవి. దక్షిణాది ఈ విషయమున సంఘసంస్కరణకు ప్రతిబంధకమని బొంబాయి, నివాసులీవనకు ప్రకటించినను, ఇచ్చటనే గాంధీగారి వ్యభాతీయలలోనే మరీగాధమకు విషమాకృతి నీననుస్య దాల్చినది. దేదని పిలువబడు ఈఅంత్యజాలను పురాతనమునుంచి ప్రైకిలాగుటకు గుజరాతీల రేనడిలును గోళ్లెను, పూర్వము ప్రబలమందుట ముఖ్యకారణముగా నెంచబడినది. ప్రస్తుతమెట్టి పరిణామము నీసమస్యదాల్చుకో కనుగొన శక్యముకానంతటి విషమాకృతిని దాల్చినది.

మద్రాసీల అవస్థ

ఇతర విద్యావంతులగు యువకులందువలెనే బొంబాయి కేతెంచిన మద్రాసీ యువకులందును నిరుద్యోగావస్థ నిలకడగా నభివృద్ధి నొందినది. పత్రికలలో ప్రకటించునపుడును ఇచ్చటి ఆధికారులు “మద్రాసీలు ముఖ్యము కానివారే తప్ప రైత కావలెనని” ప్రకటించుచుండుట విచిత్రము. సాధారణముగా మద్రాసీ లనుకొనునట్లు సామర్థ్యమునవారలే ఇతరులకన్న మిన్నలైన ఈ అప్రతిభకు కారణమేమై యుండునని తలంప మొదిలిడిన ఆ నేకకారణములు తోపకమానవు. జేలొలది బొంబాయినియునుట, ఇప్పటికే 15000 మంది మూగినట్లు అంచనా వేయుటంబట్టి స్వభావభేదములు, ఇతరులను నమ్మి ఎట్టి బాధ్యతాయుత పదవిని ఒడగనంతటి పక్షిణిలు కారణములై నట్లు నమ్మవచ్చును. ఇట్టిసమయమున నటరాజును, సుబ్రహ్మణ్యులగారు మద్రాసీలకు తగువనకులై పెద్దసమావేశము కావించినను, ఆంధ్రులందు పాల్గొనకపోవుట టుకు కొన్ని కారణములు లేకపోలేదు. మద్రాసీ లనిపించుకొనుటకు ఇష్టతమనవారిలో నెంతమాత్రమున లేదు-మద్రాసీసభమును దాక్షిణాత్యపదమతోను ప్రసిద్ధాంధ్రులు సహితులు జోడించుచున్నప్పుడు మద్రాసీపదమునకు, దక్షిణ భారతీయసంఘమని ప్రై“దక్షిణాది నాయకులు మార్చినను, ఆంధ్రులుమాత్రము అందెవ్వరును పాల్గొనకపోవుట నెట్లు పరిగణింపవలయునో పరిశీలింప ఆంధ్రప్రతికాచమరులే సామర్థ్యము.

అనంతపురం జిల్లా జాతీయసంఘము

గుంటూరు, జనవరి 19:—సంకటి కొండా రెడ్డిగారు, అనంతపురంజిల్లా జాతీయసంఘాధ్యక్షుడు గుంటూరునుండిల్లు తిరిగివెరి.

“కొండలే సంతకము చేయబడి పంపబడిన రెక్విజిషను నిన్ను నే నాకు జేరినది. ఆకొక ననుసరించి జిల్లాసభ్యులందరు నిదివరలో 25 తేదీని జిల్లాఖద్వరుసంఘమునకు క్రొత్తసభ్యుల నెన్నుకొనుటయని నిర్ణయింపబడిన పెనుకొండ సభను నూతన తీర్మానములను బంపవచ్చును. సభ్యుల సందేహములుగూడ సభలో విచారింపబడును”

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా జాతీయసంఘ సమావేశము

27 వ తేదీని తాడేపల్లి గూడెములో గూడును.

ఏలూరు, జనవరి 19:—“పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా జాతీయ సంఘసభ తాడేపల్లిగూడెముం దీనెల 27 వ తేదీని నూలుమరతులు కొనసాగించుట కొకప్రత్యేక కచేరీమండుట స్థానము, కార్యదర్శి నెన్నుకొనుటకునితరమునుముఖ్యవిషయముల వాలోచించుచుటకు గూడనన్నది. కావున సభ్యులు ప్రచారకులు, నభిమానులును రాబ్రాథితులు. భాదీసంఘసభ గూడ యానాడే యచ్చటనే గూడును.” అని కార్యదర్శి యగ్రముల్లి మంగయ్యగారు తిరిగివెరి.

భారతదేశపు ఆధ్యాత్మికాధి కాభివృద్ధిని

పార్లమెంటులో జదువుట

డెల్లీ, జనవరి 19—1923-24 సంవత్సరముల మధ్యగలిగిన భారతదేశపు ఆధ్యాత్మికాధి కాభివృద్ధి వివరించు వ్యాసమును, ప్రొ. రమ్మబ్రాక్ విలియమ్సు, ప్రచురణ కాభికారిగారిచే తయారుగాబడినది, పార్లమెంటుసభలో జనవరి 26 వ తేదీని యిండియా ప్రధానమంత్రిగారిచే జయవలచును.

పంజాబుగవర్నరు సంచారము

రాలాహోరు, జనవరి 19:—అధికవర్షపాతముచే నిశ్చల యుబడిరి గవర్నరు గారు సీయట్కోట వెళ్లుట మానివేసిరి. నేడు బయలుదేరి గవర్నరు గారు గుజరాతు బోయి 21వ తేదీనాటికి తిరిగివచ్చెదరు. (ఆ. ప్రె.)

మంగళగిరి ఏరరాఘవయ్య, బెజవాడ.

భీమునిపట్టణము

(ఒకవిలేజింగ్)

ఆంధ్రవారము

జనవరి 14: ఈ ప్రభుత్వమున బహుశాపరిశీలననుసరించి ఆంధ్రవారము శిశుప్రదర్శనమునకు సంబంధించిన యంత్రావళి...

ఆనాటి సాయంకాలము సరస్వతి సమాజ మండలిమునకు బుర్రపాలకొన్నతపాతకాలాదిదృగ్గళము. ఈ ప్రాంతీ పారశీ రా...

కొన్ని కాలములందు వేలువేలు ప్రదేశముల మాజిక్కులాం తరు మాపించి యాంధ్ర విషయములనుబట్టి యువనాస్యము...

ఈయంత్రావళిని లెంతజయప్రదముగా జరిపించుటకు శ్రద్ధ వహించిన మ,రా,శ్రీ పుల్లెటిళ్ల పీఠాచార్యులుగారును, గ్రానే...

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు దీపము

సాధారణముగా ప్రతిదీపము బాటరి, బల్బుతో సహా ధర 1 కి రూ 2-8-0. మైన తెలుపబడినది పెద్దలెక్టుగలది...

వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞుల సభ

వారణాసి, జనవరి 16: ఈ సభయందు చాలయంత్రావళి నాస్యములు చదువ బడినవి. ఆర్. వి. మారీస్, డి. లక్ష్మీ...

సభాకార్యక్రమమును ముగించుచు, ఇంతవఱకు చదివిన యువనాస్యము లన్నియును యాశాఖవారి విమర్శలకు పెట్ట...

భారత ప్రకృతిశాస్త్రసభలు

వారణాసి, జనవరి 16: జంతుశాస్త్రజ్ఞుల సభయందు డాక్టర్ ప్రాముఖ్యముగ నువనాస్యముల జదివెరి. ఆసభ కార్యక్రమ...

ఆస్ట్రోపాలాజికల్ శాఖ

వారణాసి, జనవరి 16: ఈ శాఖ ప్రా. పి. సి. మహాధన భాయి గారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. ఆయన తమ యధ్యక్ష...

మందరి లైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-8-0 వి. పి. 0-13-0 ఒక డబ్బీలైలము విడుదల రాచిన ముఖమున ఏర్పడు...

కడచిన 80 సం॥ రమలనుండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది, నమ్మకమైనది, కల్ల లేని వెండికి సమముబంగారును,

సావితము 1893

1687

ఈ రకము యింకా క్రొత్త రకముల గా జాలకు మజూరి జత 1-కి రూ 5 మొ 10 వరకు గలదు. కావలసిన ఎడల వి. పి. ద్వారా పంపబడును. ట సీమకమలాలు అన్ని రకముల పట్టెకంపులు, పుష్పరాగములు చెక్కిన నగలు, బంగారు వెండి నగలు, యితర సామానుల క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇనాముగా పంపబడును.

వీకంసి చీబిల్ దాన్ అందు నన్ను,

మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యూయల్స్, తపాలపెట్టె నెం 225, 112 వై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఆంధ్రనాటకరంగము

గ్రంథకర్త:

బ్రహ్మశ్రీ గొల్లపూడి శ్రీరామశాస్త్రిగారు

ఇందు ఆంగిక, వాచిక, ఆహార్య, సాత్వికము, లనక బడు నాలుగువిధములైన ఆభినయములును, వీనికి సంబంధించిన పాత్రోచితభావ, రంగమునందు యోగింపబడిన పద్యగీతముల విమర్శ, సంగీతప్రయోజనము, నటులు, నాట్యములు మొదలగు రంగమునకు సంబంధించిన యన్నివిషయములును, శాస్త్రసమ్మతముగను, యుక్తియుక్తముగను విపులముగ చర్చింపబడినవి. శైలి మహోహరము, పండితవర్ణ్య లనేము సజ్జిప్తాయములనొసంగి దీని ప్రాశస్త్యమును వెల్లడించిరి. 250 పుటలగ్రంథము.

మేలుప్రతి 1-4-0. సాదాప్రతి 1-0-0. గ్రంథముదొరుకు చిరునామాలు:— మేనేజర్, విద్యావినోదసాగ్రంథమాల-చిత్తూరు. వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్స్, ఎన్.ఎల్.ఎస్., మద్రాసు. ఫ్రెండ్స్ అండ్ కో., బెజవాడ.

మీకు వెంట్రుకలు డిడిపోవు చున్నవా? వెంట్రుకలు వెరుగునట్టి రహస్యము అద్భుతముగా కనిపెట్టబడినది. కృష్ణకాంతవాసన లైలం

వెంట్రుకలసంబంధ వ్యాధుల నన్నిటిని పారద్రోలి, వెంట్రుకలను అద్భుతముగా పెంచును. దీనిని వాడుటకు ప్రారంభించినవారైనాండి వెంట్రుకలు రాలుట నిలుచును. వెంట్రుకలు పుష్టికరముగాను, దళిమగాను పెరుగును. ఒకపక్షము దినములలో దీనిగుణము మీకు తెలియనని పూచీపడెదము.

బుడి 1 కి ధర రూ 1-0-0. వి. పి. చార్జీ ప్రత్యేకము. Krishnakant Bros., 1, (P) Lall Bazar, P. o Calcutta.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీలో సహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుకెట్టివీది మదరాసు.

వాణిజ్యరణవల్లి:—రతీమన్యులవలె దాంపత్య సౌఖ్యమిచ్చును.
ప్రాచీన ఋషులకాలమునుండి ధాతువృద్ధికి జయభేరి మ్రోగినది. ఆంగ్లయుక్తేంద్ర ఓషధులు గల సిద్ధావధము. ఒక మోతాదునకే గుణమిచ్చునది. అనేకులువాడి పరీక్షించినది. ఎంతఫలచని వీర్యమునైనను గట్టిపర్చి స్వప్నములోను మాత్రము లోనుపోయెడి శుక్లవర్ణమునాన్యును. ముసలితనమును నపుంసకత్వమును పారదోలి సంసారసౌఖ్యమును, సంతానభాగ్యమును ఇచ్చి పురుషులకు సంతోషమును స్త్రీలకు ప్రేమనుగలిగించును. స్త్రీలలోతచేగలుగునీరసము, కాళ్ళులాగుట బోనడచి చక్కని నరపటుత్వమిచ్చును. 15 దినములలో అతిమాత్రమును, వధుమాత్రమును నివారించి మూత్రవహిణమును తగ్గించి మూత్రమును నిర్మలముచేయును. రెండుసే సాలమందు శతవృద్ధులైనను యౌవనలగచేయును. బలహీనులగు స్త్రీపురుషులకు మిగల రక్తవృద్ధిచేయును. మీ వుత్తరములు రహస్యముగానుంచుదును 40. మాత్రలు రు 2.0-0 పోస్టేజీవేరు.

ఆయుర్వేద రత్న డాక్టరు ఆచార్యులు, ఆయుర్వేద రసాయనశాల, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

నమ్మకముగ కొత్తమారిది నగలుదొరకు స్థానము
ది ఆంధ్రాజ్యాయలరి మానిఫాక్చరీంగు కంపెనీ
హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు

మావద్ద అనేకరకములు క్రొత్తమారిది గాజులు, మెడగొలుసులు, కానుకలగు అడ్డగిలెకలు మొదలగు బంగారు నగలున్ను, నవరత్నములు వేసిన అనేకచాదిరి అడ్డగిలు, జడలిళ్ళు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనవరములు, పతకములు, మొదలగునవి వెండి రైలుకూజాలు, టంబుర్లు, పేలాగిన్నెలు, కాపిన్నెలు మొదలగు ప్రాతసామానులన్ను అనేకరకములు కాళ్ళగొలుసులు, మొదలగు అన్నివస్తువులు యెప్పుడును సిద్ధముగా యుండును. కాను బంగారమునకున్న చాదివేడికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వజనును. నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రాంతెట్టె:—కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, 1597
తనగపాటి కోటయ్య అందు బ్రదరు,

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

లోకమయహర మృతము మొదటిరకం కస్తూరి, కంఠమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతినిశాకారులగు కన మూలికలు చేర్చి రయారయబడినది. అత్యంతరసగు వీర్యవృద్ధిని యిందులో చేరుటలేదు. పసిలిడ్డలు, కాలు రు, కాలికలు, యవ్వనము రుణములు, ముసలివారు ప్రతియొక్కరు డీని సాధారణకొగము లన్నిటికిని అను పానశేషముతో వాడతగినది. బిడ్డలకు, కాలింతలకు ఇది సంజీవివంటిది. వేకువల బుడ్డు ఖర్చు ఆగుచున్నది 250-800 చూత్రము గలబుడ్డి 1 కి 0.40, 6 బుడ్డురు 1.40 పోస్టుఖర్చువేరు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ధోవధ ములు అది ఏ యే వ్యాధికి, గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యెలాటి సంజీవామేలేదు. రత్నక వాడి చూడును.

సారస్వతానవం:—రక్తవృద్ధిని, బుద్ధిశక్తిని, జ్ఞాపకశక్తిని హెచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర రు 1.0-0.

బాలసుఖోదయ:—శిష్టపిల్లలకు బలమిచ్చుదివ్యావహు. తీపుగానుండును. గుణ మధ్యమము 0.12-0.

భావనబిరక రసాయనం:—పిల్లసంబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అశిర్తి కటావంశలైహృతము. రు 1.0-0

వాతగజకేసరిలేహ్యము:—సర్వవారములకు ఆకలి మందగించుట మలబద్ధము మొదలగువా. 15. బిడ్డలకి విషము రు 2.

మా ధోవధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియును. ఒకసారి మాత్రమే కొనిన వీరక ఎన్నడును మావద్దకే కొనవలసి చూపుదనము.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలమండితులు, వైద్యకాలాధికారి, వైద్యనైపులు,
శ్రీ సీతాకానునైపులు, మొదల.

ఏడుదినములలో నానక రుపును
తామరను కుదుర్చు
అత్తద్భుత ధోవధము

(1) నారకురుపుతైలము మొదటిరకం బుడ్డి 1 కి ధర రు 1.0-0	
(2) ,, రెండవరకం ,, 2.0-0	
(3) నారకురుపుత లోనికిపుచ్చుకొనుటకు 15 దినముల ధోవధము ధర రు 4-0-0	
(4) తామరతైలము బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0	
(5) తామరకు లోనికి పుచ్చుకొనుటకు 8 దినముల ధోవధము ధర రు 2-0 0	

అన్ని ధోవధములకు ప్యాకింగు తపాలఖర్చులు వేరు.
ఉపయోగించువిధము ధోవధముతో పంపబడును.
దీర్ఘకాలమునుండియున్న మొండివ్యాధులు నేరులో చూచి సలహానిచ్చెదము.

ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలోనే వ్రాయవలెను
A. A. AYYANGAR, No. 1, Snkuwar Street, Triplicane, Madras.

మెస్సరిజము నేర్చుకొనుడు

1416

మెస్సరిజము, హిప్పటిజము, తాల్ రీడింగు, కాన్ కన్ క్రే వన్, ఆత్మకత్తి, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెస్సరిజపదా యమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, వైద్యర హితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యసమన్వితముగ, గురిపు రుచి నీ ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

కల ప్రతి 1.కి రు. 1.0-0 పోస్టేజీ 0.40.

ప్రాఫెసర్, నేఖర్, మెస్సరిజ్సు ఏ.ఎ.ఎ.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంటుకల తైలము "మణినూనె"

మిక్కిలి మహావారమైన నువానగలది. వైట్ ఆ యిల్ యితర అపాయకరమైనవస్తువులు చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచుగుణముకలిగి, వాడుకలోనున్న ది. బుడ్డి 1 కి ధర రు 1.0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంటుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను నల్లగాను, బలముగాను యుండును. చుండును రాసీయక వెంటుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవిషయములకు మా క్రొత్త క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇహముగా పంపెదము.

ఆ తంక ని గ్రహ సార్థసి,
26, బ్రాడ్వే, మదరాసు.